

ମାଟ୍ଟାହିକ ସମ୍ବନ୍ଧତାକା ।

୪୭

ଯା ଏହିକେ ମାତ୍ରାକୁ ପରେବୁଥିଲୁ ବଳ ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ବି ବାହିକ ମୂଲ୍ୟ ୧୦୯

ପ୍ରାଚୀନ୍ୟ । ୩୮

ବିଜ୍ଞାନ ।

६८४

ସତ୍ୟମାନ ମହିଳାର

ମୁଦ୍ରଣ ପଞ୍ଜିକା ।

କବି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂର ଲାଗାଳ ସଥାଳସ୍ଥରେ ପୂର୍ବ-
ପ୍ରାୟ ଜଣା ଦୋଇ କହିଯୁ ହେଉଥିଲା ।

ଭାବୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେଲାମ୍ ପରିଷଦ୍ ଟଙ୍କା ।

କେବୁ ହୁଅଛି ଯେ ଏଥର ମର୍ତ୍ତ ମାସ ଅଛି-
ମରେ ନଦୀମାଳାର କବର୍ତ୍ତିର ଜେଳର ଲୋ
କଲାନଗାର ପିଲାଲାର ପାତା ବଧିବେ । ପୂର୍ବେ
ବବ୍ରଣ୍ଣର ଜେଳର ମାନେ ମର୍ତ୍ତମାସ ଶେଷ-
ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ରହୁଥିଲେ । ଏଥର
ଏହା କେବଳ କାହାରଙ୍କ ? ଅରଜୁର ଟାଙ୍କାଟଣି
ସମସ୍ତରେ ସିମ୍ବା ବୟାହ ଉଥିବା ହୁଅଛି । କା
ବି ବେଗାରୁ କରିଅଛି ।

କୁରିବର୍ଣ୍ଣର ଜୀବନଶ୍ଵରରେ ସହସ୍ରକ
ତ ଧୂର୍ମା ଜୀବନର ଅଳ୍ପକ୍ଷ । ଏଥରେ
ଦେବତ କି ୧୦ ଶହୀ ଘେରୁ ଏକା ଏମା
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମଧ୍ୟରୁ କି ୩୦ ଜୀବନବୋଧୀଙ୍କ ଓ ଫେ
ରିଛି ପୂର୍ବ ଦେବତ ଏକତର ଦେଶଗ୍ରେ
] ଅଛି । ଦେଶଗ୍ରେ ମଧ୍ୟରେ ଏ ବିଜ୍ଞାନରେ
ଶାର୍ଦ୍ଦିନ ଯାଇବା ଯତ୍ନ ନୁହେ । କି ୨୮ ଏ

ମେନ ମାର୍କେଟରେ ପୋଡ଼ିଆଲୁଗୁ ଓ ଏହି
ବିଷ୍ଣୁ ଲୀଏ ବିଲାରିର ବିଦ୍ୱାନ୍ତକାରୀ ।

ମାତ୍ରକର ଦିଲ୍ଲୀଟୁ ପ୍ରେସ୍‌ନ୍‌ଟ ଉଚ୍ଚମାସ
ଟା ୧ ରହିବେ କଳିକଟାରୁ ଶାଖାକରି
ଟା ୨ ରଷ୍ଣ ପଢିବାର ପ୍ରାକିକାଳରେ ମେହଳା-
ସରରେ ପ୍ରଦେଶ ହେଲେ ଏହି ସେଠାରେ
ଦୂରଦୂର ଦୂର ପାଇଁ ବିଶ୍ଵରେ ଉତ୍ସାହଟି
କମଳକରୁ ପ୍ରସାଦ କରେ । ତମଳୁକଠାରେ
ଟା ୩ ରଷ୍ଣ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ପଦ୍ମଶିଖ ସେହି କର
ବିଦ୍ୟାମନ୍ୟରେ ସେଠାରୁ ବାହାର ଅଭିନନ୍ଦ
ପୃଷ୍ଠାର ସମୟରେ କରିବାରେ ପ୍ରତ୍ୱଶି
ଦୋଷରୁଙ୍ଗା ।

ପ୍ରତିବାଚ୍ୟରେ ସହସ୍ରବନ୍ଦ ତିର କେ
ତେବେ ପ୍ରାକରେ ଦେଖାଯିବାରୁ ଅପରା ପ୍ରା-
ପୁକୁଳରେ ବିଶେଷ ଅନୁସନାନ କମଳେ
ଦୂରର ବିଶେଷ କରେ ଜଗବର୍ଣ୍ଣରୁ ପଠା-
ଇବା ଘାରର ନବୃତ୍ତିମେତେ ପ୍ରିଲ କର ଏଥ-
ମାଙ୍କେ ଜାତୁର ଉଥାଃ ସାହେବଙ୍କୁ କବିବନ୍ତି-
ହିକୁ ସାଧା କରିବା କମଳେ ଅବେଳ ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି । ବୃଦ୍ଧାରେ ଯେତେବେଳେ ଭାବୁ
କହିବ ହେଉଥିଲି ସବା ଭିଷମ ହେବା ଆଶ୍ରମ
ନାହେ ।

ଶକ୍ତାନ ଅଛିଲ ଅଳ୍ପରୁ ଟ ହେବୋଟିର
ବିଜ୍ଞାବର ଶୁଣ ବିଚାରିର ସମ୍ବନ୍ଧ ମୁଖ୍ୟରେ
ବଜାରମାନ ସହିତ ସ୍ଥିର ହେଉଥିଲା ମାର୍ଗ
ମାର୍ଗ ରା * ରଖରେ ଲଗ୍ନ ଆର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳନାକୁ
ଏହିବୋଟ ସରା ମୁଗ୍ଧବିନାର ନିଜକ ସଙ୍ଗେ
ଦେଲି ପ୍ରଳପଥେ ମୁଖ୍ୟରେ ଯାହା କରିବେ
ସେଆଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଉପରେ ଯୋଗାଇଗାର ସାବାଧ
କାରି ଏଠା ବନ୍ଦେବୁରଙ୍ଗ କବିତକୁ ଧର
ଅବେଳାର ଶୁଣାଯାଏ । ସମ୍ବନ୍ଧରୁ କଥାଅଛିଅଛି
ଏହିମାତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଫଳାନ୍ତରକ ହେବ ।

ପ୍ରାଚୀନରେ ପ୍ରକାଶିତ ହିଁ ମାନ୍ୟମାତ୍ରରେ
ଧ୍ୟାନମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ ହେବେ ସେ ଜୀବଜୀବନ-
ଏଇବାର ମାତ୍ରମୁଣ୍ଡା ଓ କରୁଥିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
୨ ଧୃତରୁ ଅଧିକ ମୋଟ ଏବଦଳର ଗୋଟିଏ
ବାଲଗରୁ ଅଧିକ ମାରନ ମାର ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ରି-
ତେବେ । ଦୂର ପରିବ୍ୟାକରଣଟିକୁ ମୁଖ୍ୟମାତ୍ର କେବେ
ବାର୍ଷିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷରୁ । ସେ ଯେତେଠା ଗରୁ
କିମ୍ବାକୁ ନିହା କରୁଥିଲେ ତେବେଠା ପେଇ
ଧାରନ । ଦିନରୀ ବରୁ ବାର୍ଷିକାକଳମାତ୍ର
ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହିଁ ।

ଏବର୍ଗ ଶପଦ, ୧ ଛପନ୍ତିରେ ବୋଠପତ୍ର,
ରେ ପୂର୍ବବର୍ଧମାନଙ୍କ ପାଥ୍ୟ, ଲାଟିନ ଭାଷାରେ
ବୋଠପତ୍ର । କାହାରାବେଶ, ସମୟରାତ୍ର,
ବୁର୍ଜ୍ୟୋଧତତ୍ତ୍ଵ ଉଚ୍ଚତତ୍ତ୍ଵ, ଅନ୍ତମନ୍ୟବଳୀ ଏବା-

ଦୌର୍ଯ୍ୟର ବସନ୍ତର ମାଠକମାଳ ଅରଣ୍ୟ
ହୋଇଥିଲା । ଦର୍ଶକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତର
ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ମହନ୍ତି ଉପେନିଷ୍ଠ ଚନ୍ଦ୍ର-
କାଥ ପୁର ସେବାର୍ଥକର କାଳକଳୟ ପଢ଼
ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଓହା ଓ ମହିତା ବର୍ତ୍ତ ମୁଖର ଘର୍ଯ୍ୟ
ଅଛି । କିମେ ଏହାକିମାରୁ ଆମ୍ବେଗିମେ
ଦେଶୋଦକ ଦେବାକ ଅନୁକଳ ଅଶା ଉପରେ
ଅଛି । ଏତେକମାନରେ ଏହା ବୋଠପଥରେ
କାଟିବାଇଥୁ ପ୍ରାୟୀ ଦେବାର ଜଣାୟାଏ ।

ବସନ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ପାଇଁ ଏହିଷ ଲଗନ୍ତେ ଶୀଘ୍ର
କିମ୍ବା ପୁଅଳ କଲାଇଛି ଏବଂ ବସନ୍ତଚାଳର
ଜ୍ଞାନମାଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
ଦୂର ଏକଥର ମେଳ ବାହୀମ ଶୁଣ । ଯାହିଁ
ଦୁର୍ବୀଳ ଦୋଷ ନାହିଁ । ଏ ବସନ୍ତରେ ଦୃଷ୍ଟିର
ମେଳା ଅଛି । ମୋଦ୍ଦମାଳର ଏହି ପ୍ରାକରେ
ଯକ୍ଷମ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିକତା ଏବଂ
ଏ ଉଚରରେ ଦୂରଦିକ ଫୋଣାକପରି କରାଯା
ଦୋଷ ମେଳ ଦୋଷିତ୍ୱର ମାତ୍ର ବିନ୍ଦୁପାତରେ
ଶୈଖ ଦେଇ ।

ପୁଣ୍ଡ କରେଥିଲାଗୁଣ ମଠର ମଦନାର ସେଇ
ପେହିଁ ମୋତଦମା ଦ୍ଵାରା ହୋଇ ଥିଲା ଏହି
ଶ୍ରୀମାତ ଉଦ୍‌ଧର କେବଳ କହିଛି ହେଉ । ମୁହଁଦି
ଏଠା ସବୁକଲା ଅମାରଙ୍କ ଏବଂ କରିବାଟା
କାହାରେଟିରେ ବାରିପାଇ କିମ୍ବା ପ୍ରିଯବରନ-
ସଲବେ ଘରେଇ କରି ବଖାର ତଣି ଜାଇଥାଏ
ବସ୍ତାର ଥିଲେ ଅଛୁ । ଏଠାର ସଫୋର୍କ ଓଳି
ର କାହା ମଧ୍ୟରେବଳ ଦାନ ଏ ମୋତଦମାର
ଅକ୍ଷରରୁ ତେଣି ଆଏ ଅନେବ ଯହି ଏ ପଥ-
ତମ ଦୟାସୁଲେ ଏହି ହେବର ଅର୍ଥ ଅଧାର୍ଯ୍ୟ
କହି ବୁଝା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନନ୍ତ କେବଳ ପରେ
ହେବର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରିବାରେ ଡାକାଇବିଦିନକ
ଦେଖାଇ ହୋଇ ଅଛୁ ।

ବ୍ରାହ୍ମିକ ତଥେ ଲେଖି ଅଛିନ୍ତି ଏ ସେ-
ଠାମାରକର ଦୂର ଅବସ୍ଥା ଉର୍ବିମାଳା ହଜା
କେତନୀ ସ୍ଵର୍ଗ ଦୋଷ ଅଛି ଓ ଶୁଦ୍ଧିକାରୀ କମା-
ପାଇ ଭାବୀ ହେବ ଅଛି । ଅମେମାଟିକେ ପିଣ୍ଡା
ଦୂରକର ଉତ୍ତରାଦ୍ଯୁମ୍ବ ଓ ଯୁଦ୍ଧର ତେଷ୍ଟାରୀ ଜନ୍ମ
ହେବିରୁଣ୍ଟ ଏ ଶବ୍ଦାବ୍ୟୁମ୍ବ ଅବସ୍ଥା କନ୍ତୁ କାହାର
କାହାର ଭାବୀର ମନ୍ଦରେଷ କବୁ ଅଛି । କେ-

ବ୍ୟାଧ ସରକାରଙ୍କ ଆସି ହମିବାଣ୍ଣ ପେଠା ସୁଲ୍ଲ-
ର ଅବସ୍ଥା ଦିଲ ହେବା ଉଚିତ । ସେବେ ପ୍ର-
କୃତରେ ଶ୍ରୀଦେଖିବା ଜାଗା ହେଉଁ ସବୁ ହେବେ
ଅଭିନ୍ନବିନ୍ନମାନକାରୀ ଅନୁଭବାଳ ବଲେ ତା-
ହିଁର ପ୍ରତିକ କାରଣ ଜାଗାରେ ଏହି ଜାତି
ଧୟମାନେ ଉଚିତ ପ୍ରକାର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ
ହେବେ ।

— 8 —

ମାତ୍ରାକ ଦୀର୍ଘବୋର୍ଡ ଦେଖିଯୁ ବିନ୍ଦୁପତ୍ର
ମାଳ୍ୟବକ ସର, ମଧ୍ୟମାମୀ ଜୀଥୁଳକର ମୂରିହେ
ବାରୁ ତାହାର ପ୍ରାଚରେ ମାଲ୍ୟବକ ପୃଦ୍ମମଣ୍ଡ-
ଆୟର କିମ୍ବା ହୋଇ ଉଚିତାସ ତା ୨୧ ବିନ୍ଦୁ
ରେ ବିଧମରେ ବାର୍ଷିକର ପ୍ରତିବ ବନ୍ଦଅଛନ୍ତି ।
ମଧ୍ୟମାମୀ ମହାଶୟ ବଜ ବହାନ୍ ଓ ମୁଦଗୁ-
ରତ ଦୋନି ଦେଖ ବିଦେଶରେ ବନ୍ଦୁଶାଶ୍ଵାତି
ଥରକ ଥିଲେ । ନୂତନ କର୍ମକଳୟ ନାଥ ବନ୍ଦୁ-
ବାଳ ସରାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଆର ବିଶେଷ ଯୋ-
ଗ୍ୟତାର ପରିଦ୍ୱା ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଠି ଏ ମହାଶୟ
ଏବନ୍ଦର କାଳୟ ମରାବନ୍ଦିତ ଧର୍ମପତ୍ର ମ-
ଜୋଗତ ହୋଇଥି ଲା । ଦେବଳ ସେ ସଂସ୍କୃ-
ତେ ବାର୍ଷିକରେ ଏତ୍ତୁ ୨୭ ଦେବାରୁ
ସମ୍ମିଳନେ ଯୋଗ ଦିଲ ଆମିଲେ ଲାହଁ ।

ମାନ୍ଦୁତବାରୀ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷେତ୍ରର ଆସୁଳ
ବଢ଼ିଲାଏବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନର ମାନ୍ଦୁତବା
ସହସ୍ର ସ୍ତରର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦୋଷରେ । ମାତ୍ର
ବ୍ୟବସ୍ଥାପୁର ମାତୃ ଜୀବ କରି ପରିବ କାର୍ଯ୍ୟ
କେ କୋର । ଦେବୀ କାଳର କମଳାକୁ
ଅଛି ଶାରୀରେ କାହିଁ । ହେଣୁ ଜୀବକ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବି । ସେଇ ମାତରର ଅର୍ଥେ ପର୍ବତର ଜୀ-
ବିର ମଧ୍ୟର ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍‌ଦେଶ ତ ଦେବର ଘାୟା-
ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦେବୀ ମାତ୍ର ଦେବ
ଜୀବ ସୀମାର ବନବାକୁ ପ୍ରକରି କାହିଁ ସେମା-
ନ୍ତରୁ ଥିବେ କବାରର ବରତା ଉଚିତ ନୁହେ
ମାନ୍ଦୁତବେ ଛାପାତ୍ମକ ସମେତର ଅଗ୍ରା ଦେହ
ମରନ କୁଅର ଯେ ଖେତି ଲୋତେ ସଂଦେଶ
ହିତସାଧକାର୍ଥ ଅଧିକ କରସିଲା । ମାତ୍ର ମାର୍ଗରେ
ଦେବାରାକୁ କାହିଁ ।

ବେଳବନ୍ଧୁଙ୍କ ଏଣ୍ଡ ଭାନୁଭାନ୍ଧୁଙ୍କ ଜାମରେ
ସେହି ଦୋଷ ବନ୍ଦବାୟିବଳ ପ୍ରକ୍ରିଯାତ୍ମକ
ଅଟେଇ ବୋଲିଥିଲ ଯେହ ଆସିଏ ବନ୍ଦ-

ବାରାଗ୍ରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କୋର ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ଦିଲ
ଦିଲାର ଦେଖୁଥାଇଅଛି ଯେ ସନ୍ଦୋହ-
କଳବ୍ୟାପେ ଜାରୀ ଦେବ । ଶିଥୁ କଳ
ଦିଲାର ଦେବାର ଅନ୍ୟୋତ୍ତର ଲବିଅଛି ।
ସମ୍ବରଣ ମାନିବର ଦିଲାର ଶେଷକଟ ପ୍ର-
ତିଷ୍ଠା ବାଯନ ଜିବାର ଦରବେ । ଏହୁ କଳରେ
ମୂଳକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ଅମ୍ବେମାଜେ ଅଣା
ଦିଲାର ଏ ଦେଖିଯିଗାଲେ କେବଳକବା
ଶତ ଏହି କଳ ଏହି ଏବେଳୀଏ ଅଚ୍ଛାଇଥୁ
କଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କେବା କୁକା ବିବହାର
ଦୟବାହାର ସ୍ଵଦୟର କୁର୍ବାର ଜିବାର
ଦିଲବାର ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ହେବେ ।

କରୁବାଜ ମେରା ତାମକ ଲାଙ୍ଘାଳା-
ଦମ୍ପାହନ୍ତୁଳ ସମ୍ମାଦକ ଏହି ସ୍ରୋତରେ ସଥାର୍ଥ
ବହିଅହୁଣ୍ଡ କି ଧର୍ମହୃଦୀ ଏ ଦେଖିବ ଆଜି ସମ୍ମୁଦ୍ର
ଏବି ଛାହୁଁର ଉଦ୍‌ଦିତ ଚେଷ୍ଟା ସମସ୍ତକୁ କଥିଗଲା
ଜୀବିତ ଦେବତା ସମ୍ମାନିତ କବା ଜୀବିତାମ୍ବଦୀ
କବିତରେ ଏ ଦେଶର ଦୂରତା କେବି ହାହଁ ।
ଦୃଢ଼ ଦୁଃଖର ଦିଷ୍ଟରୁ ଯେ ଏହି ସାହୁବାହୁଦର
ଜୀବିତରକ ଯକ୍ଷରୁ ହେଉ ଯୁଦ୍ଧ ମେହନତର
ପରିବ କହୁଁତ ହେଉ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଆ-
ବିଶାଳ ଦୂରିତର ପ୍ରଗରହର କାତରନିର୍ମଳ
ଦୂରିତ ଅନ୍ତର ଦୂରତର ବାହ୍ୟରତରେତେବେଳ
ଥାଳିଦୁଇ । ମାତ୍ର ଧର୍ମପାତ୍ର କେବଳ ଆପ୍ନୀ
ଜଣା ହେବା ଦେଇ ବାହ୍ୟରତେ ହାର୍ଯ୍ୟର
ସାମାଜିକ ବହି କି ଯାଇବାକୁ ଶୌଭାଗ୍ୟ ସମ୍ମାନ
ପଢ଼ ହାହଁ । ଧର୍ମ ବନ୍ଦରେ ମନ ଦୂର ଓ ଦୂର-
ଦୂର କି ହେଲେ ଅଧିକ ଶୌଭାଗ୍ୟ କହିଲା ହେଲା
କୋଣ କି ଥାଏ ।

ଏହିଜୀବ କଥାକଥିରୁ କହନ୍ତି ହେଲାମ୍ବାନ,
ବେ ଏହିଜୀବ ମହାକାଳ ଯାଇବ କଣ ସମ୍ପାଦନେ
ଶୋଟିବ କଢ଼ ତଥାଇଛି କହାଇ ଯାଇବିଲେ ।
ଶୁଣାଖାଏ ଯେ ତଥାଏବମାତ୍ର ବିଜନକ
ହୋଇ ଦେଖା ବାବୁ ଯେବେ ହୁଏଗଲେ ନମା-
ଜିବସରେ ଧୟେ କରି କରିବାକୁ ମାତ୍ର
ଏହି କର କରି ତ ପ୍ରଥମରେ ଆଏ ଏକାହି-
ଜୀବ କୋଣ୍ଡି କେହି କେହି ବାଖାରେ ପକାଇ
ମରେ । ନମାତିବ କୁଳ ଉପରେ କଢ଼ ଜୀମ-
ବାଧିଲୁ ଜୀମପାଲକାରେ ଗୋକୁଳଗରର
କଥେ କୁଳ କଥା କେହିଁ ପ୍ରାମନାୟ ହୋଇ

ଅମେଷତଳେ ମାତ୍ର ଜୀବେ ଜାହାଜ ରବ ଆଦାର
ଝଲକୁ ଏହି ପାହାର ମାରି ମୁଣ୍ଡ ଫଟାଇ ଦେବ
ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଚମନ ଦପବାକୁ ସମୟେ
ଶଳାଇବାଲେ । ବାହୁ ଅଜଳ ମୋଦଳ ରନ୍ଧା-
ଦର୍ଢୀ ପୁଲିସ୍-ଲକ୍ଷେତ୍ରର ପୁଲିସଦଳ ସହିଳ
ଘଟଳା ଶୁଣରେ ଉହି ମୋରକମାର କିବକୁ
କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଦେବେଶୁର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ
କିମେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ବିଷୟ ଦେ
ଲୁକୁଟ୍ରିଆମ ଦେବକିର୍ତ୍ତୁରାଜାର ଅଛି କିବଟ
ଦେଲେବେଂ ଜଳାଇବ ଦେବା ସମୟରେ ପୁଲିସ
କିନ୍ତୁ କର ଧାରିଲେ କିନ୍ତୁ । ପୁଲିସର ଅଥୋ-
ଲଖା ଦେବୁ ଜଳାଇବ କିନ୍ତୁ ହେଉ ଅଛୁ କ ?

ଅମେଗାକେ ଜୀବନସତ୍ତ୍ୱର ଓ ସବସବୁ-
ର୍ଯ୍ୟ ଲାମକ ପୁରୁଣ୍ଠ ସ୍ଵପ୍ନକ ଉପଦ୍ରବ ପ୍ରାସୁ-
ରୋଇ ଅଛୁଁ । ହୀନ ସ୍ଵପ୍ନକର ପ୍ରତ୍ୟେ ବାରୁ
ଅନ୍ତର୍ମୋଦିତ ନନ୍ଦର୍ଭୀ ପ୍ରଥମଙ୍କୁ ତେଆ-
ଶ୍ଵରେ ଓ ଦୁଇପୃଷ୍ଠା ବଜାରା ଭାଷାରେ
ରହିଛ । ଜୀବନସତ୍ତ୍ୱର ସ୍ଵପ୍ନକ ପ୍ରବାଧକର
ସୁବିଧାକାର ପଦବ ସନ୍ନାତରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ
ସୁତ୍ୱର ଚାନ୍ଦିଲ ପ୍ରବାରର । ସ୍ଵପ୍ନକ ଶ୍ରୀକ
ରାତ୍ରିଧର ତମିଦାର ସମ୍ମ ଗୋପନବିହିନୀ
ପୂର୍ବ ବାହାରକୁ ଉତ୍ତରର ଓ ତାହି ପ୍ରାସାଦ-
କୁ ପ୍ରବାନ୍ତିତ ଓ ତାଙ୍କର ଅନୁମତିଲୁପ୍ତାରେ
ଦିନାମୁଦ୍ରିତ କରିଲ ବିଜଳି ବାର୍ଯ୍ୟ କାଳିବ-
ଢାର ନବାପି ବାରୁ କୈଲାପତନ ସେବକୁ
ଅର୍ପଣ କରି ହୋଇଥିଲା । ପାତ୍ରାଗତ ବିରାଜରେ
ପ୍ରସ୍ତର କିନ୍ତୁ ହେବ । ପ୍ରସ୍ତର ଶ୍ରୀକ ଯେଉଁ
ବଜାରମାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲ ତାହା
କାହୁରିତ ଜୀବନସତ୍ତ୍ୱର ସୁତ୍ୱର ପ୍ରସ୍ତର
କାମ ପରାର୍ଥ ହୋଇଥିଲ ଦିନରକ ସକାର
କରିଲାର ବାହକର ଅଳ୍ପ ନାହାରକୁ ପଞ୍ଜୀତ
ବୋଲିଥାର ତ ପାରେ ଗୁରୁତବାକ ଦସ
ଶ୍ରୀପତି ପେପର ହବଳେ ହୋଇଥିଲ ସେଥିର
ପରିଦ୍ରାବ ସନ୍ଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ପର୍ବତର୍ଭୀ ପ୍ରଜର
ମୁଠମାକୁ ବ୍ୟକ୍ତିନାର ଲବଧ କହ ଲବଧ ଆଶ
ଅନ୍ତର୍ମୁଖ କରିଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ତୀଳ ଜ୍ଞାନର ସ୍ଵଦେଶରେ ଏ-
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଯେଉଁ ସମ୍ଭାବ ଅବେଳାରୁ କହିଲୁ
ଛକାଳ ସେ ଉଦ୍‌ଘାତିତାରେ କର୍ତ୍ତମାଙ୍କ
ଜ୍ଞାନବିମାନରେ ଅଟେ ଅଛନ୍ତି । ଗୀଳର ଖଣ୍ଡପ୍ର

ପ୍ରିବିତାବାକ ସେଠାବନରରେ ଉଥିଲି
ସବ । ଗାନ୍ଧାର କୌଣସିଳା ଜାପାନର କୌ-
ସେହାଙ୍କୁ ଦଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ପ୍ରଳ ଯୁଦ୍ଧ-
ରେ ଜାପାନ-ସେହା ଗୀର-ସେହାଙ୍କୁ ଦଢ଼ାଇ
ଦେଇ ଶୁଣି । ଏ ପରେ ସମାବ ମିଳଇ ସେ
ଦିଲହାଇରାଜର ପୂର୍ବ ଦିକସ୍ଥ ଦୁର୍ଗକୁ ଜାପାନ-
ମାନେ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ
ଚିତ୍ରରାଜକୁ ଜାପାନମାନେ ଅକଳିଗ ଦରି-
ବାକୁ ବସେଥିଲେ ମାତ୍ର ବୈଦେଶିକମାନେ
ସେମାନଙ୍କୁ ଅକଳିଗ ଦରିବାକୁ ଦେଲେ ନାହିଁ ।
ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହି ଯାଇଥିବା ତାନ ଦୂରମା-
ନେ ଜାପାକରେ ଯଦୃକୁ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
ସକିର କଷ୍ଟମାଳ ସ୍ଥିର ଦେଖା ଦେଇବ ଆହୁ
ଗିନ୍ଦୁରମାନେ ପେତୁ ଅଧିକାର ପର୍ବତମାନ
ସେଇ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଜାପାକର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାହା
ସହ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ କୁଣ୍ଡେ ସମ୍ମୋଷକଳକ ବିଚିତ୍ରତା
ନ ଦରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କଥା ବାର୍ତ୍ତନ
କର ଶାସ୍ତ୍ର ଜାପାନ ପରିଚାଳ କରିବାର ଆ-
ଦେଶ ଦେବାକୁ ସେମାନେ ଅକଳ୍ପନ ଫେର
ଅସୁଥିଲାନ୍ତି । ଏଥିରୁ କରାଯାଏ ସେ ଜାପାନର
ବିଶେଷାଧିକାର ନାହିଁ ।

କଲିବାର ଖ୍ରୀଟ୍ସମାନ ସମାଦିପତ୍ରରେ
ଆଜିକଲୁ କି ଅଶ୍ଵପଡ଼ାର ବଜା ପାଶୁକଙ୍ଗର
ସବାଦୂରା କରିବା ଅଭିଧୋଳରେ ଅଭିଷ୍ଠ
କୌର ଅଛନ୍ତି ଏହି ଭାବାବାବାରୁ ଉବାବ ତ-
ଲବ ହୋଇ ଅଛି । ସମ୍ବରଃ ଭାବାବର ଅଧ-
ବାର ଅବ୍ସ ହେବ । ଏଠାରେ ଶୁଣାବାଏନୟା-
ବଢ଼ିର ବିଦ୍ରୋହରେ ସେହିମାନେ ଥର ଯାଇ-
ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଅଶ୍ଵପଡ଼ା-
ବଜାର ଯାହାପରେ ମେଳ କରିବାର କହିଗା-
ରୁ ସଜା ପରିବ ହୋଇ ଏ ଲଗବରୁ ଅବ-
ଅଛନ୍ତି ଏବି ଭାବାର ବିଶ୍ଵାସମନ୍ତରେ ପଞ୍ଚମ-
ର୍ଥ ବରକା ଧାର ଅମ୍ବାକଳ ବମିଶ୍ରର ଓ ରାଜ-
କାଜ ମୁଦ୍ରଣୀ ସାହୁର ଦଲିକରାରୁ ଯାଇ ଅ-
ଛନ୍ତି । ବଜା ମନୋଦୟ କି ଜରିବ ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି ଲବ ଗଣ୍ଡ । ମାତ୍ର ଅଭିଶୋଗ ଅରଣ୍ୟ-
ଶୁଭୁତର ଅଟେ ଏବି କଷ ପୁନେ ଅଶ୍ଵପଡ଼ା
ଦୁଇଷ ସଜହାରୁ କୁଟେ ସେ ପୁନେ ସକାଳ
ଦିନର କୌରର ସାମାରିଳ ବର୍ଷବକ୍ଷୟରେ
ହୋଇ ଛାରେ ସମ୍ବନ୍ଧର ଏ ମୋଦବମାର
ବିଶ୍ଵାସ କମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମନେ ଦଶେଷ ଅଭାଳ-
ର ଅଥବା କମେଶକ ବିଶାଳକେ । ଅମ୍ବାରୁ

ନେ ଅଗ୍ରା ବକୁଁ ରେ ସେ ପ୍ରଭାବେ ସୁଦିନ୍ତର
ଦେବ ଗର୍ବୀନେଥ ଉତ୍ତର ବଜୋବପ୍ର ଲାଇକେ
ସବୁର ଲାହ ନିମନ୍ତେ ଖାଲ୍ ପଶ୍ଚାତ୍ କେହି
ଘୋର୍ଯ୍ୟ ବାଧ୍ୟର ବିମୁକ୍ତ ଦେବାର ସମ୍ମାନକା
ଓ ଉତ୍ତରେ ଅନ୍ତ ବିଷ ଦେବ କାହିଁ ।

ମହିମୁରର କାଳର ମହାବିଜାନ ଅର-
ସେବକୀୟ ଚକରମାସ ଛା ୯ ଲକ୍ଷରେ
ସଥା ସମାବେହ ପୂର୍ବ ପଞ୍ଚମ ହେଲା । ରେ-
ଖିତେଇ ସାହେବ ମହାବିଜାନ ହାତ ଧରି ଦେବା-
ସର ରୂପାଧିନାତ ପର୍ମାନ୍ତ ଦେବ ଗଲେ
ଓ ମହାବିଜା ଦିକ୍ଷାଶ୍ଵରରେ ବିଷନ୍ତେ ପୁଣ୍ୟହର୍ଷେ
ଓ ଗୋପଧିନ ହେଲା । ଘରେହଙ୍କମାନେ ବେବ-
ଦିଗରଗ ଧୂଳି ମନ୍ଦିରର ଦେବତା ଏହି ଆ-
ଶୀଳାଦୃଢ଼ତ ସ୍ତରରାତ୍ମକ କଲାରାତ୍ମକ ବେବି-
କେବି ସାହେବ ବୁଦ୍ଧିଗୁଡ଼ିକରୁ ଅଭିଭା-
ଗାତ କରେ । ଇହିର ସର୍ବ ଏହିକ ବନ୍ଦୁମେଖ
ମହାବିଜାକ ଉତ୍ସବରାତ୍ରି ମୁହାର ହରେ
ଏହି ବଜୁଦ୍ଧାପନର ସମସ୍ତ ଭାର ମହାବିଜାକ
ଆର୍ପଣ କରେ । ମହାବିଜାକର ପୁଣ୍ୟା ଏବଂ
ସତ୍ୟ ସ୍ତରର କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ଅରଦର୍ଶକଙ୍କ
ଦାସିତ ବନ୍ଦୁମେଖଙ୍କ ମାନେ ରହିଲା । ମହି-
ମେଖ ଥାଣା କରନ୍ତି କି ମହାବିଜା ଜାହାନ
ପତ୍ରୋତ୍ସବ ଦିବାକ ଏହି ଅଭିଭାବି କରିଲା
ଯକ୍ଷମ ମେଳରେ ଶକ୍ତିବାର୍ଯ୍ୟର ଲଗାବର ଯେ-
କେ ସୁଅତ ପ୍ରତିକିରି ଅଛି ତାକା ଭାଜା ଦର୍ଶା-
ବାରୁ ସମ୍ମତ ହେବେ ଏହି ବନ୍ଦୁମେଖ ମହି-
ମହାବିଜାକ ହିତ ଏହି ତାହାକୁ ବଜୁଦ୍ଧର
ବୌଦ୍ଧାତ୍ମକ ଦୃଢ଼ି ପ୍ରତି ସବ୍ଦା ଦୃଢ଼ି ସବ୍ରିକେ
ଦେଖିତେଇ ସାହେବ ସମ୍ମାନ ଦିବାତ୍ୟ ଦେଲୁ
ରହାରୁ ଅକିପେକ ସମ୍ମାନ ଅନ୍ତାକୁ ତିନ୍ଦୁ-
କାକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଲା । ମହାବିଜାକ ଜାହାନରେ
ମନ୍ଦ୍ୟରେ ମହାବିଜାକୁ ଶାସକର ଅର୍ପଣ
ଦିବା ସବହୋକତ୍ତ କୋରିବାରୁ ହେବ ।
ଦିବା କରୁଁ ମହାବାଜା ସୁଅଷ୍ଟିତ ହୋଇ ଆ-
ଶୀଳା ପରାମରଶ ପର ସମ୍ମାନର ଶାସକରେ ପତ୍ରୋ-
ତିତ ଦେଇବେ ।

ଅମ୍ବାଜବର କଲେ କଳ୍ପ କଲୋବସ୍ତୁ-
ପ୍ରେସ୍‌ଲେନ୍‌ଫରେ ଗାଇଲେମ୍‌କାମରୁ ଧାଇଥୁ-
ନ୍ତି । ସେଠାକୁ ଧେଇ ଯେବେ କହିଲେ ତ ସେ
ଏକବାର ଅପେକ୍ଷା ଦେଖିଲମେଣ୍ଟ ଅନ୍ତରୁ

ଅମୃତ ଲଳ ବାରୁ ପ୍ରତି ହବରରେ ଲଗଦ
ଜୀବା ନେଥାଏ ଫିର ଧର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।
ଅପର ଦିନ ଅବ୍ୟାକ୍ରମିତା ଅଭିଷକ୍ଷଣ କ
ଶ୍ଵରାବ କରୁ ଗାହାକୁ ଛଣ୍ଡବାରୁ ସେ ଉଚ୍ଚ
ବେଥଇଲ ପ୍ରଥା ଲାଗି କଲେ । ଅମୃତ ଲଳ
ବାରୁ ଅପରା ଡୁମ କାଣେ ପାଇ ବେଥଇଲ ଦିନ
ଥିବାକୁ ମାତ୍ର ଦେବାରୁ ଦୋହରାକୁ ହେବ
ଯେ ତାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ମହ କ ହୁଲ । କେ-
ବଳ ଅଛିବା ବସନ୍ତ ଏହା କରିଥିଲେ । କୁ-
ପର ବାତମଳ୍କ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲ ଏମନ୍ତ
ଦିନବା ବିଚାର ମୁଦ୍ରା । ଯେତେଲମେଘ ଅପେ-
ଇ ଅଖିଲ୍ପ ହାତମଳ୍କ ବାର୍ତ୍ତା ଦିଗ୍ନେଷତୁମେ
ସନ୍ଦା ଅନୁଷ୍ଠାନ କବା ଯେତେଲମେଘ ଅ-
ପିଷ୍ଟରକର କରିଛି । ଅମୃତ ଲଳ ବାରୁ ମାତ୍ର ସ
ଦେଇ ମୋହିତକର ନାନାପ୍ରାଚିରେ ବାର୍ଯ୍ୟ
କରିଥିଲୁଣ୍ଟି । ଏଥମରେ ସେ ଅଭିବୋଧି-
ତାରେ ବିକରିଯ ଅବ୍ୟାକ୍ରମ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ
ତାରୁ ଅତ୍ୟାୟ ଦିନ ଅବ୍ୟାକ୍ରମ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ
ମାନମଳ୍କ ଫେର ହେବୁର ଅବେଶ ଦେବ
ରତ୍ନ । କମୋକ୍ଷୁଦ୍ଧିତ ବାର୍ଯ୍ୟମନେ
ଅଭିନାନ୍ୟାରେ କୋଟିମ ପ୍ରଦେଖନ କ ଧି-
ନେବେ ଏତେ କିମ ଅଧିକୁଣ୍ଡ ସେତୁମମେଷ-
ଅଧିଷ୍ଠର ଦେବ ପ୍ରାଚୀରେ ଦେବିପିବ ଦେବ-
ଶାର ଲୈତକୁ ବାବ କରିବାର ଶ୍ରୀମାଧାର ।
ଅମେମାତେ ଅଧା କରୁ କ ପ୍ରଧାନ ହାତମ
ଶରୁଦର୍ଶକବାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୃଢ଼କୁଣ୍ଡ ମଜୋଯୋଗ
ହୋଇ ଦେଇତାରେ କ ଦେଅଇଲ ବାର୍ଯ୍ୟ,
ଦେଇଅଛି ଦେଇ କହୁ କ ଦେଇବାର କରିବେ ।

ଅମ୍ବୁଧାରେ କମାର ଗୀ ୧୦ ପଞ୍ଚଶିଲ
ମନୁଷୁରହୁବେଳେ ଅବେଳୁ ତୁମେ
ହୁକୁ ପାଠବଳୁ ତ ସବୁ ୧୦୫୭ ଥାର ତାନ୍ତ୍ରି
ଏବମେ ପ୍ରଥମ ଲାହୋଟୀରୁ ସମୁଦ୍ରବନ୍ଦ
ସମର ଗଢ଼ାଯ କାର୍ଯ୍ୟରେ ରହିଲାବୀଧା ପର-
ବର୍ତ୍ତରେ ହରାବୀଧା ପ୍ରଭାଵିତ ତ ପ୍ରତିକର
ହେବା ମର୍ମରେ ବଜାର ଗୀ ୧୫ ଦିନର ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶର ଗେଡ଼େଟରେ ଡକାଣିତ ହୋଇ
ଥିଲା । ସହକାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍‌ବିଧର ସହା କମିଟୀ
ପାଇଁ ତ ସାଲିକର ତ କବନର୍ମତ କବଳା-

ମୋତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସାମଳାଜୀନକେ ଉହାରୁ
ମାତ୍ର ପ୍ରକରଣର ସେ ସ୍ଵର୍ଗାଣ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର
ଏକଅଂଶ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ସେଠାର ମାତୃଭାଷା
ଅଛେ । ନବର୍ତ୍ତିନେତ୍ରୀ ସୁତ୍ୱ ଏବଆ ସ୍ଵାଭାବ
କର ଏବଂ ସମୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶା-
ବିଦ୍ୟାର ଅଧୀକରେ ଉତ୍ସର୍ଗ ଏବଂ
ଆହୁର କେତେ ସମୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧର ବିଦ୍ୟାମ-
ପ୍ରଭାବ ଓଡ଼ିଶାରଙ୍କ ଅଧୀକରେ ଉତ୍ସର୍ଗ ପ୍ରଦାନ
କେତେଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଏବଂ ଅକ୍ଷ୍ୟାଳ୍ୟ ବିବେ-
ଚକରର ସେ ପ୍ରସାର ଅବ୍ୟକ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ
କି ହେବେମଧ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ଅପ୍ରାପ୍ୟ
ହୋଇ କାହିଁ । ଫରତୀ ଓଡ଼ିଆ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପୂର୍ବର ମାତୃଭାଷା ଏ ବିଷୟ କରନ୍ତିମେହିକାହୁ
କାହାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁଭାବ କିମ୍ବା ହେଲା
ଶୀଘ୍ର କରି ଉତ୍ସର୍ଗକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ସର୍ଗ-
କ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରର କର ଅସାଧ୍ୟ । କର୍ତ୍ତାମନ
ସହସା ଉତ୍ସର୍ଗକାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଜ୍ଞାପନ
ପରି ହେବାର କୁଣ୍ଡ ଅମ୍ବୁମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର
ବିସ୍ତ୍ର ଏ ହାତର ହୋଇଥିବୁ । ସହସାଗିନୀ
ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସେ ତଳ ବିଜ୍ଞାପନଟ ଅବିକର
କାହାରୁ ଉତ୍ସର୍ଗକର ଉତ୍ସର୍ଗକାରେ ପବା
ଇବିବେ । ପାହା କି ନେବିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ବୁ
ମାନେ ଉତ୍ସର୍ଗ ମର୍ମ ଉତ୍ସର୍ଗରେ ସ୍ଥିର କରି
ପାରୁ ନାହିଁ ସତର୍କ ବୌଦ୍ଧ ମନ ପ୍ରକାଶ
ଉତ୍ସର୍ଗ ସାହସ ହେବା କାହିଁ ।

ବିଜ୍ଞାନ

ଏଠା ବାରବନ୍ଦୀପ୍ରକାଶ ଲମ୍ବାଇ କରିବୁର
ମାତ୍ରକର ଗ୍ରୂପ ସହ ଓ ଅଧିକାୟେ ବଜାରେ
ଆମେମନେ ଏକ ଲମ୍ବାର ମୁଣ୍ଡରେ ଲାଇଟା
ଲାଇୟ କେଉଁଥିବାର ପାଠକାଳିଙ୍କୁ ଅନୁଭବ
ଅକନ୍ଦରସଫରାରେ ଲାଗାଇ ଅଛୁଁ । ବରାହାରାଜଙ୍କ
ଏଠାରେ ଖଲୁ ଏହି ବୌଡିକ ଲୋକଙ୍କ
କିମ୍ବାକୁ ଅଛବ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ଉଚ୍ଚପ୍ରକାଶକ
ଆମେମାତ୍ର କଷାକ ପୁରୁଷଙ୍କ ପରିମାଣ
ଅଧିକାୟେତୁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନାଇବାରଙ୍କରେ
ଦେଖି ଥିଲୁ ଅଛୁଁ । ଆମେମାତ୍ରକର ଏତେବେ
ବାରୁ ଧର୍ମଧୂରଳ ଦାତ ଅଧିକାର ହୁଏଇ ତଥା
ଏ ସମୟରେ ଲମ୍ବାରୁ ଦେଖେଗୁଣ୍ଡର ଦା

ଅଣାଇ ଦେଇଥିବାରୁ କମ୍ପାନୀଯିରଙ୍ଗ କେତେବୁ
ଦର୍ଶ ହରଷ ବନ୍ଦମା ଏହି ଉତ୍ତରର କବି,
ନାଟକମାତ୍ରର ସନ୍ଦର ଅଛନ୍ତି ଦେଖିବାକୁ
ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଥିଲୁ ମାତ୍ର ସେ ଦୃଶ୍ୟମାତ୍ର ରଖି-
ଗାହ ହୃଦୟର ମୁକାଳକ ଓ ସବୁଦୂରିବାରଙ୍ଗ
ଦିବରେଷ୍ଟ ଜ୍ଞାପିତେବୁ ଭାବା ନ ଆସିଲାଇଲା-
ଥିବା ସମେତ ଅମ୍ବାକଲାପ ସମ୍ପର୍କରୁର
ନାଟକରମ୍ଭ ଦେଖିବାର ଅଧି ମଧ୍ୟ ଦିଲ୍ଲୀ
ଦେଇଥିଲା । ତଥବତର ଉତ୍ସମାର୍ଗିତାର
ନାଟକର ଦୃଶ୍ୟମାତ୍ର ଯେ ଜୀବର ପ୍ରଧାନ
ଅଜ୍ଞ ମାତ୍ର ବାହାରିବ ବହୁଦେବାକୁ ଦେଇ
ନାହିଁ । ଏହି ମେଘର ବହୁଦ୍ୱୟସାଧ ଦୃଶ୍ୟ-
ମାତ୍ରରେ ସୁରି ଓପରେ ନାଟକାଳକୟ
ଦେଖିବା ଶୁଣିବାକୁ ବୋଧ କେବା ଅସୁର୍ବନ୍ଦର
ଦର୍ଶ ନହିଁ । ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାତ୍ର ଉପରେକୁ
କର୍ମଶର୍ମିତାକବ ସହ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ସୁରି ମନୋ-
ବର ତୃତୀୟ ମାତ୍ରରେ ସନ୍ଦର ନାଟକାଳ-
ଦୟ ଦେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ସମ୍ବନ୍ଧେଜାତି
ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଥିଲୁ । ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧୁତାବିରାଗରେ
ଥୋରଙ୍ଗୁ ଅଭିଷେଷ ଧରିବାର ସମାଚି ହରୁ-
ଥିଲୁ । ଅଭିଷେଷ ଦିନୟ ବନ୍ଦମା ହରିନ୍ଦ୍ର-
ନାଟକ । ସେ ନାଟକ ଉତ୍ସମ୍ଭବ ଏଠାରେ
ଦୂର କିମ ଅର କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ବନ୍ଦମା
ଅଭିଷେଷ ଯୌନ୍ଦର୍ଦ୍ଦିତ ଦେଇଲୁ ଦ୍ଵିତୀୟରେ
ପରିବର୍ତ୍ତନ କର୍ମକମାତ୍ର କିମାନ୍ତ ଅଭିଷେଷ କୋଟି
ଅଭିଷେଷକରେ ଅମ୍ବବସ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବ-
ଦୁଃଖରୁ ଅଭିଷେଷମାନଙ୍କ ପରେ ଆଜି
ଆଖି ପଣ୍ଡିତର ବିଦ୍ୟ ଓ ହୋଇଥାଲେ ?
ଏଠା ପ୍ରଥାକ ନମ୍ବାରିନ ବନ୍ଦମାର ମୋହା-
ନା କିମିତ ପରାମା ଯୁଦ୍ଧବାର ପ୍ରକଟ ପରାମା-
ରେ ଏହି ଅଭିଷେଷକର୍ମ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇ-
ଥିଲା । ପ୍ରାଣର ପଢି, ସ୍ମରି, ତିନ ଏହି ଆମ୍ବେମା-
ମାତ୍ରରେ ଅଭିଷେଷ ସଂକଳିତ ହୋଇଥିଲା ଏହି
କହିଁରେ ନାଟକମାର ଭିତରୀତି କିମ୍ବପରିବର୍ତ୍ତ
ବୌଦ୍ଧମେଧ ଯୋଗ ହୋଇ ପ୍ରାଣର ସ୍ମରିତ ସ୍ମରିତ-
କାଳୁ କରିବାରଙ୍କିମୁକ୍ତିରେହାର ପ୍ରାଣ ସମ୍ପ୍ରେ ସମ୍ପ୍ରେତ
ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏହି ଏମଟେ
ଏବନାବିରେ ନାଟକମାର ସନ୍ଦର ମାଲ-
କାରେ ପ୍ରଦ୍ୟମା କରିବାକୁ । ଅଭିଷେଷକର୍ମ
କର ପରିବର୍ତ୍ତ ମାତ୍ର ମନୋହର ହୋଇଥିଲା ଏବି
ବିମୋହିତ ସେମାନକବି ସନ୍ଦର ଅଭିଷେଷ

ତା ୯୦୫ ପେରିସ୍ ନାମ ୧୮୫୩ ମେରା

କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ମନ୍ଦିର ସମ୍ମାନ ପାଇଥିଲ ତେ
ତେହିଁ ବାସୁଦେଵାହାବ୍ୟରେ ଅଭିନେଶା ଓ
ଉଦ୍‌ଗୋଲିମା-କୁ ଧକ୍ଖାଦ କି ଦେଇ ଯେହି
ଏହି ଜାହାନୀ । ପାଇସ୍କଳ ଓ ଦୂରବାହୁଗର
ଆରକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶନର ଯେମନ୍ତ ଆନନ୍ଦରେ
ଛିନ୍ତିର ହୋଇ ସଜ୍ଜ ଜରାକି ପ୍ରଦାନ କରି-
ଥିଲେ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରାଚୀନମରେ ମୁହୂରତ ଧାର୍ମିକ
ହୈବାର ବସଦକ ଓ ସତା ଦୁରଶ୍ଵର ସେମନଙ୍କ
ସରଗ୍ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଶାକାବେଗ-
ମହ ପ୍ରେସର ହୋଇ ପଢ଼ିଲ ଦେବାରେ ଅର୍ଥ
ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରି ଶୋଭାଗରରେ ଦେଖାଯାଇଥି-
ଲେ । ଯେଉଁ ଅନ୍ତର୍ଜାତ୍ୟ ହୋଇ ଏହା ହୋଇ
ମାନ୍ଦିଲ ଜାହାନ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଜାତ୍ୟ ଗୋଟି । ଅର-
ତେବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବେଳେ ଗୁଣ୍ଡେ ନୃତ୍ୟ
ଅଭିନେତା ଥିଲେ ଏବା ସେମନଙ୍କର ବିଶେଷ
କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ହୋଇ ଯାହିଁ ଏବା ଏ ପରିଜୀବିତେ-
ବାପୁରେ ଯେବେ ବା ଅଭିନ୍ୟାରେ ଶ୍ରାବନ୍ତୀ
କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ସହିତର ଦୀର୍ଘ କଥାପଥି ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କୁଦିଲ । କାଠକର ପଞ୍ଚାମ ଅଭିନେତା ବିଦ୍ୟ-
ରିତି ଦୂରକର ଅଭିନ୍ୟ ଅଶାନ୍ତବୁଦ୍ଧି ହୋଇ
ଯାଇ ଯାହିଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବରଷା କରୁ
କରିଥିବ ଅନୁନ୍ୟାନକରିବରେ ସେ ଅଭିନ୍ୟ
ଦୂରକର ହୋଇଥିଲ । ସମ୍ବାଧିକାରୀ ପାଇନ୍ତିଲ ଓ ଶୈ-
ବିଧାର ଅଭିନ୍ୟ ସବାଲପୁନର ହୋଇଥିଲ ।
ତହିଁ ରତ୍ନ ନାହିଁ ଏବଂ ଜୀବାଦର ଅଭିନ୍ୟ
ନେବ ମନୋବିଜନ ହୋଇଥିଲ । ପାଇବ
ବୋହମାଧିନ ଅଭିନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମନ ଦୋଇଲ ଥି-
ଏବଂ ଏବଂ ଅନ୍ତି ବୟସ ଦେଶୁପରେ ମାନୁଷଙ୍କରେ
ମୁଗ୍ଧବନ୍ତ ଅମାତ ଦୂରାର ପଢ଼ିଗାଲ ଯାଏ
ଅଭିନେତା ପଢ଼ିଲ ହୋଇ ଉତ୍ସବରେ ସବା
କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ନ ଉଚିତ ସାମାଜିକ ପରିବାର
କଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଡେବୋରଟାର, ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ,
କଷ୍ଟରୁ, ଜଗରୁ, ଉନ୍ନତିପାଇ, କମଳ ଏବଂ
ମହିଦାର ଅଭିନ୍ୟ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରାକାଶିତବା-
ର ସୋମ୍ୟ ନାମରେ ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶିତ
ଅଭିନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମନ ଦୋଇ ନ ଥିଲ । ପ୍ରାଳେହ-
ମାନୁଷଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଏବଂ ଦେଇବୁଣ୍ଡା ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ
ଦେଇବାରବ୍ୟାମାନବର ଦେଇସ ଦୁଇଁ ଥିଲ
ଅନ୍ତର୍ଜାତ୍ୟ ଏ ଅନ୍ତର୍ଜାତ୍ୟ ଜାତି ନ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
ମୁଣ୍ଡ ବୋଇ କେହି ସବକରେ ଠିକ୍ ଥିଲ ଥାଏ
ନ ଥାଏ । ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣରେ ଅଭିନ୍ନାଳକହାନ୍ୟ
ଏବଂ ଜାହା ମଧ୍ୟ ଅଥାପୋରା ଏବଂ ମହାପ୍ରା-
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲ । ଅନ୍ତର୍ଜାତ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟର

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ଦେବୁରୁ ବିଜ୍ଞାନ ମତ ଠିକ୍ ଏ ଏହି
ବିଧରେ ଅଭିନ୍ୟା ଅରମ୍ଭ କୋର ଦୁଷ୍ଟମାନଙ୍କ
ଭିଦ୍ୟାଟକରେ ଅଳାଚନ୍ୟକ ରୂପ ଫଳର ନ
ଦିନିବା ଅବୁର ଅଳନର ବିଷୟ ଅଛି ।
ଆମେମାତ୍ରେ ଗାରିବମୁଖ୍ୟଦର୍ମଗ୍ରାମାକଙ୍କର
ଶର ଓ ବ୍ୟଥ ସଙ୍ଗର ଦେବାର ଦେଖି ସେମା-
ନକୁ ମୁକ୍ତବିଶ୍ୱରେ ଏହି ଧର୍ମବାଦ ଦେଇ
ବାମକା ଚାରୁଥାରୁ ଯେ ଏତେକାଏ ଓ ଶମ
ପୀବାର କର ସେମାତେ କିର୍ତ୍ତୋତ୍ତମ ଆମୋଦ
ଉପଲୋକ କବାରବାର ଯେଉଁଦୃଷ୍ଟ ରେପଣ
କର ଅଛନ୍ତି ଆହାର କହି ଅଭିନ୍ୟ ବାର
ଦୀର୍ଘ ପୂର୍ବ ବର୍ଷା କଷାର ଜୁହମଲୋଭକ୍-
ଳ ବୁଝ ଥିଲା ଉତ୍ତାର ସମସ୍ତରେ ପ୍ରାଚୀରାଜନ
ଦେବନ୍ତା ।

ସାମ୍ରାଜ୍ୟିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠାର ପଞ୍ଚାଶତିଲାଟ ପାହୁ ହୃଦିକ୍ଷର ପ୍ରସା-
ଦିଃ ସବୁ କୁଟୀ କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି କୁଠିଗାର ଅପ-
ଦ୍ୱାରାକରେ ବିଦିବତାରୁ ଯାଶ କରୋ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପାଇଁ ଏହି ଆହାର ଶାନ୍ତି ପାଇପା ଅବୁର । କିମ୍ବା
ଏମାତ୍ରର ଅନ୍ତରେ ଏହି ପାଇପା କିମ୍ବା

ପ୍ରଦୀପ ସମ୍ବନ୍ଧ

ପାଠୀର ପରିବାରଙ୍ଗର ବାହୁ ବନ୍ଦରଙ୍କର କଷ୍ଟ
ମା ଏ ସବୁ କୁଠା କରି ପରିବାରେ ପତ କୁଠିଗଲାକ ଅନ୍ତରେ
ବନ୍ଦରଙ୍କର ବନ୍ଦରଙ୍କାରୁ ଯାହା ହେଉଥାଏ ଏ କୁଠିଗଲା
ପାଠୀର ଏହି ବାହୁର ଶୀଘ୍ର ପାଠୀର ଅନ୍ତରେ । ଅନ୍ତରେ
ବନ୍ଦରଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ଏହି କାହାର କୋଣରଙ୍କରେ ।

ଏହାରେ ଅନୁଭବର ଦିଶେର ହୋଇ ଥାଏ କାହା ? ଅକଥ ତାଙ୍କ
ଅନୁଭବ ମହ ଅବୋଧା ଆହି ! ଅନୁଭବର ଦିଶେ କଲା
ହେବ କାହାକ ?

ମନ୍ଦରେ ଦକ୍ଷାର ମୁଠ ମାହେରେ ଦକ୍ଷେତ୍ର ଆହେବଳ
ଶାଖରେ ତାଦାକ ପୁତ୍ର ହେ ରିଜ ସାହେର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇ
ଥିଲୁଣ୍ଡି । କାହିଁ ମୁଖ

କଲିବନୀ-ପ୍ରେସ୍ ।

ମୁଦ୍ରାବଳୀରେ ପ୍ରେସିଟ କରିଲା ଯଏବୀର ଥାଏ ବିଶ୍ୱାସିତ କରିବାକୁ କରିଲା ।
କରିବାକୁ କରିଲା । ନାହିଁ କରିବାକୁ କରିଲା କରିବାକୁ କରିଲା ।
କରିବାକୁ କରିଲା । କରିବାକୁ କରିଲା ।

ବ୍ୟାକ ସାହୁମାର ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ନିର୍ଭବରେ ବ୍ୟାକଙ୍କ
ଦୋଷଗୁଡ଼ । ବ୍ୟାକରେ କାନ୍ଧ ଆମାରେ ହେବାରେ
ଏହେବୀଯ ସାହୁମାରର କରୁଣ ଚିକାର ତଥାମ୍ବେଶ୍ୱର
ରୂପ ଦେଇଥି ଏହେବ ସୁଜା ଏହେବିରେ ଦେଖା ଫଳ
ହେବ ।

ପଞ୍ଜାବ-ଓହିମଦିଆରୁକେ ଏକବୀ ମୁସିଲିମଙ୍କ
ଦୁଇଧରାର ପରିଷକ ତୁମ୍ଭ ଚାଲାନାକୁ । ଏହା
ଅବସାନ ଦାଖିଲ ଫଳାଫୁଲ ।

ତାଙ୍କର ବେ ହିଂଦୁର ବଜୁ ଥିଲା । ସବୁ ନ ଦେଖିଲା
ଏହି ଶୁଣି କବିତାକେ ଥାଏ । ଏଥିମେଳି ତାହିର କର୍ମ-
ମାନ ଦୂର୍ଲଭ ମହିମା ପାଇଥିଲା ।

କଳେପିତାରମା ଅନୁରଥ ଲାଦୁଷତ ହେଉଅଛାଇ
ଶକ୍ତିଧାରୀଙ୍କେ କିମ୍ବା ହୋଇଥିବ । ମାତ୍ର ସିଂହମାରେ

ଏବେ ସମ୍ପଦ ହେଲେ ପରିବାରକୁ ଗାନ୍ଧୀ ଗାନ୍ଧୀରୁ କିମ୍ବା
ତଥା ଜ ଗାନ୍ଧୀ ଅପରୀଟିଆ ଫେସ୍ଟିଵଲେ । ବର୍ଷମାନ ପ୍ରଭୁବ୍-
ତତ୍ତ୍ଵ ଚେତନାରେ ସିନ୍ଧୁପରିମାଣରେ ଅଭିନ୍ବନ୍ଦ ସେହି ପ୍ରେସ୍-
ଗାନ୍ଧୀ ବିଶ୍ୱସର ହୋଇଥିଲେ ।

ବନ୍ଦିବଳାଠାରେ ମୋଟିଏ ହୀନ ଶାଖାକ କ ୧୫୦ ଏ
ବସୁତ ଜନ୍ମବେ ଗୋଟି ସବୀର ପଢାଇ ପଥକ ମିଳିବ ।
ବସୁତ ଛେତ୍ର ଲୋକାବେ କରୁ ଦର୍ଶକାରୁ ହୁଅଇ ଯମକୁ କଣ
ଦେ ଗୋଟି କମ କମ କହିଲେ ଆହାର କିମ୍ବାଏ କରୁବ
ମୁହଁ ହେଲା ।

ବନ୍ଦିହଳ ରେ ଖୋଟିବ କି ଏ ସର ଚାତକାର ଲୁଗାରେ
ଏଥେ ପଥି ଘୋଷି ଶିଶୁରୁ ପିଲାଇ ସେହି ପୋତାଙ୍କେ ପ୍ରାଣ
ଜୀବାର କଥା କଥା ହସ୍ତାନ ମକଳା । ଶାତକାରରେ ପିଲା
ମାନବ ଦେବରେ ଲୁଗା ଉପରେ ଉପରେ ଆବରୁ ଛାତି ଦେବା
ଦେବ ପିଲାହଳ କହିଲ ।

ମନ୍ଦିରପାତା ଏହି ଉତ୍ତରପାତା କେବଳଜ୍ଞେତରଙ୍କ ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତା
ଶାସନର ଉପାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେବପାତା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗୁରୁତବୀ ବିଭିନ୍ନ କରୁ ଦେବ କୋଟି କଥାର
ଦେବାଦିଶ୍ଵର ଦେବାଦିଶ୍ଵର । ଧର୍ମ ଉପାଧିକାରୀ ।

ମୋଟ ୫ ହଜାର ଲାତାର ଦିନସର୍ବ ମାତ୍ର କାହିଁ ଗଠିତ ହେବାର ପାଇଁ କାହାର ସହିତ କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେ ଥାଏ ଏବାକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମେଳିବା । ଏବରେ କି ୯୦୦ ଏ ଲେଖକ ମର ପଢ଼ି ପଥାର କରିବାର ଉପରେ କହିବା ।

ବ୍ୟାଗିରଠାର ପାଇଁ ଅଧିକ ଅଧିକ ଦୋଷମାତ୍ର
ସ୍ଥାନ ମେଳାଇବା ପାଇଁ ଜୀବିତର ଲାଗୁ ହାତୀ ଏହାରେ
ଅପରାଧ ଘଟିଲୁଛି ଏବଂ ତ ଏହି ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ

ଦେବତା କୁରାକାଳାମାର ଅଧିକାରମାତ୍ରେ ହିନ୍ଦୁ
ହୋଇ କରି ଥାହାଟି । ଅପରାଜେ ଗୋଟିଏ ଦେବତା ଦଶଭାବ-
ରେ ଏହୁଙ୍କ ହେବାର କୁରାକାରସ୍ତ ଦେଇ ଥିଲୁ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଅପରାଜେ ଯାହା ଅଧିକାରୀର ମେହିକା ଉପରେ ଦେଇଲା
ଦେବତା ହାବେ ।

ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରକାଶକ ମହାଦେବ ଆଧୁନିକତାଙ୍କ ସଜ୍ଜ । ୧୯୫୩
ମେହିନା ପ୍ରତିବିଷୟ ନମ୍ବିର ପେଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶନ ମନ୍ଦିରମୁଣ୍ଡରେ
ରାତ୍ରି ଅଛି । ଏହା ସୁନ୍ଦର ସମ୍ପଦ ହୈ-ବାଟୁଥିଲୁ ବେଳୋଟାଙ୍କ କୁହା-
କୁ ହେବ । ଏହା ଲମ୍ବାରେ ଦିନ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକାଶକ
କମର୍ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ।

ଏହି ମୁଦ୍ରପତ୍ରରେ ଦେଖା ଥିଲେ ଯେ କୋଣରେ କୋ-
ରେ ବସନ୍ତର ଦିନ୍ଦି ଅଧିକ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲା ୧୦୦ ଏକାରୀ
ଗଠି ହାତକୁ ଲାଗି ।—ଶିଳ୍ପକୁଳାବ୍ଦ ଦେଖି
ଏହା ଲାଗିଲା ।

ଦୟାତରେ ପହାର ଲାଗୁ କରି ଅବଶ୍ୟ ଏବେ ମନ
ରେ ସେମାନଙ୍କ ପଦାର୍ଥରେ ସମ୍ମାନରେ ହେ ଯେ ଯେ ମଧ୍ୟ
ଅବ୍ୟାପକ ଥାଇ—ପଥାପଥାକ ହେବର ଦେବଦିନାର
ବରାଦେ ଦୟା ।

ପାଇଁ ଉଚ୍ଛବରେ ଦେଖ ଯୋଡ଼ି କଥ ଏହି ଜୀବନର
ମାତ୍ର ସରେ ଅନୁଭୂତି ପାଇଲାରେ ଏହା ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଦବନାର
କୁଳ ଅଭିଷ୍ଟ ଦସ ଲୋ ମାତ୍ର ଏହିରେଇ ନାହିଁ କାହିଁ ଯେହି
ନାକେ ଶବ୍ଦା ତାଙ୍କରାନ୍ତିର ହାତ କେବେ ଦେଖାନ୍ତି ଏହି
ବନ୍ଦବନ ହୋଇ ଥାଏ ।

ହାତ୍ପୁର-ସମାବେଶ

ଶ୍ରୀମତୀ କାନ୍ଦିତା ପଟ୍ଟନାୟକ ମହିମାନଙ୍କ ଏହିଶାଖକ
ନିର୍ମଳ ଚାଲୁକୁରା ବର୍ଗ ରେଖ କଥି ବରସୁଗୁଡ଼ିଠାର
ଠାରୀ ଅଧି ବାଜାରରେ ଉପରେ ।

ବାହର କୁଣ୍ଡଳ ଦୂରିକା କିମ୍ ଏକ ଶତାବ୍ଦୀ ପୁରୁଷ-
ଶ୍ରୀ ଏକ ବନ୍ଦିଲବୁଦ୍ଧିର ଶ୍ରୀନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ଦେଖିଲୁଗୁ
ଜନରେଇ ସାହେବମାତ୍ର ଚନ୍ଦର ଯେବୁନ୍ଦୁମାତ୍ର ଥା ।
ଦୀର୍ଘ ବୈଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଦେଖିବେଳେ ଏଠାବେ ଏକଟା
ହତ୍ସାହାଟକ କୁଣ୍ଡଳ ଅତାକିରଣ ଓ ପ୍ରେସ୍ତ୍ର ଯା କିମ୍
କେବେ ଉପରେ ମୁଖ୍ୟମ୍ଭେତ୍ତା ଦେଖି ସବୁ ଏକ ପ୍ରେସ୍ତ୍ର
ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ କଥା କହ କହି କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ କଥା କହି କହି ।

କୋଟ ଏବଂ ଯା କାହୁ ପୋଖରୀରାଥେ ନେବୁଣ୍ଡି ଏଠା
ସୁଲକ୍ଷ୍ଣ ରହିଛନ୍ତି ମନ୍ଦରେ ଏହିତେ ଆଜି କାହିଁଏ କଲୁକୁଳେ
ନାହିଁ ଯୋଦିଦେବିକାରୁଧିତାରୁ ଶାକାରୁ ଲଗ୍ନକାରୀରୁ ଘୋଷ
ସବୁରୁ କରି ପାଇଁ ଅଧିକ ଚେତାବୀ କରିବାର ଲଗ୍ନକାରୀ
ସମ୍ମାନ ଆବଶ୍ୟକ ଏଠା ରହିଛନ୍ତି ପରିବେ ଏହିତେ କିମ୍ବା
ବନ୍ଦଧନ ପୋଖରୀ ନାହିଁ, ସବୁରୁ ପଦିତେ କଥାରୁ
କଥାରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶାକରୁ ଫେରି ଏହି କଲୁକୁଳେରୀରୁ
ଅଠେବି ବନ୍ଦ କରିବାକୁ !

ଶାକସ୍ର ଅନୁର୍ଧତ ଜ୍ଞାନପ୍ରସର କାଳକାଳୀ
ଆହିଲେ ଏହା ଉଚ୍ଚତାରେ ଦେଇ ଯଥାକୁଣି ହୋଇଥିଲା
ଅମ୍ବାକ ଅଭ୍ୟାସେ ବଢ଼ି ବୃତ୍ତବାନ ଉତ୍ତରଯାତ୍ରାର ପାଦାନ
କରି ଅନ୍ତରେ ଏହା ଶାକସ୍ର କେଉଁଠାରେ ରଖାଯାଇଛନ୍ତି ଏକ ଉଚ୍ଚ
ଦୂର୍ଦ୍ଵୟର ଆଶ୍ରମରେ ହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ମାହାତ୍ମା
ମନ୍ଦରେ ଏହାର ସମ୍ମର୍ତ୍ତା କହିଯାଇଛି ।

ଶେଷ ୧୨ ଜାନ୍ମର ସ୍ଵରଗତ ହୋଇଥିଲା ଯେ
କୋଣ ମୋର ପଦମ୍ବନ୍ଧ କର ଅଳ୍ପପ୍ରତି ଏହି କାମର କର
କେବେ କେ ଆମି କୁରିବିଲା ଏକମ୍ବନ୍ଧ ଦୂର ଥିବା କାମ
କରିବାକୁ ଚେତ୍ତ ଏହି କାମରେ ଯେତେବେଳେ ଏକମ୍ବନ୍ଧ କରାଯାଇଛି
କୁ ଯାଇ ୧୨ମୁହଁ ଏକମ୍ବନ୍ଧ ଉତ୍ସବାର ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଇ
ପରମାତ୍ମାର ସମ୍ମାନ ମାରିଛେ । ପାଇଁ କାମର କରିବା
କୁ ୫୦୦ ଲାଖ ସମୀ କରିବାର ପାଇଁ କରିବାର ଏକମ୍ବନ୍ଧ
କରିବାର କେ ଏହି ସମୀର କରିବାର ଏକମ୍ବନ୍ଧ କରିବାର
କରିବାର କେ ଏହି ସମୀର ।

ଏଠା କୋଟି ସଲ ମଣି ଦାରୁ ଜୀବଜଗତ ଯାହାକିମାନ
କିମ୍ବା ପିଲାକାରୀ କରିବାରେ ଯାଦ କରିବାରେ କିମ୍ବା

ଅଗନ୍ତୁକୁ ଦାରୁ ଦହ ଦିଲ୍ଲାଙ୍କ ଦିଲ୍ଲାଙ୍କ କି ବଠାରୋର୍କ ଦିଲ୍ଲାଙ୍କ
ଦିଲ୍ଲାଙ୍କ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ପ୍ରଦ୍ୟୁମନାନ୍ତ

କରୁଣା ପା ୨୫ ଦିନେ ଶ୍ରୀ କରୁଣାଙ୍କ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦୋଷ
ଦୟାରୀ । ପରତଥ ପ୍ରାଚୀଯବାଜାରେ ପଦ୍ମମୁଦ୍ରା ସଂଗ୍ରହ କରିଲୁ
ମନ୍ଦିରମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦ ରହି ଦୋଷଦୟା । କରୁଣାଙ୍କ କାନ୍ଦିବ
କାନ୍ଦିବ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା ହୁଏ । କରୁଣାଙ୍କ ଶାକପ୍ରକ୍ରିୟା
ହୋଇ ଥିଲା ଅନୁଭୂତିରେ ଉତ୍ସା ବନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧି ଗୋଟିଏ
ବୁଲାର୍ମିକେ ପ୍ରତି ହେବା ଅବଳମ୍ବନ କରିଲା ଦେଖିବାରକୁ
ପ୍ରକାଶ ଅମ୍ବାର୍ମି, ପଟ୍ଟି ।

ଲୁହ ପାରଶ୍ରମ ଏକବୀର ଦୋଷରେ ଗୋଟିଏ ତୁଳ୍ୟ
କୁଠିବିବ ଦୋଷରେ । ଶାନ୍ତିମଧ୍ୟ ଏକ ଅବ୍ୟାହନ୍ୟାନ୍ତର
ଯୁଗରୁ ପାତ୍ରଙ୍କର ଉତ୍ସମ୍ପରମ ବୃଦ୍ଧି ବାରୁ ବାରୁ ଜମା
କରୁଥିଲେ । ଶାଶ୍ଵତ ପରମା ଅକୁଳାତିଥ ପଦକରୁତିଲାଇ ହେବୁ
ଯୁଗର ସୁଧାମାର୍ଗ । ବନ୍ଦିକୀର ଶୋଇ କି ଏକାରୁ ବନ୍ଦିକୀ
କରୁଥିଲୁ ।

ଶାତମାନକୁମାରେ ଦ୍ୱେଷମାନଙ୍କର ବିରୋଧ ପଠ କହି
ସମୟେ, କ୍ଲେବଲ୍ ଓ କଣ୍ଠଶତ କହି ଆମକାଳିକ ଗୋଡ଼
ଦେଇଥିବାରୁ ଦେଇବ ତଥ ହୃଦ ନିଯନ୍ତ୍ରଣାଧିକାରୀ
ଅବେଳେ ହୋଇଥିବ ସେ ଯେଉଁମାରେ ସମ୍ମ ମାନକମାନିବ
ମାତ୍ରରେ ଦେଖାରେ ଅନେକୁ ସବସାର ଦାଖଲେ । କିମ୍ବା
କେ କଥ୍ଯାକେ ଅନ୍ତର୍ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ଉତ୍ସାହୀ ଦେଖାରେ
ଦେଖା ଯାଇ ହାହି । କେହିଁ ଏମାନଙ୍କୁ ପରମତମାନ
ଦୂର ଜୀବେ ମାନିବାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ମନେ ଦେଖୁ । ସମ୍ମ ଯାଇ
ପରେବ ମୁସ୍ତ ଏମାନଙ୍କବାବୁ ସେ ଦେଇ ଦେଖ କୋବ
କରିବାରେ ତାତୀ ଅକ୍ଷୟ ଦେଇବା କମ ଦର୍ଶି ।

ମନ୍ଦର ମନ୍ଦିର ହମାର କଥାରେ । ମନ୍ତ୍ରିମୁଖ ସବୁ କଲୁଛ କିମ୍ବା ପ୍ରଫଳାବଳୀ କଥରେ ରହିଛି ଲୋହଦର ବରାମାର କଥାର କଥରେ ଉପର ଶାରୀରିକ ଅବଲମ୍ବନ ଦେଇଅଛି । ଯେଥାରେଣୁଷେ ମନ୍ଦରକାରୀଙ୍କ ଦେଇବାରେ ହୋଇ ଥାଏ ।

ଶୀଘ୍ର ବସନ୍ତ ଲୋକାମ କଷପଦିନ ମନୋର ସୁର୍ଯ୍ୟ
ଦେଇ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଇଅବୁ । କିମ୍ବା କାହିଁ କରିବାକୁ ଆଜି
ଲୋକଙ୍କ କଷପଦିନ ମନୋର ଏକାହାନ୍ତିରେ ହୋଇଥିଲା
ପରିହରି ଦିନ ପ୍ରାତିହାତିରେ ମୋହାତ୍ମା ଦେଇ କରି ଶୁଣି
ଦୃଢ଼ମାରୁ ପୃଷ୍ଠାମୟ ଲୋକ ଦିଲ୍ଲି ପରାପର କହିଲା ଆହୁତି

ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣାବ୍ଦୀ ସାହୁ
ବାପିଙ୍ଗ ହୋଇଥିବାରୁ ମୁକ୍ତିସମ୍ଭବ ହାତେ ସହାଯ
କରୁ ତତ୍ତ୍ଵ ହେବାର କିମ୍ବା ହୋଇଥିବା । ୧୦୩୩୫
ମେରେକ ଘାନଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣପରି ଅଧିକାର ଏବଂ ଉପରେ ଦେଇ
ଦିଇଥିଲେ । କାରଣମାର ପ୍ରଧାନୀ ପୂର୍ବ ପରିମାନ କରି
ଦେବା କରି ହୁଏଇ ଦିଅସ । ଏହାକୁ ବେଳେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା
କରି ଅନେକିଏ କାହାର ଅଛେ ।

ପ୍ରେସ୍‌ର କଥା ।
ଧର୍ମପ୍ରେସ୍‌ର କଥା ମହାମନ୍ତର ନିମନ୍ତେ ଅଛୁଟ
ଗାତ୍ର ବାପ୍ରା କୋର୍ଟ୍ ।

ମନ୍ଦିରକୁ ଲାଗୁଳିପିଲା ସମ୍ମାଦନ ମହାଶୟ୍ଦ
ସମୀକ୍ଷେତ୍ର
ନିର୍ମାଣୀ

ବେଳେ କାହାର ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ
ପାଠ୍ୟର କାମକ ଲୁଗ କିମ୍ବରେ ଉପର ଧାରି-
ବହତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥର ବସ୍ତୁର
ବାଣୀ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୫ ୨୦ ଜାହାନ କାନ୍ତି ନ-
ଶ୍ଵର ପ୍ରତିବନ୍ଦି ଅନ୍ତର କୃପାର ସମ୍ମାନ କରିପାର
ସର୍ବ ଓ ଦେବ ପ୍ରକାଶ କରିବନ୍ତିମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର
ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଅନ୍ତରୁ । ମସ୍ତକାହିମାନେ ପ୍ରକାଶ
କରିବ ଅନ୍ତରେ ପ୍ରାମ ପ୍ରାମ କୁଳ କାନ୍ତି ମୁଦ୍ର-
ମଧ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ମାନମୂଳକ ସ୍ଵର୍ଗ ମୂଳ୍ୟରେ ଦେ-
ବିଦ୍ୟ କରିବାକୁ ଯହା ବିନେବେ ଗ୍ରାବିକମାନଙ୍କ
ବିଧ ପ୍ରପତ୍ର କଥା କବୁ ନାହାନ୍ତି । ଓ ମସ୍ତକ
ଅବିମାନ ବିଶ୍ଵାଳପ୍ରଧାନ ହୋଇ ଚାହିଁ ଆସୁ-
ଅବିନ୍ଦି । ଦିତାହ ଏଥର ଅବମୂଳକ ଓ ଅଜୁଓ
ବ୍ୟଥାର କେବାର ଦେଖି ପାର୍ଦ୍ଦବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମା-
ଧୀମାନଙ୍କ କ୍ଷମା ଅନ୍ତରୁକୁ ଅପରା କରୁଥିଲାନ୍ତି ।
ଦିନରୁକୁ ମହିମା ଅଚିନ୍ନୀତି ।

ବିଶ୍ୱାସ ପରିଚୟ

ମହାରାଜ

ଦରେ ବସନ୍ତରୁ ଅଗ୍ରଗତ କୃତ୍ୟାମଣ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
ବେ ଅଛବୁ ହିମାର ଦେବ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଜନେଶ୍ଵର ବିଦ୍ୟାଭୟ ସ୍ଥାପିତ ଦ୍ୱାରାଜ୍ଞାନ
ବିଦ୍ୟାଭୟ କିମିତ୍ର ପଢିବ ମୁକ୍ତ କୁରାଣ ଧାରା
ବାର ଅଧିକାରୀ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦର୍ଶନାର କବିତାର
ଦ୍ୱାରା ଅଭିଭୂତ ମୋତଳ ପଣ୍ଡିତ ଅଧିମର୍ଥ ଦୋଷ
ଦାର୍ଢିବ୍ୟବମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଦେଖାର ନା-
ଏବ ଶ୍ରୀମତ୍ର ପାତ୍ର କହାରତରେ ପଢ଼ିବାରୁ
ମହାଯନ ଲଜ୍ଜ ବଦାନ୍ତରୀ ପୂର୍ବରେ ଗୋଟିଏ
ବିଦ୍ୟାଲୟଦ୍ୟୋମିନୋମୀ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଦେବ
ଲେ । ଏବ ନବମରମାର ତା ୨ ଅମ୍ବର
ମଦ୍ଦବନଶ୍ଵର ମହାଯନ ଅପ୍ରକଟ ବଦାନ୍ତରୀ
ସବର୍ଣ୍ଣନାର୍ଥେ ଅନ୍ତର୍ମୁହାର ଶୁଣି ମା ୫ ଲଙ୍ଘ
ଦୂରବତ୍ତି ରତେଜାତାରୁ ଅସି କାବ ସହିତ କଲ
ମନ କଷ୍ଟ ମର୍ମର କରେ । ଦର୍ଶନ ପିଲମା-

କରୁଳାପିନୀ ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ ଅଧିକାର ଦେଖିଲେ ତ କରୁଳା
ବାନ କରିଯାଇ କରୁଳ ଅଛାର ମୋତଳ କଲେ ।
ଏ ଅଧିକାର ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ପରିଷକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ବିଭାଗରେ କରିବାକ ଅଛି କରିଲା, ପରିମେତର
କାଳୀ ପାଠ୍ୟାବ୍ୟ କରିବାକ । ଯଥ ।

୨୩୧୧୨ } ଏବାକୁ କଲେବିତ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଚିକର୍ତ୍ତା ଦସ ।
କରୁଳାପିନୀ ମୁଦ୍ରଣ ପରିଷକ୍ଷଣ
ବିଭାଗର ପାଠ୍ୟାବ୍ୟ ପରିଷକ୍ଷଣ ।

ମୂଲ୍ୟାବଳୀ ।			
କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ମହାପାଠ	କଲେବିତ	୧୧	୧୧
• ମାପୁର ଦେଇବ	•	୧୧	
• ଦେଇ ଦେଇ	•	୧୧	
• ଦେଇବ ଦେଇ	•	୧୧	
କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ମହାପାଠ କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ମହାପାଠ	କଲେବିତ	୧୧	୧୧
• କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ମହାପାଠ	କଲେବିତ	୧୧	୧୧
• କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ମହାପାଠ	•	୧୧	
• କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ମହାପାଠ	•	୧୧	

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Is hereby given that 1000 green Sal trees of 6 feet girth and above measured at 4 feet from the ground to be sold from the Reserved forests of Ticeaker-parsa and Bagmundia of the Angul Division before the expiry of March 1895. The Trees may be sold in small lots, if necessary to suit the convenience of the purchasers. The rate is 4 annas per cubic foot in the forests. For further particulars apply to the undersigned.

Dated Anno ୧୮୯୫, Kedarnath Mazumdar,
The 3rd Feby., Extra Ass'tt. Commissioner
of Forests Angul Dn.
1895.

ବିଦେଶୀର୍ଥାବିଦିକ ପାଠ୍ୟାବ୍ୟ ଏବାକୁ ପ୍ରକାଶ ପରିଷକ୍ଷଣ
ଓ ବିଭାଗର ଅଛି କରିବାକ ୧୮୯୫ ମେଜାହାର
କ ୧୦୮ ମର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ମୋତଳ ମହାପାଠ
କ ୧୮୯୫ ମରେ ମୋତଳମେଲୁ ଉପରେ ବାଜାର ପାଠ୍ୟ
ପ୍ରକାଶକର କୁଟ୍ଟ ୧୯୯୫ ଟଙ୍କା
ଅଧିକାର ମୋତଳ । କ ୧୦୮ । କ ୧୮୯୫ ମର କ
ମୋତଳ । କରିବାକ ମୁଦ୍ରଣ କ ୧୫୭ ମର କ

କରିବାକ ମୋତଳା କ ୧୫୭ ର ବିଭାଗ କମା
ଟ ୧୦୨୩/୨ ଅଟେ । ଧୂର ଲେଖନ ବିଭାଗ
ଏ ଏବାକୁ ପାଠ୍ୟ ପରିଷକ୍ଷଣ ମହାପାଠରେ
ସକ ୧୮୯୫ ମେଜାହା ମାର୍ଗ ମାର୍ଗ କା ୧୫ ରେ
କେବଳ କ ୧୨ ପାଠ୍ୟାବ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶରୂପେ
କଲାପ ଦେବ ।

ଧୂର ଲେଖନ ଅଧିକାର } M. M. Roy
କା ୧୭ ରେ ମାର୍ଗ } କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ୧୮୯୫ } ଗାର୍ହପିକେଟଅଧିକାର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ଭାଷାବର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର
ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ମୁଦ୍ରଣ କା ୧୮, କା ୧୯ ମୁଦ୍ରଣ
ଏବାକୁ କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ
ମୁଦ୍ରଣ ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ ଅମ୍ବାରେ କିମି ।
ପରିକରମାକେ କରିବାକ ପାଠ୍ୟ ଆରବେ
କା ୧ ।

ଶ୍ରୀ ରମେଶକର ମୁଦ୍ରଣ
କା ୧୨ ଏକାଶ୍ରୀ କା ୧୨

CHEAP ! CHEAP ! CHEAP ! SCHOOL BOOKS.

Prescribed for the Collegiate school and H. E. schools.

JUST TO HAND.

To be had of the Printing Company, Cuttack.

କଲେବିତ ମୁଦ୍ରଣ କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣର
ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକାର କୁତଳ ଅମଦାବାଦ ହୋଇ
ଆଇଥାବୁ ।

ମୁଦ୍ରଣ ମୁଦ୍ରଣର ବିଭାଗ ହେଉଥାବୁ ।
ବିଭାଗ ଦେଇବାକାର ଟ୍ରେଡିଂ କମନ୍ସିଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଥାବୁ ପ୍ରାପ୍ରକଳ୍ପକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କୁତଳ । କୁତଳ ॥ କୁତଳ ॥
ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ ରିଯାମୁତ ।

ଶ୍ରୀମୁଖ ୨୦ ମୁଦ୍ରଣ

ବିଭାଗରେ ପ୍ରକାଶକର ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ
ମୁଦ୍ରଣ ବିଭାଗ ହେଉଥାବୁ ମୁଦ୍ରଣ କ ୧୯ କା
ମୋତଳମେଲୁ କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ କ ୧୦ ।

ମାଲକାର, ବିଶ୍ୱାକାଳର, ଅଭିଗ୍ରହମେଲୁ
କ ୧୦ ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ ମୁଦ୍ରଣ, କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ
ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ, କ ୧୦ ମୁଦ୍ରଣ
କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ କ ୧୦ ।

ଶ୍ରୀମୁଖ ପ୍ରକଳ୍ପକ ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ କାଳୀ
ବିଭାଗରେ ପ୍ରକଳ୍ପକ ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇଥାବୁ
କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ହେଉଥାବୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଶତ ଟଙ୍କା
ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇ ବିଭାଗରେ ପ୍ରକଳ୍ପକ ଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କୁତଳ କୁତଳ କୁତଳ

କାଳୀମୁଖ କାଳୀମୁଖ

ସତ୍ୟାକାଶମୁଖ କାଳୀମୁଖ ।

କାଳୀ ପ୍ରେସ୍-ଟ୍ରେଡିଂ କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ
ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇ ବିଭାଗରେ ପ୍ରକଳ୍ପକ ଅଛି

A COMPLETE KEY To

Lethbridge's Easy Selection

[MINOR COURSE 1894]

Containing English meanings, explanations, &c. with the questions set at the Minor Examination during the past three years.

Price one rupee. For mofussil postage one anna.

To be had of the Secretary Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

CUTTACK } Akshoy Kumar Ghose
The 22nd No- } and
November 1894 } Hara chand Ghose

ସନ୍ଦର୍ଭପାର୍କ !

କୁତଳ ! କୁତଳ ! କୁତଳ !

କାଳୀମୁଖରେ ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ତିମୁଖୀ

ସନ୍ଦର୍ବପାର୍କ !

ଏକମାତ୍ର ପାଠ୍ୟାବ୍ୟ ଦେଇପାର୍କ !

ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୁଦ୍ରଣ କ ୧୦ ମାତ୍ର ।

ଏହାରେ ଦେଇବ, ଧୂର, ମେଟା, ଟାଟା,
ମୁଦ୍ରଣପାର୍କ ସନ୍ଦର୍ବପାର୍କ ଅଭିଭାବକ
ହିନ୍ଦ, ବିଭାଗ କ ୧୦ ମୁଦ୍ରଣରେ ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ତିମୁଖୀ
ହୋଇଥାବୁ ଏହାରେ ଧୂର ପ୍ରକଳ୍ପକ ସନ୍ଦର୍ବପାର୍କ
ଦେଇବ କିମିକରେ ଅବଶ୍ୟକ ।

କାଳୀ ପ୍ରେସ୍-ଟ୍ରେଡିଂ କମନ୍ସିଲ ସନ୍ଦର୍ବପାର୍କରେ ବିଭାଗରେ
କାଳୀ ମୁଦ୍ରଣ ହେଉଥାବୁ ଅଛି ।

ଭାଷାବିଜ୍ଞାନରେ ମୁଦ୍ରଣ କ ୧୦ ।
୨୧୨ ପ୍ରେସ୍-ଟ୍ରେଡିଂ କମନ୍ସିଲ ସନ୍ଦର୍ବପାର୍କରେ ବିଭାଗରେ

ସଂଗୀତସାର

ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ
ମୁଦ୍ରଣ ଭାଙ୍ଗଣ ସଜୀବ ସ୍ଵପ୍ନ
ସଜୀବ ସଖୀ ସମ୍ମାନ

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮ ଟିକିଆଣା ମାତ୍ର ।

ଶତଧୀ ସଜୀବମିଳିବାରୁ ବେଳେବ ସାର
ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରଣ ଦେବାର ଏହ ନୃତ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନ ମୁଦ୍ରଣ
ବୋଲାଇ । ଏଥରେ କାନ୍ତାପ୍ରବାର ସ୍ଵରର
ପରିଣୀତ ଓ ଧର୍ମ ସଜୀବ ସମ୍ମାନସ୍ଥରେ
ବିଭିନ୍ନରେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି ।

ଦୂର ରେ ଟିକା ପୁଣ୍ୟର ।

BISHAHARI.

କଷାହରି ।

ହତ୍ଯାଶ ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।

ଭାବୁରଙ୍ଗ ଶଶିଭୂଷଣ ବିଦ୍ୟୁତ ମହାଶୟଦ
ହୁଏଦିନ ଓ ଧାରାକଟିକାର ଅବଧିନହୋଇ
ଜ୍ଞାନ ଦେବନ ଦର । ଏହାହାର ସକଳ ପ୍ରକାର
ଆବଦିତ ଉତ୍ସବ ଏକନିତବେଳିକ କେତେ
ଓ ପ୍ରମେଦ ଦି ୨ ତେ ଜହ୍ୟ ଅବେଳ୍ୟ କୃତ
ର । ଏଥରେ କୁଣ୍ଡ ଅନ୍ୟମ୍ୟ ଦେଇଅଛୁ,
ଏହାଦେଶୀୟ ଦୂର ସମ୍ମାନକ ପ୍ରକିଧିତାର
ପ୍ରମୁଖ ଏବଂ ସମ୍ମୁଖ ଧାରବିଜ୍ଞାନ । ପାଇଁ ବାହାର
ଦରେ ବଚାରର ଟିକା ପୁଣ୍ୟର ଦେହ୍ ।
ମୂଲ୍ୟ ସେବନାତିଷ୍ଠର ଟ ୧ ଟିକା, ଲେଣକଟୁ
ର ଟ ୧ ଟିକା, ଦୁଃଖବେଳ ସ୍ଵର ଟ ୧ ଟିକା,
ଶାନ୍ତି ଓ ଭାବ ଟ ୦ ୫ ଟିକିବ୍ରା ଏହ ସହିତ
ଶିଖିବା ପିଃ ଗୋପ୍ତାରେ ଟ ୦ ୩୫ ।

“ପ୍ରସାନ ଏବେବେ ମେଧାର୍ଥ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଏବଂ
ବୋଇଁ ବେଶି, ଚିମାଦିକାର ବିଲବାର”

ବିକରି ଏବେବେ

ଆଦିଶ୍ଵରୀ ଏବନ୍ତ, ନାଦିକ
ଦୁର୍ଲଭ ମୁଣ୍ଡରୀମୁଣ୍ଡରୀର ।

ବିକରି ତେଣା

କୁଶା ଓ ନାନାଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟର ହୋବାନ୍ତ ।

ଏହ ସହି ନକର ପୌଥୁଦିକାର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
ବାହୁ ଶୌଭ୍ୟବର ସ୍ଵର୍ଗ ଦୟା ସମ୍ମାନରେ
ଅମ୍ବାଜବର ଦ୍ୱାବାନରେ ତମ୍ଭବୋଲା, କି-
ଜନ, ଦେବମା ଉପରେ କୁଶା ଓ ଅଭ୍ୟାସ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତୁତିକାର୍ଯ୍ୟ ଦୂର ଅଛି ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ଏକ

କିମ୍ବା ଦରରେ ବିଷୟ ଦେଇଅଛି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ କୁଶାର ଅଛି ଏବଂ ବେହୁ କୁଶା
ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି କୁଶ ପ୍ରାଚ୍ୟମାନକ ପ୍ରକାର
ଏହା ବେଳେ କୁଶର ମୁଦ୍ରଣ କରିବାର ପାଇଁ । ବେହୁ କୁଶ
ବାହାର କରିବାର ପାଇଁ କାହାର ମାହିତୀ ନାହିଁ । କେବଳ
କୁଶ ଦେଖି କହିଁ କୁଶର ମୁଦ୍ରଣ କରିବାର ପାଇଁ
କାହାର କରିବାର ପାଇଁ କାହାର ମାହିତୀ ନାହିଁ ।

ଅଭ୍ୟାସ୍ୟ କୁଶର ମଧ୍ୟ ବେଳେବ କୁଶର
କାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଲେଖା ମାତ୍ର । ପ୍ରାଚ୍ୟମାନ
ମାନେ ଉନ୍ନତ ଦେଖି କାହାର କୁଶର ମଧ୍ୟରେ
ପରିମା ଦେଖିବେ ଯେ ଅମ୍ବାଜବର ମୂଲ୍ୟ
ହଥାବନ୍ଦି ଅଛି ଅଛି ।

କାମକ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟାଲାରୁ କାହାର
ଗୋବେ ଦୁର୍ବଳ ଯତ୍ନାବ ଏବଂ ଟିକା ପ୍ରକାର
ଅନୁଗାୟ ବ୍ୟାପକ ଅଗ୍ରିମ ପଠାଇଲେ ହେଲୁ
ଦେଇବିଲ ପ୍ରସ୍ତର ଯେ ଅମ୍ବାଜବର ପ୍ରମୁଖ
ଅଛି ।

ତଥାସ୍ତର ।

କିନ୍ତୁ ସର ନାମ କିମ୍ବା
ଅଟମେଟ ପେଲ୍ଫାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧
ଲାର୍ଟ କେବ ପେଲ୍ଫାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୭୯
ଓକଲ ପେଲ୍ଫାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୮୭
ନାରୀ ବାଲକ କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୮
ପ୍ରାଣିବେଶ୍ୟ କାନକ ସରା କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ଏକକ କୁଶବାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୭
ଏକକ ନିର୍ବାଦୀ କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୮
ପାରାମ୍ବାରାଟିପେର କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ନାଥାନ୍ତା କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ଭାବବାଲକ ସରା କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ଏକକ ମଧ୍ୟର କୋ ୧ ଟ ୦ ୯୯
ଲାହାରୀ ସରା କୋ ୧୦୦ ଟ ୦ ୧୦
ଏକକ ମଧ୍ୟମ କୋ ୧୦୦ ଟ ୦ ୧୦
ଭାବବାଲକ ୨୫ ପଣ କୋ ୧୦୦ ଟ ୦ ୧୦
ସାଦାଲ କୋ ୧୦୦ ଟ ୦ ୧୦
ଏକକ ଶଶ୍ରେ ଏହାର ଅଛି
ବୋଲାର କୁଶରେ କୁଶର

ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ । କୁଶରେ କୁଶର
ସୀଲଟ ପେଲ୍ଫାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦
ଏକକ କୁଶର କୁଶର
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ ।

କୁଶର କୁଶର କୁଶର
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ । କୁଶରେ କୁଶର
ସୀଲଟ ପେଲ୍ଫାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦
ଏକକ କୁଶର କୁଶର
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ ।

କୁଶର କୁଶର କୁଶର
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ । କୁଶରେ କୁଶର
ସୀଲଟ ପେଲ୍ଫାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦
ଏକକ କୁଶର କୁଶର
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ ।

କୁଶର କୁଶର କୁଶର
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ । କୁଶରେ କୁଶର
ସୀଲଟ ପେଲ୍ଫାଲ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦
ଏକକ କୁଶର କୁଶର
ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା ପରେ ଶଶ୍ରେ
ଦେଇବ ଭାବରେ କୁଶରେ କୁଶର
ପ୍ରସ୍ତର ହେଲୁ ।

ଏକକ ତରଥା କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦
ଏକକ କତ୍ତମାଲାଲାକମ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦
ବାତିଅନ୍ତ ଭାବୁରେ ସରତ

(କତ୍ତମାଲାଲା) କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ଏକକ ସାଧାରଣ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

କାପାତା ସରମା କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ବୋରିଦୀର କେବଳ ମୁଦ୍ରଣ

ମନବେଳ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ମୁଲ୍ୟପଥରର ପ୍ରସିଦ୍ଧତା କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ରୁଷେଲନବାବାର କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ଲେଟେବ୍ସ୍ୟର କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ମେଦେବର କେବଳ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ବାହୁ ସରଥା କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ପଲାତାର କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ପେବାଦିର କାତାପ୍ରା କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ଏକକ ଏକତାକାଳ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ବେହୁ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ଅସମ୍ବେଶ କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

କାର କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ବାହୁର ସରଥା କୋ ୧ ଟ ୦ ୧୦

ବାହୁର କୋ ୧ ଟ

A black and white photograph of a textured, light-colored surface, possibly concrete or stone, featuring large, stylized, hand-painted letters. The letters are dark and have a rough, textured appearance. On the left, the letters 'GO' are painted in a bold, rounded font. To the right, the letters 'GIGI' are painted in a similar bold, rounded font. The overall composition is abstract due to the high-contrast nature of the black and white photo.

ସାଧୁହିନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯

ପ୍ରାଚୀ ଏକ ମାତ୍ରକ ଦେବ୍ୟଳ ଯଜ୍ଞ ହୋଇ ନାହିଁ । ଓ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଆଲୁଗୁର ସବୁ ହେବାଟ ଥିଲୁ ଅଛେବାକି ।

ଅନ୍ତିମ କାର୍ଯ୍ୟକ ନଳିତ ୧୫

ଅଧ୍ୟାବେୟ ୩୫

ବିଜ୍ଞାପନ

୧୦୩

ସଙ୍କରଣ ମେଲିକାର

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଣ୍ଡିତ

କଳ ପ୍ରେସମାଲାଙ୍କ ସଥିତପୁରେ ପୃଷ୍ଠ-
ଗ୍ରାମ ଶାଖା ଦୋଳ ବିକାଶ ହେଉଅଛି ।
ନାହାରୀ କୁଟୀରୀ ଜୋଲମସଳ ଟେଂ୍କା
ଲୋକ ଏଇ କୁଟୀରୀ / „ ଟେଂ୍କା ୫୫

ଜୀବାଳ ରାଜ ସୁଦ୍ଧା ପୁଣ୍ୟର କଲେଖରହିଅଛି
କ୍ଷମାର୍ଥ ତୀର ପରିଷକ୍ଷେ ଦେଉ ଅଛି । ଗନ୍ଧ
ତା ୩ ରିକରେ ଜୀବାଳମାନେ ଲଭିବଶ୍ଵା
ଦୂଷ ଆକମନ କର ତାର ଯୋଗ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି
ରଜତର ଦ୍ଵାରାରେଇ ଥରୁଣ୍ୟ ।

ଶାମକୁ ପ୍ରଥେତ ଚିତ୍ରାଳଗନ୍ୟରେ ଦୂରେ
ଗସ୍ତିଗୋଲ ଉପରୀତ ହୋଇଅଛି । ଦିମ୍ବବାଜା
କ ଚିତ୍ରାଳର "ଦିଲାଙ୍ଗବରେ ସୁକ ଅବସ୍ଥା
ବର ଗୋଟିଏ ଦୟା ଦସ୍ତଖତ କର ଅଛନ୍ତି ।
ଜମ୍ବୁଆଳ ପଣେ ଡାର୍ଢିଂ ମାରିଲେ ଜଣାଥାଳ
କାହିଁ ।

ଶେଷ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକଟ ସ୍ଵତ ଏହିଷ୍ଟଙ୍କ
ବୋଲି ଚାହିଁ । ମହେକମାଳେ ଲୁଚ ଭାବ ଅଛିବି

ଏହି କଷତା ସ୍ଥିରାର ଦିନିବା ବା ଇଣ ସେମା-
ନକୁ ସମୟ ଦିଲ୍ଲୀପାଇଅଛି । କେବଳ ଜୁମାକାନ୍ଦି
ଧେନା ଘେତାବେ କୃତ୍ୟ କୋଇ ସବାରୁ ଏଥି-
ମଧ୍ୟରେ ଭାବିତହଣ୍ଡାରୁ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
କିମ୍ବା ଦୋଇ ଲକ୍ଷାଟି । ସୀମାନ୍ତପ୍ରଦେଶ ଜାହ-
ନ ବ୍ୟାପାର ଗବର୍ନ୍ମିନେଷ୍ଟଙ୍କୁ କଣାକର ଦେଉ
ଅଛି ।

ବାବା ପାରକେଷରୁଙ୍କ ମହିଳାର ମୋକଦମା
ଦୀରଖୋଟରେ ବେଶେଦିଲ ହେଲା ଲଗେଥିଲୁ ।
କଲିବତାର ବଢ଼ି ବାରଞ୍ଜିରମାଳେ ପ୍ରାୟ
ଦମସ୍ତେ ଏହ ଅନେକ ଡେଲାଇପ୍ରଦେଶ ନିୟମିତ୍ତି
ଅଛିଲୁ । କଷ୍ଟଚହିଅର ସେ ଏକ ଧରଣ ଭାରି-
ଖୁବ ଓ ଡେଲାଇପ୍ରଦେଶ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ
ଇଶା ନୁହେ । ଅନ୍ତରେ ବ୍ୟବସାୟିକ କର କରି
ପିଛିକିମ୍ବ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ମାତ୍ର ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସାୟ
ହେଉଥିଲୁ ବାବା ପାରକେଷ ଦରକାର ମଠର
କଥାର ଠେବାତର ପଞ୍ଚତି ଅଧିକ୍ୟ
ବେବାର ଗବର୍ଣ୍ମମେତ୍ର ସୀବାର କାହିଁ କାହାକାନ୍ତି

ଦୂରଦ୍ଵୟରେ ଆଜି ଜୀବିତ ଗ୍ରାମରେ ଜୀବିତ
କରି କହାରଖରେ ପୁନଃ କେତେବେ ଧରିମା
ଏ ସମ୍ବଲ ଦେବାର ଆଜିର ସହିତ ଅକ୍ଷୟର
ଦୋଷରୁ । ଏଥମଧ୍ୟରେ କେତେବେ ମାନ୍ୟ
ଦୂରମନ୍ୟ କରି ଶୁଣିବାର ଅଥମିଳି ଧରିଲେ ରାଜନୀତି

ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କାହୁ ଅନ୍ଧମାଦଳ ମୁଖ୍ୟ
ପୁରୁଷ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳାକର ଏମୋହଦମାର ଅନୁସରଣ-
ରେ ଚିମ୍ବନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ଓ
ଚରକ୍ତ ପ୍ରକାର ଏ କଥା ଲୋକଙ୍କର ଘେର୍ତ୍ତ ଦୂର
କଥାଏ ଅଛି ତହିଁ ରୁ ଦୟାବା ଦ୍ଵାରା ସେ ସଙ୍ଗ୍ୟ-
ଶୀ ଗୁପ୍ତେ କୃତଗାର୍ଥ୍ୟ ହେବେ ।

କଥ୍ୟାମତି ବିଦ୍ୟାହିନୀ ସରବାର ଅରଜୁନ-
ପାଦକର ଧ୍ୱନିହୋଇ ଗବ ସନ୍ନବାର ଏ କର-
ବିକୁ ମୂଳକହାର ଅସି କେଳାନୀମାରେ ଆହୁ
ଏବି ସେହିଦିନ ସୌଜକ ସୁଲିଷ୍ଠବ ଏ ତର-
ବିକୁ ଫେର ଥିଅଛନ୍ତି । ଏ ସରବାର ବଢ଼ି
ଚନ୍ଦ୍ର, ଦେଖ ବଦଳାଇ କରଇବରେ ଲୁଙ୍ଗ
ବିଲୁପ୍ତିଲା । ସୁଲିଷ ବାହାର ଅବିବାସୁ କିମ୍ବା
ପଦ ମନ୍ତ୍ର ଦର ଆପଣା ଘରକୁ ଫେର ଆଶୀ-
ରକୁ ଗତି ଲୋକମାନେ ହାହାକୁ ଧ୍ୱନି
ଦେଲେ । ଅଜ୍ଞା ହୃଦୟ କଥ୍ୟାମତି ଏଥିର
ଧାରୁ ଦେବ ।

ପୁରୁଷଙ୍କାଳେ ଗୋଟିଏ ସବୁଜେତଖୁଣ୍ଡ/ର-
ପଦ ଶୁଣ୍ଯ ଦେବାକୁ ଦେବନ ମୁହଁଲମ୍ବାନ ମାତ୍ର
କୁ ବହଁଶାର୍ମ ଅବେଦନ କରିବା ମର୍ମରେ
କରିବା ଗଜକଟରେ ଥୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାନକ ଦିଶ
ଥାଇଥିବା । ବିଜ୍ଞାନଦାତାଙ୍କ ଧରେତନାରେ
ସବୁଜେତଖୁଣ୍ଡ ପଦ ଏହା ଚାରୁକଳାକଳ ପ୍ରାପ୍ତ

ହିନ୍ଦୁ କେତେ ଘୋର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେହେ ଗାହା
ଆଇବେ କାହାି । ଛାଇ ୪୩ ଶିଖିଷ୍ଟେରେ
ସରକାରୀମୌର୍ଯ୍ୟ ଦେବାଚିଷ୍ଟୁରେ ଆମଣ
ଜୀବବେଦ୍ୟଙ୍କ ମୋଷାପଢ଼ିର ସମ୍ମାନ ଏହି
ଗୁପ୍ତ ଉତ୍ତା ଦେବଅଛି ପତି ? ପରିନ୍ଦୁ ମୁସିଳ
ମାନମାନେ ଫଣେଷେ ଦିଲ୍ଲୀର ଆଧ ଦେଲି
ସେମାନଙ୍କର ପିଲେଦଳ ହେବାହି ?

ନେଟ୍ ଗ୍ରାମୀଥା ଦକ ଆସୁ ସମେତର ସାଧପତ୍ର-
ସମୂହ ଭାବରେ ଦିଲ୍ଲି ଗଜବର୍ଷ ଅସେଥିଲେ ।
ଏହି ବିଶ୍ଵାର ମୁଖଗୋ ନଗନରେ ଗୋଟିଏ
ବିଶ୍ଵାର ଫହାର କର ଅଳିଆଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗପଥରେ
ନହିଁଅଛନ୍ତି ଓ ଘରବିବାସିମାକଳ୍ପ ସୁଦେଶୀୟ
ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଥିକ ପଥମାଧ୍ୟରେ ଯୋଗ
ଦେବା ନିଃନୈଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବର୍ଣ୍ଣମେତ୍ରରେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କେତେଅଛି । ଅ-ମୂଳନ ଏଥି ପାଇଁ
ନେଟ୍ ଦ୍ୱାରାକୁ ଏକ ବାବ ଦେଇଅଛୁ । ଏହି
ଏଥି ନିଧରେ କିମ୍ବାଟୋରା ଉପରିବେଶର
ଶାରତକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେବ ଯାଇଅଛୁଟ୍ଟି ଏହି କାରିବ
କରିବିବିଷେର ନ-ଶ୍ରୀର କେଳଇଲ ଦୋଷ-
ପାଇଛନ୍ତି । ସେ ସ-ସ୍ଥରେ ସେବେ ଏହାହି
ମୁଣ୍ଡ ରହିଲେ ତେବେ ବୌଜାନ୍ୟର ବିଷୟ
ଦେବ । ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଯେ କାର ଅଭିନ
କରିବାକୁ ପୂରାକାରୀ ପାତୋଇଥିବାର ଅ-
କେବ ପ୍ରକାରେ ଦେଖାଯାଇଅଛି ।

ମାହ୍ୟକର ବଜୀରୁ ରେଟଲଟ ମେଦିଆସ୍ଟ୍ରି
ତେ ମେଲୁବ ପରିଦର୍ଶକ ବର କଳିବାରୁ
ଫେର ଆମେଥିଲୁ । ଛବିଯୁଧାକରେ ରାତାକର
ଅଳ୍ପଟଳା ବନ୍ଦ ଅଟମରସହିତରେ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଅଧିକୁ ଏହି କ୍ରମର ଉପଲବ୍ଧରେ
ମେଦିଆସ୍ଟ୍ରିର ବନ୍ଦ ପ୍ରାୟ-ଲିହ ହୋଇଥିଲା ।
ମର୍ଦ୍ଦାହର ସତ୍ତା ମାହ୍ୟକରକ ନାମରେ
ଗୋଆଙ୍ଗିଳ ରେ ଖୋଟିଏ ଚାହିୟାଇଲି ନିରିତ
ଦୂରତାକୁ ସ୍ଵର୍ଗେ ହୋଇଗଲା, ବାହୁ ଇନ୍ଦ୍ର-
କାର୍ଯ୍ୟର ପାନୀ ମାଧ୍ୟକ ନରତବ୍ରା ମୂଳ୍ୟର
କୋଟିଏ ଶତର୍ଥି ଲାଟି ଦେବେ ଏହି ବାହୁ
ଫଳମିଳଣୁକ ଅନ୍ତରେ ଦୂରଦଳାରଙ୍ଗୀ ବ୍ୟା-
ମୁରେ କୋଟିଏ ଦ୍ୱାରା ଖୋଲାଇ ଦେବାର
ଅଭିଭାବ ଦେଇଲାନ୍ତିର । ଏହି କଥାତ କୁଅଳ
ତେ ଅଭ୍ୟାସାବନ୍ଧିତୀର ଦ୍ୱାରାରେ କଷି ଟଳ
ଦ୍ୱାରେ ରହିଥିଲୁ ସେ ଗାଢା କୌଣସି
ଧ୍ୟାନର ହରକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଝଞ୍ଜା ଦେବ ।

ଗନ୍ଧିମେଳ ପ୍ରେସରଙ୍ଗୋଡ଼ର ସୁଖ କାହିଁତ
ଅବଦର ଗ୍ରଂଥବା ସ୍ରଲେ ଏଣେବ ଜିନିଟବା-
ଥିଂଗା ଦେବା ମର୍ମରେ ସେହି ବିଜ୍ଞାପନ
ବାହାରିଥିଲ ତଥିର ଶେଷ ଘନ ପ୍ରତାପିତ
ହୋଇଥିଲା । ସେହି ବିଜ୍ଞାପନମଣୀୟ ଏକ
ପରିବାହି ଟକାର ପ୍ରତିସରଙ୍ଗୋଡ଼ ଲାଖରୁ
କେବଳ ଅଠିବେଳୀ ଟକାର କୋଟିଧାରମାନେ
ସୁଧ ଉଣା ବରଦାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ଥାଇଲା ।
ଟକା ଫେରିଦେଲେ ଏକ ଅବଧିଷ୍ଠୁ ୧୦ ଟୋଟ
ଟକାର କୋଟିଧାରମାନେ ଭାଗୀଧି ତ୍ରୁଟିତ
କରଦାରୁ ସମ୍ଭବ ହେଲେ । ସୁତରଂ ଏହି
ଉପାୟରେ ସରକାରଙ୍କର କାର୍ତ୍ତିକ ୪୭ ଲକ୍ଷ
ଟକା ଲାଭ ହେଲା । ଏକବି ସାମାଜିକ ଚାର୍ଚ୍‌କ
ମାତ୍ର ତେଣେ ଲଭ୍ୟବେଶିଯୁକ୍ତିର୍ଦ୍ଵିତ୍ତ କରି
ଦିଆ ଦେବାରେ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାୟ ଦେବିତେହି
ଟକା ଅଧିକା ବ୍ୟାୟ ପରିବାରୁ କରି ଲୁହ
ପିଣ୍ଡି ଖାଇଗଲା ।

ଲୋକଙ୍କ କୁଳ ଦିନକ ଅସାଦଖାନଙ୍କ
ଘରଜୟ ତାବଦିଗର ଗେହିଏ ଅପୂର୍ବ
ମତ ବୋଲିଥାର ପାରେ । କହ ବର୍ଣ୍ଣିତିତ୍ତବ୍-
ରାଜୀରେ ଧାଠକଲୁ କି କାମ ଧାର ହେଲା ତ
ଥୁବା ଅଥବା ଅହର୍ଷୀ ଗୁଣେ ଲେଖା ଥିବା
ଲମ୍ପାଦା ବନ୍ଧା ହୋଇ ତ ପାଇ ତେବେଳେହୁବୁ
ଅଧୀରରେ ଧିତ୍ତବାରେ ଛାଇମର୍ଦ୍ଦ ବଚନରେ
ଏହି ଦିଲାର ଟଙ୍କା ଏବଂ ବହୁଦିଲାର ଏହି
ପାଞ୍ଚଶତ ମୂଲ୍ୟର ବେଳ ଦୃଶ୍ୟ ଲେଖା ଅଳକ-
ସାହ କାମ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗମନ । ତିଥି ହେଉଥିଲା
ପ୍ରେରତ ମନୁଷ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଧାର ପାଦ୍ୟିତାରୁ ଅଧ୍ୟ
କାଂଶ ସେମାନଙ୍କ କିକଟକୁ ଧେଇ ଦିଆଗଲା
ନାହିଁ ଦିଲଦିଲାରଟକା ୫୮୯ ଧାର୍ତ୍ତଗୁର ମାଲ-
ଦିଲ କାମ କରାନ ଯିବାରୁ ବନ୍ଧା ହୋଇ ପାରି
ନାହିଁ । କ୍ଷେତ୍ରାୟୀଜାବେ ଲାର୍ଦ୍ଦର ଭିନ୍ନର
କେନେଁ ମୂଲ୍ୟକାନ୍ତ ଦୁଇବ ଥିବା ଲିପାଦା ବ
ପାରସନ ଉପରେ କାମ ଧାର ନ କେଣି ତ୍ରାନ-
ଦିଲରୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତିର ପଢାଇ ଏପର ଅପ୍ରକା-
ଶ୍ୟ ଦୁଇନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ମାଦଖାର ଦେବ
ଜିଜି ।

ବେଳାଟ୍ରାକ୍ଟର ଓ ସିନ୍ମୁଗାର ଲେଖଣ
ବିଶ୍ୱ ଓ ଅବେଦି ହଳ ଦେଇ ଥେ ଅବେ
ବଲାହା ଉଚ୍ଚମଧରେ ଶତରୂପାତା ପ୍ରମୁଖ
କର ବୃକ୍ଷବର୍ଗ ହାତ ଧର ଅଛନ୍ତି । ଏ ହାତ

ବୁ ବଚସୁରର ଓ ମନୋଦର ଅଟେଣ୍ଟି । ଏମା-
କଙ୍କୁ ଗୋରତ୍ତାରୁ ବାହାର କରିବା କମନ୍ତେ
ପ୍ରଭକାରେ ସମ୍ମାନକଙ୍କୁ ବୁଲୁଶ୍ବ ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ଏବ୍ୟା ସୋଜପୁର
ଦଳ କ୍ୟାରା ଅନ୍ୟ ଦୌର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳ
ହିଲେ କାହିଁ । ଶୋଜପୁର ସତ୍ତା ଏବଂମାଝା
ବୁଲୁଶ୍ବରୁ ଯାଇବାରୁ ବାହାରଠାରେ ବିଜେ-
ତ କୃତକ୍ଷେତ୍ର ହୋଇ ଅବ୍ୟାଖ୍ୟ ଧରିବାରୀ ଦେଇ-
ଅଛି । ଏହି ବୁଲୁଶ୍ବ ହୃଦୟରେ ଏରଚିବିନ୍ତି
ସ ୧୪ ର ଦାତା ଗୋରତ୍ତାରୁ ବାହାର ହୋଇ
ଅଛି । ଅବର୍ତ୍ତିରୁ ଦାତିମାତ୍ରେ ଗୋରତ୍ତାରେ
କୁଶଳରେ ଅଛିନ୍ତା । କେବଳ ଶୁଭ୍ୟଦର ତିଲ
ଦଳ ମନ୍ଦପତି ଅଛିନ୍ତା । ବଜରୁମାର ଅବସ୍ଥା
ଗୋରତ୍ତା ନିବଟରେ ଥାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ହାତମା-
ନ୍ତି ବାହାର ଉରକାର ଦେଖିବା କିମୁଳାହୁନ୍ତା ।
ଦର୍ଶକ କିମୁଳା ବାହାର ଅଧିକାରୀ ସଫଳ
ହେବ ।

ଦୟାରୁ ପାଇଲା ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଚଳିଛନ୍ତି ଏହା
କିମ୍ବା ଉତ୍ସବ ପାଇଥାଏ । ଶୀଘ୍ର ମଦାମୂଳୀ
ଦୟା ଉପରେ ଦେଇ କଥାହାରୁ ଆବଶ୍ୟକ
ହିଏଇ କ୍ଷୁଣ୍ଡ ମହି ସମେତ ହାତ ପଠିବିଦେଇ
କ୍ଷୁଣ୍ଡର ମର ଏହାର ବିଦେଶୀର କଳାମାଳାର
ଅନ୍ତର କ୍ଷୁଣ୍ଡରଙ୍ଗାର ବହୁମତ ସିଦ୍ଧିବେଳର
ଥିଲା । କ୍ଷୁଣ୍ଡ ବାର୍ଷିକ ପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ସହିତ ମନୋ-
ଶତ ଉପର ବୁଝେ ପ୍ରତି ଦେଇଥାଏ । ତାଙ୍କ
ଜୀବନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମହାମୂଳୀ କ୍ଷୁଣ୍ଡରଙ୍ଗା
ଅନ୍ତରେ ଏହା ଅଧିକ ବୁଝି ଓ ସ୍ଵର୍ଗର ପାଇବା
ମାତ୍ର ଶାରୀ ସ୍ଵାପକର ଦେଖୁଣ୍ଟା କରିବ । ଅର୍ଥ-
ମେରିଆର ଶ୍ରାବ୍ନୀଧାର ପ୍ରକାଶ ଅଭିନନ୍ଦର ବିଜ୍ଞାନ
ଧରେ ବୁଦ୍ଧିକ ପରିହାର ଅନୁଭବର ଅର୍ଥମୁ
ବହିଅଛନ୍ତି ଏହା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଦେଇଅବଶ୍ରଦ୍ଧିକ ଯେ-
ଦୟାରେ ଦୋଷ ସାକ୍ଷ୍ରୁତ ଦେବେ ସେମାନେ
ବୁନ୍ଦେ ଦୟା ପାଇବେ । ପରିଶେଷରେ ଏହା
ବୈଠକରେ ସେ ମେଲୁ ଅଭିଭବ ପ୍ରପାଦ
ଦୟାରେ ଦେଇ କହିବାକି କରିବାକି
ଜରାରବର୍ତ୍ତ ସଂକରେ ଅବଶ୍ୟ ଜୋଇଏ କଥା-
ମାତ୍ର ନାହିଁ । ଏଥାରୁ କଣାକାରେ କୟ ମରିବ
କିମ୍ବା କଷ୍ଟର ସମ୍ବନ୍ଧର ବହୁମତମ ରହି ଦେ-
ଦେଇବେ କହିବା ପ୍ରତି ଜୋଇନ ଅପା କାହାରେ ।

କେବାଟେ ମହିଳାଧାରାଠାର କାନ୍ଦିରେ ଘୋଟିଏ ବାନଚାନିବାଲାଗୁ ହେ । ଏହି

ମାର ପଥର ସପ୍ତାବ୍ଦେ ସେହି ବିଦ୍ୟାକଷୟର
ବାରେବ ସଜ୍ଜାର ବଚନାର୍ଥୀ ସେଇଟିହାଙ୍କ
ପରେ ଏକ ସଜ୍ଜ ହୋଇଥିଲା ଏକ ବରହମାର
ମହାମାର ସଜ୍ଜାର ଅସକ ଗ୍ରହଣ କରି-
ଛିଲେ । ମୋଟି ଏ ସବୁ ତ ପ୍ରେତ ପଠିବ
ହୋଇ ସବୁର କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ଦେଇବୁ ସମ୍ମାଦିବ
ହାରୁ ଶୀଘ୍ରେବପ୍ରସାଦ କରୁଥିଲା ବାହିବିବରଣ
ପାଠ ଦିଲେ । ତହୁଁ କଣାର୍ଥ ଯେ ଏହି
ବିଦ୍ୟାମୟ ହଜୁମାନାନ୍ତାରେ ଶିଖା ଦେବାକା-
ରେ ଶ୍ରୀପତି ହୋଇଥିଲା । ଉଲ୍ଲବ୍ଧାବେ
ଆନ୍ଦୋଳନ ବାଲକଙ୍କ ବାଲକାବିଦ୍ୟାକୟ ଥିଲେ-
ହେତୁ ହଜୁର୍କାର ନିୟମାନ୍ତାରେ ଶିଖା ଦେବାର
ସୁର କୌଣସିଠାରେ ପ୍ରକଳିତ କାହିଁ । ଏ
ହଜୁର୍କାରୁରେ ଦେବକ ସବୁ ତ ଓ ବନ୍ଦବନ୍ଧୁ
ପଠିବ ହୁଅଇ ଏବଂ ହରୁ ଧର୍ମର ମୌତିବନ୍ଧୁ
ଶିଖାର ପ୍ରଥାକ ବିଷୟ । ସବୁ ତ ସାର୍ଥରୁପେ
ଛାତ୍ରବିଦ୍ୟା କରିବା ଏକ ପ୍ରକଳିତରସହିତ
ପଢ଼ିବାର ଶିଖାପ୍ରତି ବିଶେଷ ମନୋରୋଧ ଦିଅ-
ଯାଏ । ଉଦ୍‌ଦିକବାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖା ଦେବା ମଧ୍ୟ ଏ
ବିଦ୍ୟାମୟର କୋଟିଏ ପ୍ରଥାନବାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
ସେଇପେ ହଜୁମାନାକେ ଅପରା ଅଧିକ
କିମ୍ବାହାର ଶତ ବିଜ୍ଞାନ୍ୟ ଅଶ୍ଵର ବିଦ୍ୟାର
ଅନୁକଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଓ ଦେବକ ପରି-
ଥାର୍ଯ୍ୟ ଏ ବିଦ୍ୟାମୟର ଅଧ୍ୟମାନେ ଶୋଭିତ
ସହି ଦୃଢ଼ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏ ବିଦ୍ୟାମୟର
ପ୍ରଥାକଣ୍ଠର ଜଣେ ହଜୁମାନାକେ ଅଟକି ଯେ-
ବି କରିବାବେ ସ୍ପର୍ଶକର ଏବଂ ବିଶେଷ
ଭାବୁକରି ଅଟକି । ଦେଖାଯୁ କେବଳ
ସାଧାରଣରେ ଏବଂବାଲୟର ବୀଷ୍ମ ନିର୍ମାଣ
କରିବାକୁ । ରଘୋର୍କ ପାଠ ଦେଇ ଉତ୍ତରାତ୍ମି
ତମେଶାକୀ କୁମାର ଜଳକାର ଓ ନାନାପ୍ରକାର
କୁରେଇ ଓ ଅଳ୍ପାଳା ଖେଳବାହିନୀମାନ
ପୁରସ୍କାର କଷାକ ହୋଇ ସବୁ ତଙ୍କ କେବଳ
ସଜ୍ଜପତିବ ବାହିତାକୁ ଲାଗାଇଲା ଯେ ଏବଂବା-
ଲୟର ବଜାତପ୍ରତୀମାକେ ସବୁତରଣ୍ଣ ବମ୍ବା
ଫୁଲର ଦୂରାବଳ କରୁଥିଲା ଯେମନ୍ତ ଓ ମର-
ଦ୍ୱୟ କା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଲୋତମାଳେ ପାଠ
କରିଛନ୍ତି ।

କଲିବଜା-ବ୍ୟାକମ୍ପୁର ବାର୍ତ୍ତକସମ୍ମାନ ।
ଗୁରୁମାତ୍ର ମା ୨୦୧୯ ଇରାବେ କଲିବଜା-
ବ୍ୟାକମ୍ପୁର ବାର୍ତ୍ତକସମ୍ମାନ ହୋଇଥିଲା ।
ମନାମାତ୍ର୍ୟ ଚକ୍ରଟିର ଲୋକଙ୍କର ବି ସେ ବ୍ୟ-

ତଥାକୟୁବ ପ୍ରାଚୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଟେଣ୍ଡ କୌଣସି
ବାରଗ୍ରୂ ଉପରୁ ହୋଇ ଛାଇବାରୁ
ସଦକାଳୀ ସଙ୍ଗପତି ଶ୍ରୀପ୍ରତ୍ଯେ ସର ଅଳପ୍ରେତ୍ତ
କଫ୍ରିଥାହେବ ସଙ୍ଗର ତାର୍ଯ୍ୟ, କର୍ମାବ ହରେ ।
ମାଲ୍ଯବଜ ବର୍ଣ୍ଣିଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠକ ଏବଂ କଲବତା-
ର ଅହେବ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ସମ୍ମାନ, ବନ୍ଦୁମାତ୍ର
ସମବେଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥର ଜୁ ୩୯ ଏ
ଏମ, ଏ, ଜୁ ୪୫୬ ଏ ୭, ଏ, ଜୁ ୧୯୯ ଏ
ବ, ଏଲ, ଜୁ ୯ ଏ ଏମ, ବ, କୁ ୧୭ ଏ ଏଲ,
ଏମ, ଏସ୍ ଲକ୍ଷଣ ବ, ର, ଏବଂ ଲକ୍ଷଣ ଏଲ, ର
ସମସ୍ତକା ଜୁ ୩୮୮ ଏଲ୍ ବନ୍ଦବନ୍ଦାଳୟର
ଉତ୍ତାଖ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ । ଉପାଧ ବନ୍ଦବନ୍ଦ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲାକୁ ଶ୍ରୀପ୍ରତ୍ଯେ କଷ୍ଟପ୍ରାଦେବ
ଶିଖା ଭବ୍ୟରେ ଭାବାଟିଏ ସାର୍ଵବନ୍ଧୁରା ପ୍ରଦା-
ନ କଲେ । ଏହେଶରେ ଉତ୍ତରପ୍ରେରର ଶିଆ-
ବୃକ୍ଷରେ ଅଭିନ ପ୍ରକାଶ କର ହେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରସରମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦବନ୍ଦାଳୟର ପ୍ରସାରରେ
ଅନେକ ଶାହ ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତ ହାରସିଗା ଓ ରହ୍-
ନିମନ୍ତେ ସାଧାରଣ ଦଃଖ ଜ୍ଞାନ ହେବା କଥାରୁ
ଭାବେଷ କର ସେ ବହିଲେ ବି ବର୍ଷରୁ ବର୍ଷ
ପଞ୍ଚଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଜୀବିଷ କୁ ୨୦୦୦ ଲକ୍ଷ
ଅଧିକ ପାଶ କି କରିବା ଅର୍ଥାତ୍ ବନ୍ଦବନ୍ଦୀ ୨୦
୨୦ଲକ୍ଷ ବାରଦୀବା ଅବସ୍ଥ, ଅସ୍ତନ୍ତ ଥାଏ ।
ମାତ୍ର ଏଥର ବାରବ ଦିଶ୍ୟୁଟ ହୋଇ ଥାବେ
ଶିଆ, ୧୯, ସର୍ବର୍ଷ ବଲପ୍ରେଇ ଲ୍ଲାଙ୍କା ସମାଜ
କ୍ରେ କା, ୨୩, କର୍ମ ପ୍ରସରମାତ୍ର ବନ୍ଦବ
ନିମନ୍ତେ ବେବାବେ ସମବା ରବିଧାରଣ୍ଣ ନାହିଁ ।
ପ୍ରଥମ ବାରବ ନିମନ୍ତେ ଶତ ଓ ଶିଶବ ଏବଂ
୨୩ କାରଣ ନିମନ୍ତେ ଅବସ୍ଥ ବନ୍ଦବନ୍ଦାଳୟ
ଦାଖି ଅଟେ । ଏଥରୁ ବେଶୀବାଏ କେ ଏବଂ
ପବେଶିବାଦଶାଖରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଗହିଲା
ପଢ଼ିବୁ ଭାବ ଉପରୁ କୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏବଂ
ଏମାକଙ୍କ ଶିଖା ନିମନ୍ତେ ଶତ, ଶିଶବ ନିଯମ
ଅନ୍ତରୁ ଏବଂ ସେହି ଶିଖବଜା ପଦରେ କମା
ପକ ଘୋଷଣ କେବମାନେ ବନ୍ଦବନ୍ଦ
ଜନ୍ମ । ଯେହିଠାରେ ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ଓ ଶିଶତରେ
ବନ୍ଦ ବନ୍ଦର କ୍ରେ ସେଠାରେ ବନ୍ଦ ମନ୍ଦ
ପ୍ରଦେହ ଏବଂ କର୍ମରେ ଏତେ ଅଧିକ ଦେ
ବାର କଥା ନୁହେ ସବୁର ପ୍ରସାର ପରି
ଦିଶେଷ ବାରତମାନ ଦିଶେଷ ବାରତମାନ
ପକ ବିଷୟ ବାଟିବା କଥା ସତ୍ୟକାରର ପରି
ନକ ମନ୍ଦରେ ବେହି ଥିଲୁ ଏବଂ କେହି

ପ୍ରକାଶ ଦିତ୍ୟା ହେଲା ହୁଅଛି । ଏକ ଲୋକ ନିମାରଜନ
ହେତେବ ବର୍ଷ ପଞ୍ଚଶବ୍ଦ ହେତୁଥିଲେ କର
ଦେଇଥାଏନ୍ତା ମାତ୍ର ସେଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକା-
ଶକ ନିମାରଜ ହୁଅଛି ସେମାନେ ସ୍ଥିବ ରହ-
ଦାର ଅଥା କରିଯାଇ କି ଥାରେ । ଅପଣା ବାର୍ଷିକ ଓ
ଅବସର ଦେଖୁବେ ସ୍ବାକ୍ଷରିତ
ଦେବା କିନ୍ତୁ ମାହୀ ସତରଂ ମଧ୍ୟ ମୃତ
ଲୋକ କିମ୍ବା କରିବାକୁ ବସନ୍ତମାତ୍ରେ ବାଜ
ଗତବର୍ଷ ଏକା ପ୍ରଦେଶକାପସାରା କିମନ୍ଦ୍ରେ ।
ଜାମି ଏ ଏହି ଏହି, ଏ, ବସନ୍ତମାତ୍ରେ
କି ୧୦ ଏ ପସରିବ କିମ୍ବା କୋଇଥିଲେ ।
ଏତେ ଲୋକର ବିଶ୍ୱର ମଧ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦେଶ
ରହିଛି କାହିଁ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ରହିଥାରେ । ନାହାନ୍ତି
ବିଶ୍ୱରମାନଙ୍କ ଏକା ଦିନ୍ଦ୍ୟର ଅଳେକଳ ପ୍ରକା-
ଶକର ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଆଜି ଦିନ୍ଦ୍ୟ କମ୍ପ ଏକ ପରମର୍ଶରେ ବାର୍ଷିକ
କର୍ମର କରିବାର ସମୀକ୍ଷାଧ୍ୟ କିମ୍ବା କରିବାକୁ
କିମ୍ବା ଏହି କରିବା ଯେତେକୁଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମାଜ
ବିଶ୍ୱର କରି କମ୍ପର କରିବାର ଉପାୟ ଦେବାର-
ଅଛି । ସତରଂ ଶୁଭ ବା ପସରିବମାନଙ୍କରେ
ବିଶେଷ ଦୋଷ ଦେବା କି ବିଲେବେଦେ ଶରକର
ଦେବେ କି ୧୦ ଏ ଦେବେ କି ୧୦ ଏ ପସରି-
ଶାରେ ଅକୁଳବାର୍ଷି ଦେବାର ପ୍ରତି ଦେବାର
ଯାଇ ଅଛି ଶୁଭରେ ଶିଶ୍ରାର ଅବସ୍ଥା କିମ୍ବା
ଦେବା କରେ ଅର୍ଥର୍ଥ ଦୋଷ ଦେବ କାହିଁ ।
ବିକଣିଷ୍ଠମାନୁ ଜୀବିବା ନିମାନ୍ତର ଏବମାତ୍ର ଉ-
ପାୟ ମନେ କରି ଅଧିକାଂଶଶ୍ରେଣୀର ଲୋକର
ପରିମାକେ ସୁଲ କଲେଜୁପରିବାକୁ ଅପ୍ରକ୍ରିୟା
ସର୍ବା ଅଧିକ ଦେବାକୁ ସିରକମାକେ ପମ୍ପର-
ଶୁଭ ପ୍ରତି ସମାଜ ମନୋଯୋଗ ଦେଇ ଧାରାନ୍ତି
କାହିଁ ପୁଣି ଆଜେବ ଶୁଭ ଶର୍ଵର ଧିକାକୁ
ପ୍ରଦେଶକ ମନେ ଧୂମରାତି ଦେଖିଥାଇନ୍ତି
କାହିଁ ଓ କରି ବାରିବାକୁ ଓ କରି ପ୍ରାକରେ
ବିହିବାକୁ କି ଧାର ପିତୃତ ହୁଅଛି ଏହି ସର୍ବ
କାରାକୁ ଏବେଶର ମନୋମାକେ କରାଇଲୁ
ଅକୁଳଘୋରତ ବାନ୍ଦୁକ ପ୍ରଦୂଷ ବିବନ୍ଦବ୍ୟାନ-
ମ୍ୟାର ଶିଥିମାନକ ସର ଧାର ଦେଖାଇବାକୁ
ଅକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତି । ଶିଥାଗାର କିମ୍ବା ବସନ୍ତମାନ-
ଶିଥା ଓ ପୁନାର ଶିଥାର କଥାକ ଦେଖାଇବାକୁ
ବିଦ୍ୟମେଦ୍ୟ ଶିଥିମାନଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର କଥାକୁ
କରାଇଲୁ ଏହି କରିବା ପ୍ରଯୁକ୍ତିରେ ଧୂମରାତି
ଦେବାର ଅଶା ଅଛି । ଫରିଶେଷକେ ବିବନ୍ଦ-
ବିଶିଥିମ୍ୟାର ଫେଲେ ବା ସହ୍ୟକ ମଧ୍ୟ ପରିବାର

ବର୍ଷ ପେଟେମାନଙ୍କର ମୁହଁ ହୋଇଅଛି ଦସମା-
ନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବେଳ ଜଣା ଅଭିଯୋଗୀଖଲେ-
କର ଶୁଣ ଲାଭକରି -କୃତା ଘେଷ କଲେ ଏହି
ଥିବା ବଜା ହେଉ ।

ବିରବିଦ୍ୟାକଲ୍ୟ ସହକାରୀ ସମୂହଙ୍କ ସଙ୍ଗ,
କଥୁବାହେର କଣୀୟ ଶିଳ୍ପାକାରଙ୍ଗ ଜାତି
ରେକ୍ଷଟର ବା ବର୍ତ୍ତୀ ଅଟ୍ଟନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ
ସାହରମ୍ବ ଏହି କି ଏ ବିଶ୍ୱର ବୈଜ୍ଞାନିକରନ୍ତି
ତା ବିଦ୍ୟାଶାଖାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକଳ୍ପକ ଅଟେ ।
ଜୀବଜାଗିବାହର ଅଳ୍ପ ଉତ୍ସାହ ନ ଥାଇ ଅଥ-
ବିଜ୍ଞାନଶ୍ରୀର ଯେ କି ଧୈର୍ଯ୍ୟକେ ସ୍ଵର୍ଗ-
ବିଲେଇର ଅଞ୍ଚ୍ଚି ନେମୁଣ୍ଡ ଏହି ବିଦ୍ୟାଗା-
ବିଷ୍ଣୁ ଜଳଚାନ୍ଦେ ଶଶୀ ବିଦ୍ୟାରକ୍ତି କାହିଁ ।
ଆଗେବି ନେଇବି ଦରବୁଢା ମୋହନର ଉ-
ପାୟ କରିବା ସହାୟେ କର୍ତ୍ତୃପରକର କର୍ତ୍ତୃବ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ କିଛି ଏଥରେ ସମେତ ଲାହି ।
ଦଙ୍ଗୀୟ ଶିଳ୍ପାକାରଙ୍ଗ ପ୍ରଧାନରଙ୍ଗୀ ଏ ପଥା
ପ୍ରକଳ୍ପର କଲେ ଏହି ହୃଦୟକ ଦଙ୍ଗୀୟ ହୋଇଲ-
ଟ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ଲାହା ଶ୍ରବଣ କଲେ । ଏଥି
ଦରବୁଢା ଗୋକୁଳ ଦରବୁଢା ନିବାରିପଥରେ
ଷେମାକେ ବଜ୍ର ଉପାୟ ଦରବେଦୀରେ କଲେ
କର୍ତ୍ତୃବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହୃଦ ହେବ ଏ ଦିଅ
ହୋଇବା ବାହୁଦ୍ୟ ।

ସାହୁତିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଏ ହେଉଥିଲେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେଖିତପାଇଁ ଏହା ଉପରୁଚିହ୍ନମାତ୍ର କାହିଁଦିଇଲା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଓ ମହାପାତ୍ର ହେଠାତ୍ ଦେଖିବାକୁ ଦିଇଲା ପ୍ରମାଣପାତ୍ର ଗୋପନୀୟ ହେଲା—
ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣନାମଳାପି ବାବୁ କାରାଜାଶୀଳ ଅଛି—
ଏହା ଏହା ପୂର୍ବ ହରାଜାଶୀଳର ମନ୍ଦିରର ବଜାରାମାଟୀର
ପରିମା ହେଲାଯାଇ ଏହା ଅନେକ ଜନମେଳା ହରାଜାଶୀଳ
ଏହି ହେଲା।

ମୁଦ୍ରାକରଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏହାର ପରିମା ନାହିଁ ।

ମେଲିବେଳେ କବଳ ଜରସନାଥ ପାତ୍ରରେ କର୍ମଚାର
କରୁଥିବ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ଦୟା କି ୧୭ ମିନାଟ୍ ଏବଂ
ଦୟାକରେ ହାତ କି ଦୟା କରାଯାଇଲା । ପରିଥିର ତେବେ
ଛାତ୍ର କରିବ ।

ଅତେ କୁ ପ୍ର-କୁ-ହୃଦ ମନ ଦୟାଭିତ୍ତିରେ, କୁଣ୍ଡଳେ ହେ
ଶିଳ୍ପୀ ସେ କାଲେସରଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହାର ଜନମ୍ୟ-
ଅର୍ଥର ଦିନକାନ୍ଦୁରେବାକାର ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ସେଇମେହିଏବେଳେ
କିମ୍ବାକୁ ହୋଇ ଥାଏ ।

ମୁଦ୍ରା ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପରିଚାଳନା
ଶାତ ପଢ଼ିଥିଲୁ ଏହି ଉତ୍ସବ ମହିନେ ପରିଚାଳନା କରି ପରିଚାଳନା
ଦିନ ହୋଇଥାଏ ।

ପୁରସ୍ତାବକ ପରିବାହକ ଦଶବ୍ଦ ମାନ୍ୟପେ ୧୯୫୭ର
ତାରିଖ, ମୁଦ୍ରଣବାକୀର୍ତ୍ତି ଏହା କାବ୍ୟପୂର୍ବରେ ସମ୍ମାନ ଦେଇଲା
ଯାଇ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ମାନ୍ୟପେ ଆସିବାର ପରିବାହକ ପରିବାହକ

କୁଣ୍ଡଳର ପରିମାଣର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ପରିମାଣର ଉପରେ
କଥା କହିବାରେ କଥା କହାଯାଇଲେ ଏବଂ କଥା କହାଯାଇଲେ
ପ୍ରଥମତର ବିଜାତାରେ ଉପରେ କୁଣ୍ଡଳ ପ୍ରଥମତର
ଅବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ପରିମାଣର ସେଷ ପ୍ରକାଶରେ ବିଜାତା
କହାଯାଇଛି ।

ଅମେରିକାର ଦିନାପ୍ରତୀମ ଦେବତାର ମଧ୍ୟରେ ଶାମ୍ଭବାର
ଆହୁ ଏବାକୁ ଡୋଷକୁ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ନେଇଲା ।
ଏ ଆମ୍ବାମାର ପ୍ରତିକି ବଳକୁ ଆହାରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବ
ଦିଲେ ଏହି ଅମେରିକାରେ ଯାହା ପ୍ରତିକିଳାଇ ଏହି
ପାଇସ୍ତମ୍ଭ ମୁଖରେ ଦିଶାର ହୃଦୟ ।—କାହିଁ ଅମେରିକା,
କାହିଁ ପ୍ରାଚୀ ଏହି କାହିଁ ଆମ୍ବାମର କେବାର ।

ଗାନ୍ଧିଦୟବକାରୀରେ ହୁଏ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପର୍ଯ୍ୟବେ ହେଲା
କାର ସେଇ ପ୍ରତ୍ୟାକି ଚୋଇଥିବ ପାଦା ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ବନ୍ଦିଲେଖ
ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ବନ୍ଦିଲେଖ ଏକ ଶୀଘ୍ର ଲେଜଣ୍ଡାର ପର୍ଯ୍ୟବେ ହେଲା ।

ଅନେକବାରାଟାକୁ ସେଇଁ ଆମାକ ଥାଏଁ ? ଯାଇଲେ
ତୁମ୍ଭରାମଦୂର ଘର୍ରିବେ କାହିଁ ନ ଦେବ ମନ୍ଦ ପଢ଼ିଲୁଗ
ସାଧାର ମିଳଇ ।

କୁହ ବଜାରେ ଲାଗ୍ତି ଦେବନାଥର ପରେ ଲୁହା
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ରାତ ପିଲେ ପଠନକାଳୀ ଉଦ୍‌
ଦୟକୁ ଧ୍ୱନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖେବ କବିତାତଥାଶୀ ତଥାହେ-
ବ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା;

ବ୍ୟାକର ଲଜାମୁଖ କେତେ କେତେ ବ୍ୟାକର ବ୍ୟାକର
ହାତ ସେ ପାଦର ପବନୀ ପଦମ୍ପି ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ମାତ୍ର
ହେ କଥିଷ୍ଟ ପବନୀ ଦେଇ ଯାହା ଏହି ମାତ୍ର ଅତ୍ୟଧି
ବିଦ୍ୟାଶ୍ରମ ଓ ଯେମନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଏହି ସୁମୁଖର ଅନ୍ୟ ହୋଇ
ଦେଇଲେ ତାହା ଆହ :

ବୁଦ୍ଧାର ହିତେଶୀ ମେତେହାର କାନ୍ତ ଜୀବନତ୍ରସଙ୍ଗ
କଥିଲା ଏପାରିବା ବୋଲିବାର ଫୁରୁଷରେ । ଯେହି
କାହିଁ ମା ୨ ୫ ୬ ୭ ମା ୮ ୯ ଦେଖାଏ ବରି ପଦିଶ୍ଵର
ପଢ଼ି ମାସକ୍ରମ କ୍ଷେତ୍ରର କଣେହେ ଯାଇବାର ବସାବ ନିରାକ
ବମାରି ପଦିଶ୍ଵର ଏହି ଯେ କେତେମାତ୍ରର ବମାରି କୁହାଇ
କି କୁଠାରହାନ୍ତି ଏକିହି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କେତେମାତ୍ରର
କି ପୁରୁଷରେ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇ ଗାନ୍ଧୀ ମାରିବା କଥିଅରେ
ତାହାର କଥାର ହୋଇ ଗାନ୍ଧୀ ।

ଏହାର ପଦ୍ଧତି ଯମନୀ କେତେ ଜୀମିକୁ ଧରିବାକୁ ପ୍ରେସ୍‌
କରି ଗଲା ଚାହାୟ ଥିଲା । ଏ ପାତର ଯମା ହେବା ପାଇଁ ଯମିକ
ମୁଖ ଓ ସଂକଳିତ ଚମବ ଦୁଃଖରୁ ଦୟା ଦୟା ।

ପାଇଁ ବୋଲିମ୍ବର କେଳାଡ଼ିର ମେହ କଥା
କହିଲେ ଗରେ କହିଲେ ଧର ପଢ଼ାଇଛି । କମ୍ପିଲେ
କି ହୁଏ ଦେଖାଯାଇ ।

କୌଣସି ପରମାନନ୍ଦା ଚତୁର୍ବୀରେ ଗୋହାର ବନ୍ଦୁ
ଦୋ ବିଶେଷତଃ କଥା “ଏହି ଶାଶ୍ଵତ ବାଟରେ ଦର୍ଶନ
ମାସମାତ୍ରେ ଯାହାକୁ ଲାଭୀରେ ପ୍ରଥାର କରିବା
ଏହିରେ ସୁଧାର ଦର୍ଶନ କରି ଅନ୍ତରେ ଧରନଗତିରେ”

କେବଳିର ପଦମନାଭଙ୍କେ ଏହିକଣ ଦୂରାତ୍ମକ
ଅଥ କୁଣ୍ଡେ କୁଣ୍ଡାତ୍ମକଙ୍କ ପଦମ ଦୂରାତ୍ମକ ରୂପ
ଯଦି ପଠାଇ ଦେଇ ଅଛି । ସମ୍ମ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକୁ
ଅବଧି ସର୍ବତ୍ର ଦେଇବାରୁ ହେଉ ।

ଦେବତା ପରିବହନ ଦୂରକଥ ପଠାଇବା ଧର୍ମରକେ
ଦେବତାରେବ ତତ୍ତ୍ଵ ଯାହାରେ ସୁଧା ଶବ୍ଦର ଦେଇ ଅବଶ୍ୟକ
ଏହେ ଛକ୍ର ଦୋଷ ଏହି ସେ ନାହା କହିବାପାଇଁ କହିଲେ
କାହିଁ ହେଉ ହାହାକୁ । ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଯାଇବାରେ ଯବଦିଲ ହା
ଏହି ଧର୍ମରକେ ନା କି କାରାରୁଣ୍ୟ କୈ ଆଜି ।

ଜୟଦେହରେ ବାହୁଦିଶ କାହାର [କିମ୍ବରା] କା
ହାର୍ଷ, ଶାତକାର ଦେଖାନ୍ତ କରିଥିଲୁ । ସେ ଅନ୍ତରେ
କବେଳିର ପୋଷକପାଇଁ ଏହି ହେଠି ଗର୍ଭର ଅଛି ଯେ
ଫେରମାଳକ ପାଇବାର ଚାହୁଁ ମୁଁ ଯେତେମାତ୍ର ମହିଳା ସମୟରେ
ଧୂରହତ୍ତାର ମଧ୍ୟ ହେଲା ନିରାଶା ଅତେଜା ଏହି କବିତା
ନିର୍ବଳମୂଳ୍ୟ ଦେଖି ନାହା କିନ୍ତୁ ସୁଅକର କୋଷ କାହାର
ଅନ୍ତରେ ଏ ହରଣ ।

ପ୍ରକାଶକ

ପହଞ୍ଚିବକଳ ମନୀମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ
ମାତେ ଦାୟୀ ଲୋକୁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ କୃତିଲ୍ୟାପନା ସମ୍ମାନକ ମହାରାଜୀ
ସୁମିତ୍ରା

ଏହି ବିଟନ୍‌ବସଦରର ଥିଲୁଣ୍ଡର ପାଇଁକବିଧି
ଧାରାବଜ୍ଞାରରେ ଲଗ୍ନ୍‌ବେଳେ ଲାମରେ ଫେରେ
ଦେବବନକିରି ବହୁବାଳରୁ ଥବୁଥିଲ ବର୍ଷ
ଦିନରେ ଶିବ ଏହି ବିଶୁଦ୍ଧତାରେ ପ୍ରଭାବ
ଲାଗାଇଥି ଦେବମୂର୍ତ୍ତି ବସନ୍ତମାହ ଫଳାର
ଅହୁନ୍ତି । ପ୍ରଭାବିତ ଦେବମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଏ ଦଳମାନଙ୍କରୁ କାମରେ ସରବାରୀ ମାସର
ପାଇଁବା ଗଣ୍ଠବୃଷ୍ଟରେ ସେ ପ୍ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଚଢାଇ
ସଥାବନ୍ଧରୁ ସମସ୍ତ ଦେବମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କର ଦେବତାଙ୍କ
ନାଚ ଓ ଥୁଳାକାରିର ଦେବତା ଜଳାଇ ଦ୍ଵାରା
ମନ୍ଦରର ଅଳ୍ପ ବୋଲି ଉପରେ କଣ୍ଠରେ
ଦେବ ଦହେର ଜାର୍ମି ମସାମାତର ମାର୍ଗରେ ଦୋଷ
କ ଧାରିବାରେ ଦୀର୍ଘକରେ ପାଖ ଲାଗୁ
ହୋଇ ଦିଲ୍ଲୀ ପ୍ରାୟ ଚୋଇଅଛି । ସର୍ବର
ମଧ୍ୟରେ ଧଳାକଳ ପ୍ରଦୋଷାଯତ ଧାରିବାରେ
ଦିବ୍ୟମାଳକ ସ୍ଵଭେଦବା ଦ୍ୱିତୀୟ ମନ୍ଦରମୁଣ୍ଡରେ
ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ମାନବମାନଙ୍କ ପରି ସ୍ଵାନ୍ତ୍ୟ
ଅବୁନ୍ଧିତର ଦେବ ଦର୍ଶକରୁ ଦେବତାଙ୍କ । କମ୍ପର
ଏହି ବଜାରବଜାରୀ ଜୟତ୍ତ ଥେବାର
କାହିଁ ଧୂର୍ବାଦ ଦାସ ଶିବମନ୍ଦରର ଜୋଦକଟିଲ

ବର୍ଷ ହୋଇଥିବାର ଦେଖ ପ୍ରାର୍ଥନାରଙ୍ଗରେ
ଅମ୍ବାଳକୁ ପରିଚାର କର ଅଛି କେବଳ ଶୀକାର-
ପଦକ ସ୍ଵର୍ଗ ଅବେଳକଳ ସମୀଗକୁ ଯାଇ କଷା
କର ଏବଂ ନିଜେ ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାକ କର
ତମ୍ଭମନ୍ଦିରକୁ ପୂଜନିମୀର କର ଅଗ୍ରହ ପ୍ରଶଂ-
ସାର ଲୁହର ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକର
ଅନ୍ତରୀଳ ହେଉଥିଲା ଯେ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ
ଦଶା ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ପର ଏହି ନନ୍ଦବନ୍ଧୁର
ଦେବବିଶ୍ୱାସ ସମ୍ମରଣ କୃତବ୍ୟ ନନ୍ଦପ୍ରତିକା ।
ସେହେତୁ ଏକ ସମୟରେ ପ୍ରଶଂସିତ ରଜା
କାହାର ଶିଥିର ଦେବବନ୍ଧୁ ପଣ୍ଡିତ ଏହି
ଦେବବୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କର ନନ୍ଦବନ୍ଧୁ ଏକ-
ଦୂଧା ଅକ୍ଷୟା ଦେଖିପାଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦେବବୁ
ଆଶା ଦେବଥିଲା ଯେ ସଜା ବାହାରର ଶୀଘ୍ର
କନ୍ଦଳିତା ବରତେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ତ୍ତି କଲ ପରି
ଏହି ଅବସ ଦେବମନ୍ଦିରର ଅବିଷ୍ଟ ଜାଣ୍ଡିଟ
ଆବଦ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପଦ କରି ସହିମଧ୍ୟରେ
ଗୋଟିଏ କନ୍ଦଳିତାଦ୍ୱାରା କାର୍ତ୍ତି କଲା ବିଷୟରେ
ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ହେବେ । କିମ୍ବାକ ନିତି ।

କ୍ରି ଲୁଟ୍ରିଲାସ ସତ୍ୟପଥ
ଦାଶ୍ମନ୍ତିମା ବଜାର }
ମନ୍ଦିରଧାର !

ମନ୍ଦିର ।

କବିତାମେଳ ।

ବର୍ଷା ନଟ କାଣ୍ଡୀ

ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମ ଧର୍ମ କରୁଣାମାତ୍ର ।
ଦେବଗୁପ୍ତ ଧର୍ମ ଦେଉଛି ବିଜ୍ଞାନ । ୯

ମଧୁନୟ ଶାନ୍ତି କିମ୍ବାନ୍ଦପାଇଁ ।
ତୁମ୍ହାର ଅଳ୍ପ ସବା ହୃଦୟମରୋ ।

ହୁଣ୍ଡାରେ ତଥା ବନ୍ଦି
ପାନ୍-ଅଶ୍ଵାଦନ ହୋଇଲ ହମ୍ମେ । ୧ ।
ପେଟ କଢ଼ିଲେ ସତେଷ କର କଣ୍ଠଗୋପ ।

ତୋର କଣ୍ଠେ ଦେଲେ ନିରମୁଖମାଳ । ୫
ମାନକ ଶୋଭିକେ କହ ଗୋବେ ପୂର୍ବା ।

ବଜାରରେ ନତି ହୋଇ ଦେଇପାଇଲା ।
ଘେଷନ ପ୍ରଦୂଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ପାରିଥିଲା ।

କୁଳଜ୍ଞ ଯତ୍ନ
ତଥା ସେ ଗରୋଧ କୁପୁତ୍ର କିମୟୁ ।
ପିତ୍ର ଲେଖମାତ୍ର କି କମ୍ପନ ବୟୁ । ୨

ତବ ଅଧୀର କିମ୍ବା ଲାଗା ।
ତୋକରେ ତୁମରେ ପ୍ରମଦ ହୋଇଥା ।

ପ୍ରଥମେ ସବଳ ମସୁଦକଳମଳ ।
ଦେଇ ପୁହାବଲେ ଘୋର ଶୁଣ୍ୟର । ୧
ତଢିନ୍ତିର ବ ମାହିଂ ଦୋଷିଲ ତସର ।
ହନ୍ଦୁଶୋଣିବରେ ବନାଇଲୁ ମନ୍ଦ । ୧୦ ।
ଦେଖେ ହନ୍ଦୁ ହନ୍ଦୁଲେ କିହଙ୍କ ।
ଦେଖି ଶୁଣ ତାହା ସଫେ ଅବୁଜନ । ୧୧ ।
ପର୍ଯ୍ୟ ଏ ସନେଶ ଅଗ୍ରେ ଅସିଷ୍ଟେନ୍ଦ୍ରିୟ ।
ଆଗମନ କଲେ ଫେତବାକୁ ବନ୍ଧୁ । ୧୨ ।
ଓଡ଼ିଶାପାଇକ ଶା କମିଶନକ ।
ଆଗମନ କଲେ ପୁଣି ସେ ସବୁର । ୧୩ ।
ସଫଳ ନବବୁର୍ଜ ଦେଇଲେ ଏକତ୍ରିତ ।
ଅବଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଲେ ଅବୁଜ । ୧୪ ।
କର ସବଳୁ ମହୋଦୟ ମର ।
ପ୍ରକାଳୁ ସକାଳୁ ଦଲେ ସମର୍ପଣ । ୧୫ ।
ମାତ୍ର ଘେର ମାତ୍ର ଲଭିତଦ୍ୟାମାସ ।
ରହିଲେ ସେମାତେ ଦେବ ଗୃହ କର । ୧୬ ।
ପରମଦୟାଳୁ ନବବୁର୍ଜସର ।
ଶମା ଅଚରିଲେ ଅଛ ସହ ପ୍ରତି । ୧୭ ।
ଏହିପରି ମର ହେଲ ଦେତେ ମାତ୍ର ।
ପୁରା ଦୁଷ୍ଟେ ଦେଲେ ବଜାକ ଅବଶ । ୧୮ ।
ଯଥା କୁର ସର୍ବ ଶାଇଲେହେ ଦୁଃ୍ଖ ।
ବିଶ ଭଦ୍ରମାରଇ ଏକଥା ପ୍ରସକ । ୧୯ ।
କରିଯ ସବାୟ ନହୋଇ କରିଲୁ ।
ଆରମ୍ଭିଲେ ପୁଣି ମହା ଗୋଟି ସତ୍ତ୍ଵ । ୨୦ ।
କମେ ସଞ୍ଚିକଳ ହୋଇଲୁ ପ୍ରସତ୍ତ ।
ପୂର୍ବତ୍ତ ନବୁର ଶୁଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ୨୧ ।
ଶତ ଦର ହାର ପୁହାଦ ସହଳ ।
ସୋଇ ଅବଶ୍ୟରେ ଦେଲେ ସବେ ତୁମ୍ଭେ । ୨୨ ।
କେତେ କର ପଶୁ ବରିଶ ବନ୍ଧୁମ୍ଭୁ ।
ମହେଶ୍ୱରେ କଲେ ସୋଇସଙ୍ଗ ମୁଖୁ । ୨୩ ।
ଦେଖି ସେ ବନ୍ଦୁକୁ ପରକୁ ସମାନ ।
ପତରକେ କେତେ ମାନବ ଅଜ୍ଞାନ । ୨୪ ।
ଯିବ ହାବ କାର ଯିବ ହୁତି ଦେଖ୍ଯ ।
ପ୍ରାଣକବଲେ କେ କେବ ନିଷ୍ଠେ କାହା । ୨୫ ।
ସୁଧୋର୍ଯ୍ୟ ସହିତୁ କରିଲୁଦେଖିର ।
ସହିଲେ ଅନେବି ପ୍ରକା ଅଭ୍ୟାସୁର । ୨୬ ।
ମୈର୍ଯ୍ୟ ଧର କେବର ସେ ପ୍ରକାରସବ ।
ଦେଲେ ଭଧ୍ୟଦେଶ ଦେଖାଇ ତୋଷିଲ
ଅବୋଧ ପ୍ରକାଶ କ ମାକଟେ ଦେଖା ।
ଭୂପତ ସେତେଲେ ଦଶକିମ୍ବ ଦେଖା । ୨୮ ।
ସରଖାରକଳ ଗଢିପର୍ଦ୍ଦାସ୍ତ୍ର ।
ପ୍ରବଳପୁହାଣୀ ରବଦିଶ୍ରାମା । ୨୯ ।

ଲୁହକ ବାଜାର ତିପୁରୁ ଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ନୃପତିଙ୍କ ହୁହୁ ଦୁଃ ଗଲ ଦୟା । ୧୦ ।
ଅମ୍ବୁ ଦୂରାନ୍ତ ଶରୀର ଦଂବତ ।
ବୋରେ ଦିଲା ପାଗୁ କହ ମଗାରେଇ । ୧୧ ।
ଦୁର୍ଦ୍ଵାମ୍ଯ ଦୂର୍କଳୁ ଦେମକ ଦାରା ।
ସପ୍ତଶୁଷ୍ଠେଷିଲେ ଦେବତେ ଯୋଧାବଳ । ୧୨ ।
ପୁଷ୍ପ-ଦେବାପତି ଶାସ୍ତ୍ର ପାରିବେ ।
ଆଜିରେ କିନ୍ତର ଦିଲଟର ଆଜି । ୧୩ ।
ଶୁଣେ ଦୂର୍କଳୁ ଦେଇ କିନ୍ତିବ୍ୟ । ୧୪ ।
ତ୍ରୁଟି ଦୋଷବନେ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ତର୍କୁ ।
ନ ପାଇଲେ ବାହୁ ମେଲାଥର ସତ । ୧୫ ।
ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦ ଯୋଗେ ଭାବ ପ୍ରାମାଳ ।
ଧକ ଆଦ ସହ ଦରାଇ ଦରାଇ । ୧୬ ।
ବିଥିପି ବଚାଖେ ନନ୍ଦନେ ଅସୁର ।
ଅବମଳ କଲେ ଧୂତି ଦେଇଯୁଥ । ୧୭ ।
ପୁରୋଗ୍ରେ କୌଶଳୀ ଜୀ ଦିଲାନରା ।
ଆଗମତ କଲେ ସୁଣ ସେ ସର୍ବର । ୧୮ ।
ଦୈଲିଯ ସହ ଯାଇଁ ଦୂର୍ଗମ ଦିପିଲେ ।
ଶୋଇଲେ ମେଲାଥ ଥିଲେ ଯେହୁପ୍ରାଣେ ।
ନବଦୂର୍ଗ ଚକ୍ରାର୍ଦ୍ଧବର୍ତ୍ତ ପ୍ରାହେ ।
ଚକ୍ରାର୍ଦ୍ଧର ଦେଇ ଏହ ଦିଲାପକେ । ୧୯ ।
ନବଦୂର୍ଗ ଦେବି ଦୋଷିକେ ଅନ୍ତର ।
ଦମ୍ଭ ଭା ମଧ୍ୟକୁ ନ ଯିବେ ଘରର । ୨୦ ।
ଦେଶୁ କେବି କାହିଁ କୋହଲେ ବାହାର ।
ଯେବତ ସଫ୍ରାନ୍ତ ପଲାଲ ମଧ୍ୟର । ୨୧ ।
ଏବତ ସମୟେ ତିଳିର ପୂରିଷ ।
ନବଦୂର୍ଗମଧ୍ୟ ଦେବର ପରିଚାପ । ୨୨ ।
ପାଇଁ ସୁବେହାର ବିଦ୍ୟା ମରିବାଦୟ ।
ଆଉ ସେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କଥାତ ତୁମ୍ଭୁ । ୨୩ ।
ସତରୁର ଶର ଶାହସ୍ର ସେ କାଲ ।
ଆଗମତ କଲେ ଏହ କିନ ମରିବ । ୨୪ ।
ସଫ୍ର ମହିଳାରେ ହୋଇ ଏବନିର ।
ଦୋଷବନେ ଗଲେ ଦେବ ଦୈଲିଯୁଥ ।
ଅଭ୍ୟମହୋଶନୀ ଭାଇ ମହାଦୟ ।
ଦେଖି ଭାବୁ ଦୂର୍ତ୍ତେ କଲେ ମଦାଦୟ । ୨୫ ।
ଦେବେବ ମେଲାଥ ଦେବାର ଅସୁର ।
ଦେଖି କମ୍ପନ୍ତିର ଭୋଇ ଦୂର୍କଳିର । ୨୬ ।
ଭାଲିବ କଥରେ ଦେଇ ସବୁଭବ ।
ନିର୍ମାରତିପାରୁ ଦୋଷରେ ଅନ୍ତର । ୨୭ ।
ବନ୍ଦୁ ନବମତ୍ତିହପ୍ରୀ ସମ ଭାଲି ।

ଶା ୧୭ ରେ ଘେରୁଥିଲା ସନ ହାତେ ପରିଦା ।

କି ଲେଖିଥାବୁ କରୁଥିବା ସମୟର ସେହି ତୋ-
ରିକି ମଧ୍ୟରୁ ଦେଇବ ଛାଇ ଏକ କଣେ ପି-
ଣ୍ଡୋ-୧ ଶେଷ ମୂଳବାଣୀରେ ଲିପି ଆଜି ସେହି
ପ୍ରାଚୀନମନ୍ତ୍ରି ତୁମ୍ଭା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭକ ପରିବେଶର
କିମ୍ବା ଏହା ଦେଖି କେହିଁ ଦିନ କ୍ଷେତ୍ରମାନେ
ଭୋକଳ କରୁଥିବା କୃତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଉପରେ ପରି-
ବେଶକାରି ଦାତାର ଜୀବିବାର ନିଷେଷ
ଅନ୍ତର ବିଦ୍ୟାରେ ସେମାନଙ୍କ ବିଧାକୁ ଅଗ୍ରାହି
କରିବ ପୂର୍ବକ ଭୋକଳ କରି ଦିଲି ଦିଲି-
ନେଇ ଦିଲିଲିଲେ । ଅତିଥି ସେହି ପ୍ରାଚୀନ-
ମାନେ ଧେଇବେଳେ କଣ୍ଠ ଶୁଣି ଏପରି ବା
ଯିବୁ କିମ୍ବା ଅଛନ୍ତି ତେବେଳେ ଦେମାନେ
ପ୍ରାଦୁର୍ଦ୍ଧବ କୋହିବେ ଜୀବିବ । ସଥା, ଉପର
ଅଛି, ସୁମୁଖ ସୁଦୂରାମ୍ ଚଅଶ୍ରୁଜ୍ୟାମ୍ ଚ-
ଥେବେ । ଶିତିଂ ପରିତାମ୍ କି ଦୂରୋତ୍ସମ୍
ତଥେବ । ଯଦି କୁଣ୍ଡଳ ବିଶ୍ଵୋଦେବ ଜୀବାମୋହ-
କ୍ରମେ ହେବା । ଜୀବା ସମାଜରେ ଛାତ୍ରି ଦୂରୀ-
କୃତ୍ତି କି ଧବନ୍ । ତାହା ପ୍ରତ୍ଯେକବସନ୍ତେ ।

କୁଳ ପ୍ରସ୍ତରେ ପ୍ରଥମରୁ ଚେଲଦାନରେ
ଶାରବାର ଏକ ଅଣ୍ଠୋତା ମୃତ୍ୟୁ ହାତରେ ଖା-
ଇବାର ପ୍ରାୟେତ୍ତିତର ଯୋଗ୍ୟ କି କା ଏହା ସ
ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ଦେବତାର୍ଥୀରମ୍ଭୀ କୃତବିଦ୍ୟମାନେ
କିମ୍ବା ହୁଏ, ଏ କୁଳପୂରେ ପ୍ରମାଣ ଖୋଜ

ଲେ ମନ୍ତ୍ର ଅବ୍ସର୍ପିତାକରେ ଥିଲେବା
ହେବ ଦୈତ୍ୟ ପାରିବ । ଯତ ।

ପରିଷେଷରେ ଶ୍ରୀ ଅକଳ ବାଜା ମହୋଦୟ
ଏବଂ ତମେବାର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଜୀବଦେବ
ଦକ୍ଷାଶୟ ଏହି ଦୁଇର ଘନରେ ଆମ୍ବାନାରାଜ
ଏହି ପାର୍ଥିନୀ ଯେ ଅପରମାକେ ଛାଇ ବିଶ୍ୱ
ସବୁ ଅବଗତ ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡବାଇ ଦୋ-
ଖାଦୋଷ ବିବେଚନା ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପତ୍ତି ଦଶ
ପଦାଳ କରିବେ ଲାଭ ।

ଏହାକୁ ପାଇଁ
ପ୍ରାଣିଶବ୍ଦିକାରୀ
ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ପାଇଁ } ଏହାକୁ ପାଇଁ
ବିଭିନ୍ନ ଜୀବଙ୍କର ପାଇଁ }

କେବଳ

ସଦର ଲୋକାଳବୋଡ଼ି ଅପିସ ।

১৪৮

— 1 —

ଯେବେଳୁ ଏ ସଦର ସବ୍ଦତ୍ତିକଳାନୂର୍ଗକ
କମ୍ପିଲେଶ୍ଵର ଥାଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପାହୁଣ୍ଡମାନ
ସତ୍ତବ ୧୯୫୨ ମାର୍ଚ୍ଚ ଅପ୍ରେଲମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୬ ଉତ୍ସବ
ଠାରୁ ସତ୍ତବ ୧୯୬୮ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ୟମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୩୧
ରିଜ ସବ୍ଦା ତିଳବରସ କମ୍ପନ୍ୟୁ ସତ୍ତବ ୧୯୬୫
ମସିହା ପିରେଟିମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୨୨ ଉତ୍ସବ । ମୁ
ସତ୍ତବ ୧୯୦୨ ଘାରୁ ପାହୁଣ୍ଡମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୨୭ କ
ମଞ୍ଜଳବାର ଦେଲ ଏ ୧୯ ଆ ସମୟେ କଟକ
ଲୋକାଳବୋର୍ଡ ଥପିବରେ ଶାସ୍ତ୍ର ଭେଦ୍ୟାବ
ମେଲ ବାହାଦୁରର କଳ୍ପରେ ପ୍ରାଣ୍ୟ ଜୀବ
କିଳମଦ୍ବାରା ଲକ୍ଷାର କନ୍ଦୋବନ୍ତ କରାଯିବ ।

ଯେଉଁମାନେ ହୁଣ୍ଡିଲେ କଳ ଶରୀରରେ ଜାହାନ୍ତିର
ଏହି ଦେଖିଲେ ପହିଚନ କରିବାକୁ ଶକ୍ତି-
ତାନ୍ ଏହି ପଢ଼ିଲାଗ ତାକୁ ଦେଖିଲାଗ ଥାରେ
ଏହା ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ଶରୀର କାରଣ କି ଦେବି
ଦେଇଲାଗ କିମ୍ବା ଅଛିନ୍ତି ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରା-
ପୃଷ୍ଠାର ପୋଖର ଅଟିକ୍ଷିତ ଏ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି
ପ୍ରାହ୍ଲିଦୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକ ଥିଲେ ତା-
କା ପ୍ରମାଣ ସହି ଏହି ଅଧିକାରେ ପ୍ରବନ୍ଧି
କରିଲ ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ଅମୃତାନନ୍ଦର ତ୍ରିମ ସନ୍ଧେ-
ଧନ ଦିଲାଇବେ ।

କବୁ ଦ୍ୱାରେ ପ୍ରଥମକୁ ହେଲିଛନ୍ତି ଏହି
କାଳବାର ଏକ ଅଣ୍ଠୋରା ଶୁଣୁ ବାବରେ ଖା-
ଇବାର ପ୍ରାୟକୁଡ଼ିର ଯୋଗୀ କି କା ଏବା ସ-
ମ୍ବାଧାରଙ୍କ ଦେବତାକୁରମ୍ଭୀ କୃତକବ୍ୟାମାଳେ
ଦେଇବ, ଏ ଦ୍ୱାରେ ପ୍ରମାଣ ଖୋଜି-
ଦେଇବ ।

ଦ୍ୟାକଳ ନ ଦେଲେ ସତ୍ତବ ନିଳମ କରାଯିବ,
ଏ ପଣ୍ଡେବ କୁଆର୍ଟରର ଶକ୍ତିଶା ସେହି କୁଆ-
ର୍ଟରର ପ୍ରଥମ ଜାରିସରେ ଅଗାମୀ ଦେଖାକୁ
ଦେବ ନ ଦେଲେ ତହଁରେ ଯେ କ୍ଷତି ଦେବ
ଦାନୀ ଶୁଭକାରିକୁ ଦେବାକୁ ଦେବ । ତିଳମ
ସ୍ତ୍ରୀର ଦେଲାକୁ ଗୁମ୍ଫାର କଷ୍ଟମିଳିବ ଫ୍ଲୋକାର-
କରେ ଗୋର୍ଦ୍ଵର ଦେଖୁବିମେନର ନିରୂପିତ
ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଧାରେ ଆଶିପତେ କହିଲାଯୁଧ ଲେଖ
ଦେଇ ରେତେଶ୍ଵର ନରହେତେ । କପବେଶ
ନିଳମ ଓରେଇ ସମନ୍ବିତ କ୍ଷେତ୍ରର ସମାବନ୍ଧି
ହିନ୍ଦିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଲେ ସବର ଲୋକଙ୍କ
ଲିବୋର୍ତ୍ତ ଅପିବରେ ଦାକର ଶୋଇ ରୁହି
ପାରିବ । ଇତି ।

ତା ରଖି ମାହେ ସକଳ ଗ୍ରନ୍ଥରେ

ଚପ୍ରସିଲ କାଞ୍ଚିହାଉସ ।

(୧) ଆମ ସାଲେହର ।-

୧ ପ୍ରତ୍ୟେକ	୨ ଜୀବପ୍ରତ୍ୟେକ
୩ ବସନ୍ତପୂର	୩ ମାନୁଷପୂର
୪ ସାଲେପୂର	୪ ସବ୍ଦରବଳା
୫ ଲୁହାକଥିବର (କମ୍ପ୍ୟୁଟର)	୫ ଅମୁଖପୂର
୬ ଦେଖାରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର	୬ କର୍ଣ୍ଣପୂର
୭ ମୋହା	

(୨) ଆଜା କଗଢ଼ିହଙ୍ଗର

୧୭ କୋରାମ୍ବୁଦ୍ଧ	୧୮ ଶେନୀ
୧୯ ସଂତୋଷମାତ୍ର	୧୯ ସୁର୍ଯ୍ୟ (ଚନ୍ଦ୍ର)
୨୦ ପାତ୍ର	୨୦ ବିଭିନ୍ନତା
୨୧ କୁଳବିହୀନ୍ୟୁଦ୍ଧ	୨୧ ଉତ୍ସୁକାଧ୍ୟୁଦ୍ଧ
୨୨ ଦସଣୀ	୨୨ (କ) ମାଥକ
୨୩ କୁରାଗଢ଼ି	

(*) ଆଜେ କେବୁ

୨୬ କର୍ମଚାରୀ (ଶାତ୍ରୀ)	୨୭ ଦେବଜ୍ଞାଗେଣ୍ଯ
୨୮ ଦିନକାଳୀ	୨୯ ଶପ୍ତବିଂଶ (ଭାରତପାଠୀ)
(୩) ଆକା ଛର୍ଟେଲୁ ।	
୩୦ ବିଷ୍ଣୁଚାଳୀ (ଚାର୍ଥୀଲୁ)	୩୧ ଦକ୍ଷାତା
୩୨ ହରକ ବସ୍ତୁବ	୩୦ ଅନ୍ତର୍ଦୟମ (କୁରୁକ୍ଷଣ)
୩୫ ପାତ୍ରବିଂଶ	

(୧୦) ଶାରୀ ବାହୀ

୧୯ କଟିଥା (ବାଲା) ୨୦ ପରାମର୍ଶ
 ୨୦ କଟିଥାପର ୨୧ ପରାମର୍ଶତୋତ୍ତମା
 ୨୧ ଦେବେଶ୍ୟର

- 1 -

J. C. CHYNDEE,
Chairman.

NOTICE:

Is hereby given that 1000
green Sal trees of 6 feet girth
and above measured at 4 feet

A black and white photograph of four large, stylized, metallic-looking letters spelling out "SINGAPORE". The letters are arranged in two rows: "S" and "I" are on top, while "N", "G", "A", "P", "O", and "R" are on the bottom. Each letter has a unique, jagged, and textured appearance, giving them a rugged, industrial look.

ସାଦ୍ଧ ହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଅଟ୍ଟିମେ ହାର୍ଷିତ ମୁଦ୍ରା ୨୯୯
ପର୍ମାଦେସ୍ୟ ୨୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ

ପ୍ରମେ

ସତ୍ୟକାନ୍ତ ମହିଦାର

ନୃତ୍ୟ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାଯ୍ୟରେ ପୃଷ୍ଠା
ପ୍ରାୟ ୧୫୫ ହୋଇ ବିବିଧ ଦେଉଥିଲା ।
କତ୍ତ ଏହିକୁ ଟ ୧୦୦ କାଳମସ୍ତଳ ଟ ୦ ୧
ଶେଇ ଏହିକୁ ୧୦୦ କାଳମସ୍ତଳ ଟ ୦ ୧୫

ବେଦାରସ୍ତଦେଶ ଦରକାଳା ଅନୁଗ୍ରହ
ପଦ୍ଧତିରେ ମାନ୍ୟଦର ସତ୍ତା ସମେଷରସିଂହ
ବାହାରୁ ଏଥି କଥାର ଗୋପାଳ ନାମକ
ନାମର ଅନୁଶ୍ଵାଳ କଥା ଏହଦଳାର ଗୋପ
ବାହାରମାଳକୁ ଦାତ ଦିଲାପତ୍ର ! ଆଜି କାଳ
ଏ ପ୍ରଭାର କାହାର କଥା ପିଲେ ଅଷ୍ଟପଦ
ବୋଧ କିଏ ।

ତେବେ ନକସାବରେ ଥାଇଲୁ ବିନାଳ
ରିଏ ବଜା ଅପଣା ଏଲ୍‌ଫାର ଜାମାମଧ୍ୟରେ
ଦେବେବ ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଦେବ ହିବାର ବର୍ଷ
ଥିଲେ । ଫେର ଅପିବା ଦେବେ କଣେ ସବ-
ଦାର ଗୋଟିଏ ଭଲ ସମ୍ମାନରେ ପଡ଼ିବାରୁ ଛଲୁ
ବାହା ଗୋଟି ବାମୋଡ଼ି ଧଇଲ । ଏହି
ମୟରେ ଭଜା ହେଠାରେ ପଢ଼ି ବୋଲିହାବା

କଳ୍ପନା ବିଧବୀର ସରଦାରକୁ ଲଙ୍ଘାଇଲେ ।
ସରଦାରର ଗୋଡ଼ର ଏପର ମାଂପମେହାଏ
ତଠାର କେଇଥିଲେ ଯେ ଅକ୍ଷୟ ପାଇ କଣ୍ଠୀ
ମେହି କାହିଁ ।

ମଧ୍ୟପଦେଶର ଉତ୍ତରକାଶା ଜିଲ୍ଲାରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମଧ୍ୟପଦେଶର ମାନ୍ୟବର ଗୋଟିଏ କରି-
ପଦର ଯେଉଁ ଅବେଶ ପରୁର ଉତ୍ତରକାଶ
ମହାସମ୍ପାଦର ସମ୍ବଲପୁରରୁଣ୍ଡିଶୀରେ ପ୍ରକା-
ଶିତହୋଇ ଅଛି ସ୍ଵାମୀଙ୍କରୁ ଏଥର ଉତ୍ତରକାଶ
କରିଥାଇଲୁ ନାହିଁ । ଆଗମିରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହେବ ମାତ୍ର ହୃଦୟଶୀର ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତା
ଅନ୍ତରେଖ ବେ ସମ୍ବାଧାରଣାକ ଜାରିବା-
ସକାଷେ ସେହି ଅବେଶ ଏବଂ ଚନ୍ଦସନନ୍ଦାଗୁରୁ
ଦିଘାଠକଳାଦି ସାହା ପ୍ରକାଶର ମୋଦୁଥୁବ
ସେ ସମସ୍ତର ଅଧିକଳ ପ୍ରକଳିଷେ ପ୍ରକାଶ କରୁ
ଗାନ୍ଧୀ ଚେଷ୍ଟା ବରବେ ।

ଅମେରିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଜଳ ଅଧିକାର ହେଲା
ଯେ ବେଳକ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ରେଲଟର୍ ଏକ
ଆମାନାମରେ କେତେବେଳ ବିଦ୍ୟାରୀ ପୌଥ-
କାରିବାର ପ୍ରକାଶେ ରେଲବାଟ ନିର୍ମିତ ହୁଏ
ରେଲକାର୍ଯ୍ୟ, ଚଳିବାର ବିଧିବ୍ୟାୟ ଅର୍ଥମୁ
କର ଅଛିନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଗାନ୍ଧିବେ-
ଏବଂ ମର୍ମ ରେଲବାଟ ନିର୍ମିତାର୍ଥ୍ୟ ଯେବେ

ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ରବାଳି ପ୍ରିତିରୁହି ମମ
ଦିନ୍ଦ୍ରିୟ ଦୂର ଏକବିନରେ ଏହି ଗାଁରେ
ବେଳେଗାତି ଲଜାତତ ହୋଇଥିବ । ଅମେମା-
ଳେ ଏହି ରେଲବାଟିଲ ସଂକଳନ ଅଛ୍ୟନ୍ତ
ବାନ୍ଦନା କର ।

ଅଳିଶ୍ଵରା ଅପଣା ଏଲବାମଧ୍ୱର ଜୀବ-
ମାନବରେ ସତ୍ୟାଚ କରିବା ଖୋଜା ଓ
ସତ୍ୟରେ ସତ୍ୟାଚ କରିବା ଶବ୍ଦର ଉତ୍ସବରୁ
ଦିପରେ କର ଆହୁଯୁ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟ
କେବେ ପ୍ରକାର ଉପବର୍ଷ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ
ସୁବାର ଦେବାରୁ ଏ ପିଲାର କରେବୁର ତା
ହାତୁ ଏବରୁ ଥାଇବୁରୁକୁ କର ପ୍ରତିଶରୁ
ଫଳ ହେବା କାରିବ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛୁ-
ନ୍ତି । ବେଦା କରୁ ସଜ୍ଜମହୋତ୍ସୁ ଦିନେକୁ-
ର ଯାହେବଳ ସବୁପଦେଶ ପ୍ରବନ୍ଧ କରିବା-
ରେ ବିଜ୍ଞ କରିବେ କାହିଁ । ଅୟବୁଦ୍ଧିର
ଅନେବ ନ୍ୟାୟମନ୍ଦର ଜୀବାୟ ଆହୁଯୁ ଅଳିଶ୍ଵର-
ବାପରେ ଯାଇଁ ବିଷଦ୍ଵତ୍ତ ହେବା କରିବ
ନହେ ।

— ୧ —
ଯେଉଁ ବୀରତୁମାକେ ଲାଗନ୍ତରୁ ସନ୍ତତ
ବନୋବସ୍ତୁ କରିବା ବାବର ହାତଥିଲେ ତାଙ୍କ
ବକ୍ଷିମେଘ ସେମାଜଙ୍କୁ ଫେର ଅଦିବାଚାରବ
ଆଦେଶ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିପୂର୍ବେ ସେମା-

କଳ୍ପି ସବୀ କରିବାର ସମ୍ମୁଦ୍ର ଅଧିକାର ହେଲା
ଯାଇଥିଲା । ସମ୍ମୁଦ୍ର କଣ୍ଠାଏ ରାଜସ୍ଵରକିନ୍ତୁ
ଲୁହରଚଙ୍ଗ ସମ୍ମୁଦ୍ର ଅଧିକାର ଓ ଶାକ ପୂର୍ବ
ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଅଛିନ୍ତି ଏବଂ ସେ ସନ୍ଧିନମଳେ
କାଗଜକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବେ । ଗାନ୍ଧୀସମ୍ବନ୍ଧ
ସେପରି ସେଥିଲ୍ୟଭାବରେ କର୍ତ୍ତା କରୁ ଅଛନ୍ତି
ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଇଥାଏ ଯେମନ୍ତ ବି ଏତେ ପା-
ରାଜସ୍ଵରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ବ୍ୟସ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଦାବଡ଼ାରେ ଗପ ଶପହମୀର ଥାରିଦଳ
ସରହନ୍ତାପରମାନାଳ ବିଦଜ୍ଞଳ ନିମ୍ନେ ଲାଗୁ
କୁ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଏକଜଣ ମୃଦୁ
ଲମାଳ ଏକ ଠେକା ହାତରେ ଥର ଉଡ଼ି ମଧ୍ୟ
ରେ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ପ୍ରବେଶକର ଏକ ପ୍ରହାରରେ-
ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିମାର ମୁଣ୍ଡ ଭାଙ୍ଗିପାଇ ଚାହା
ଦେଇ ଠଳ ର ଗଲ ଏକ ଭାବା ପଛେ ଥାଇ
ଦୂରକଣ ମୁଖିଲମାଳ ଘେହୁ ପ୍ରତିମାର ଧତୁକୁ
ଯେନଗଲେ । ସୁରଥ ବିଷୟ ଏହେତୁ କୋ-
ଶମ୍ବି ଦଜ୍ଞା ଦେଇଲମା ହୋଇଲାହି । ଏହ ପୁଲବ
ଆସିମାଳକୁ ଅଳ୍ପ ଶାରପେ ଥର କୁଳକ
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ମୁହଲମୁହମାଳେ କାହିଁକି
ଏହେ ହେବ ଅଛନ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରାଳର କୁଣ୍ଡଳାର
ତୁଳିବ ।

ପରେଣୀଯୁ କାଷାଧ୍ୱା ଉପରେ ଅମଦାଳ-
ମସଲ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ହେଉ ଦେଖୀଯୁ କଳଜିଲ
ନ ୨୦ ମସରକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵସ୍ଥା ଉପରେ ମାସଲ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ଏହି ମାସଲକାଷାଧ୍ୱା ରାତ୍ରା
ଶାତିବା ଭାବିଗଲ ଦେଖୀଯୁ କଳଜ ଧ୍ୟାନକାମା-
କେ ନୟମ ବର୍ଣ୍ଣନା ଉଚ୍ଚ ୧୦ ମରକ
କର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵସ୍ଥା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ନାହିଁ । ସମୟ ଦେ-
ଖାଯୁ କରିବେ ଏହିନୟମ ପ୍ରକଳପ ଦୋଇଅ-
ଛି । ଏଥୁବାଟି ସେବେ ଦେଖୀଯୁ ଲେକମ-
କେ ନୟମ ବର୍ତ୍ତ୍ତୁ ଯେ ଦେଖୀଯୁ କଳଜାର
ମୋଟକୁଳା ଭାବ ଅଭି ଦୟା କୁଳା ସେମାନେ
ଦିଲବେ ନାହିଁ ରେବେ ଦିଲବ ବଜୀବମାନେ
ଦୃଢ଼ିବ ଶେଷ କରି କରନ୍ତେ । ମାତ୍ର ବଜୀବ
ଅଳକାଳ ଏତେ ପ୍ରକଳ ଦୋଇଅଛି ଯେ
ଏହି ଚୋଗ ଧାରାର ଦୟାକୁ କେହି ସଂତ୍ର
ଦେଖାଇ ଆମ ଦଶ ଲାହି ।

ରୁଦ୍ରାର କଟ୍ଟି ଅଭିନାନ ମୂର୍ଖ ଜହିଳ
କାହିଁ । ଅନେକ କ୍ଲେପଥାଳ ଅଛି ଏହି ଅବସା-

ଶୁଣି ଯାହା ଅଛି କହିଲେ କିମ୍ବା ଦିଦିଆପାର
କାହିଁ । ପୁଣିତଳ ଅନୁରଗ କେଣ୍ଟଦେଶ ଗୋ-
ଟିଏ କୁଦକ କମିଟାଯ ଉଚ୍ଚ କିବେତଳାରେ
ଓଡ଼ିଶାରେ ସବ ପ୍ରଥମ ଏହି ଏହାର ଅଧିକା-
ରୀ ପ୍ରାଚୀଳ ମାନ୍ୟବାନ୍ ବଶସ୍ଵତ ଅନ୍ତରୁ-
ଦୂରମାସତଳେ ମହାଜଳମାଳକୁ ଦେଖାଦାୟ-
ରେ ଏହି ଲକ୍ଷିତାବାର ପ୍ରାୟ ଅଠଙ୍ଗ କିଲମ
ହୋଇଲାଲେ ମାତ୍ର ସବେ ତୃତୀୟ ଗଣର ପରମାଣ ମୁଦ୍ରା
ଦେଲେ କାହିଁ । ଏଣେ କାହା କନ୍ତୁ ଦୀପାୟିନୀରେ
ଜମ୍ଭା ଚମିଦାର ବ୍ୟାପକତାକୁ ଲାଗିଲେ
ଅସ୍ତର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ତୌରେ ମତେ ଏକମାତ୍ର ମିମନ୍ତେ କିଲମ ସୁ-
ବର ହୋଇଥିଲା । ବେଳକ ଅଶ୍ଵା ଅବହେ-
ବଦା ଓ ରୁଥା ବରଗୈରିବ ଏ ଦୂରଗାର
ମଳ ଅଟେ ।

ମେଦଳ କଲୁହିରାଇ ହାରସନଗେଡ଼ ଚା
ମତ କଢ଼ିବନ୍ତିକର୍ତ୍ତରୀର କିମେ ଗପକବୁଦ୍ଧି
ମର ପଡ଼ିଥିବାର କେବଳମନ୍ତର କୁହିରାଳା
ରେ ଏକ ଛେଦ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜାଖାନାର ପ୍ରକାଶ
ପାଇଲ ଯେ ଅଳାହାର ସେହି କିମ୍ବାରଧିକ
ମୃତ୍ୟୁ କାରଣ ଅଟେ । ଅରୁଳ ଧନ୍ୟାଳାନ୍ତର
ରାର ସମ୍ରାଟ ପ୍ରକାଶି ମୁକରେ ଜିମେ କରିଦୁ
ପ୍ରତ୍ୟାମର ପଳିଦାରରେ ମୁହଁ ଦେଖା କରିଛେ
ଜିମେ ଯେହାର ବିଷୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାବଦିହାର
ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ମାତ୍ର ମହିଳାର
କର୍ମର୍ଥ ଦୂରି ସଙ୍ଗେ ସହି ସମେ ଦେଖ,
ଯାଉଥିଲା । ତଥାପିପ୍ରତ୍ୟାମର ସମ୍ମାନର ସାଥୀ
କହିଥିଲୁ ଯେ କରିବିମ୍ବରେ ମୋଟିକ
ଠାରୁରକାହିଁ ନା ଅରୁଥିଗା ଏମନ୍ତରୁକରେ
ହୁଏହି ଦରଗା ଧରାଇବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଛବି
ଦେଇଥିଲୁ କି ସହିତେ ଭାବୁ କିମ୍ବାର ଦେଇ
ଦୁଗାନେ ହାତ କି ଦେଇଲ ତୁମାର ଶାକହାତ
ପାଇବେ ।

କମେଲର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାତିମ ବିବାହ
ହୋଇ ସାନୁକ୍ତବାକୁ କମେଲକାରୀ ମାଟେ ଗୁ
ରୁ କରୁ କରୁଥିଲେବୁ ଜୀବାଠ ଫାର କରୁ
ସମ୍ମାନ ଦରୁଅଳ୍ପରୁ ଏହି ଶାବାକୁ ଦୁଇକାଟ
କେ ଯୁଧକ ନମେନ୍ତର ହେଉଥିବୁଥିଲୁ ହେଉ
ଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାତିମ କମେଲର ଶାଥକଳର
ମାହବର୍ଣ୍ଣକାଳ ନିଃଶବ୍ଦ କରି ସେପ୍ରଦେବେଶର ଏମନ୍ତ
କି ହିତ କରିଥିଲୁ ଯହିଁପାଇଁ ବିଶେଷ ସମ୍ମ

କର ଯେବୁ ଆମେମାନେ କହ ନ ପାରୁଁ ମତ୍ତ
ସେଷକଲକୁ ସେ ହିନ୍ଦୁ ମୁଖଲମାନର ଦଶା
ହେଲେମାରେ ଦେଇଁ ଏକ ଦିଗବିଶୀଳ କେବଳ-
କି ଅଗ୍ରତ୍ତ କହିପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଦୂରୀତ ଏକ
ଭଲ୍ଲାର ଏମନ୍ତ ଅନିଷ୍ଟ ଜୀବ ଦ୍ୱାରା ପାରୁଁ ଯେ
କ୍ଷେତ୍ରକ ପାଶୋର ଯିବ ହୀନ୍ତି । ମାହା ହେଉ
ନିଃ ମହୋତ୍ସୁ ଦ୍ୱାରା ଚାହାର ବିହୁ
ଅବଶ୍ରମ ବନ୍ଦିବାରେମାନର ଜାହାରସତର ଯେ
ପ୍ରକାର ଜୀବ ଆହୁ ଜାହାରର ଜାହାର କିମ୍ବା
ବିହୁ ବିଦ୍ୱାଷ ବିଶ୍ଵାର ଜାହାର । ଏ ଦୁଇବାର ବାଜାର-
ରେ ଅମ୍ବେମାକେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲୁଁ । ଦୂରସା ଦୂରୁ
ସେ ବିଲାତରେ ଆର ବରତର ହିତ ନିମନ୍ତେ
ଅବସରମରେ ଦେଖୁଁ କରିବ ।

ବାଜାମ ଅନୁର୍ଗର ଖଲକୋଟ ଓ ଅଂଗତର
ବିଚା ସା ଶବ୍ଦବରମର୍ବରକ ଦେବ
ମୟୁରହାତ୍ତକୁ ବିବାହ ନମନ୍ତ୍ରୀ ସିଂହ କୃଥଳଙ୍ଗ-
ରେ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ଓ ଯାଜକାରନ ସହି ବନ୍ଧୁ
ଆମରରେ ଗର ନରଜନୀର ସବାଳେ ଏ
କଗରରେ ସହି ପୁଜ୍ଞ ପୁଜ୍ଞବିଜ୍ଞାତରେ ଶାନ୍ତ
ଶତି ମୁହାମ କରିପଲେ । ଏହାଟି ସମରିନ୍ଦା-
ବାର ସ୍ଵପ୍ନ ପାତଳବରଜା ଓ ପୁରଜୀବିନ୍ଦ
ଦେବେ ବଜାକ ହଜ ଦରଦରମାତ୍ର ଏହା
ବାହୁଦାତ ଅନେକ ହୃଦୟ ଲେଖ କନ୍ତ
ଗରେ ଆମେ ଥିଲୁଗୁ । ସବରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦାତ
ପ୍ରସ୍ତୁତେଖିଣ୍ଡା ଉତ୍ତମ ତୋତ୍ତା ଦଶମ୍ବୁ
ପିତ୍ତନାବ ଦୋଢାଶାତ ପ୍ରତି ପୁଣ୍ୟପାତ୍ରକି ନୁହ
ବାହୁଦାତ ଜଳତ୍ତ ପ୍ରସର ଯାଇଛି ପ୍ରଭକ ଲୋକ
ବାବୁ ଲୁହଦାଜାର ଯାହା ଶୁଣା ଯାଇଥିଲା
ପରିବ୍ରତ ଭାବୀ ହେବ କାହା । ସଜ୍ଜାବରମ୍ବର
ଦେମନ୍ତ ଦିଲାଶୀଯ ଯାତା ଲଜ୍ଜିଧର ଓ କରର
କାହିଁ ଥିଲେ କଲେବ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ଦେଖାପଜ୍ଜାବାଟ ଏବ ଦେଇଦେଇ ଏବେ ଦେଇବ
କଲମାଟ ଲାବ ପାଇ ଦେବାର ଅପରିବ
ଦିନରଜାରେ ପ୍ରକଟନ ପରକ ଲଜ୍ଜିଧର
ବାହୁଦାତ ଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଧରେ ଅବର ଦେଇ
ଦେଇବଜ ଯିବା କାହା ଅବ୍ଦି ।

ସବୁକାମ୍ପାଦିତଖଳପୂର୍ବାଳୀଛି ହାର ଲୁଷ୍ଟନ-
ମାଳକୁଳ ଅଗ୍ରାନ୍ତରେ ଛପାର ଜ୍ଞାନବାଚି
ଏହି କାମକାଳ ହୃଦୟ ପରିମର୍ଦ୍ଦ ତଥାପରିମର୍ଦ୍ଦ ଯେତେବେଳେ

ଭାଗୀଧି ତାଇରେହୁଟର କେଷ ଫୈଲାଇ ସାହେବ
ବର୍ଣ୍ଣିଅନ୍ତରୁ କି ସେଇବାର୍ଥ ବିଶେଷତା ସମ-
ସ୍ଥରେ କୃଷକମାଳେ ଅପଣା । ପିଲମାଳକୁ
ଛାହଁରୁ ଅବସର ଦେଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଯେବେ
ଉମାଟଳ ମୁଲପରିଶଳରଗରେ ଦସି ଲେଖା-
ପଣାରେ ପିଲବାଳ କଟାଇଦିଅନ୍ତି ସେମାଳେ
କଜନିକେ ଶ୍ରୀପୁମଣ୍ଡଳ ଟାଙ୍କ କରିବେ ପଦା-
ବିଲରେ ପଢ଼ିବା ପରିଶମ ବର୍ଣ୍ଣାରନ୍ତି ତାହିଁ ।
ଆମମାଳଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହି କାହାର ଏକା-
କ୍ରତ୍ତର ପର୍ମେସ କାହିଁବ ସ୍ଵରତର ସମ୍ପ୍ରେଦେଶ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଥୋତ୍ତର ଅଟେ । ଭାରତବାଦୀ-
ଙ୍କ ନିଧରେ ଶତକର ଅଣ୍ଟାକଣ କୃଷକ ଏକ
ଅଧିକାଂଶ ଏକେ ଲପଦ ଯେ କଲାପାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ
ମନ୍ଦିରର ମୂଳ ଯୋଗାଇବାକୁ ଅପଣ । ଯୁଦ୍ଧରୁ
କରିବ ପିଲାଟାରୁ ବରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ମେରିଲେ
ଜୁଗ ଉଠିବ ନାହିଁ । ଯାହାର ସଙ୍ଗର ଅଛି ଏହି
ଅଣା ପିଲାକ ବିଦ୍ୟାକଷ୍ଟରୁ ପଠାଇ ମୁଲିଆ-
ହାବ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନେଇ ଥାରେ । ମାତ୍ର ବଢାର
ଏକପଥରେ ଅଧିକାମ୍ଲ ଝର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଅଳ୍ପପଞ୍ଚରେ
ପିଲ ପିତୃକବ୍ୟକ୍ଷାୟର ଅନୋବନ୍ଦ ହେବେ ।
ପ୍ରତିଶଂ ଭବ୍ୟ ଦଗରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରକରରେ ଅନେ-
କ ଚଣ୍ଡାପିଲ ମୁଲରେ ପଢ଼ି ପିତୃକ ବ୍ୟକ୍ଷାୟ-
ପ୍ରକାଶିବାର ଏକାବେଳକେ ଅକର୍ମର୍ଥ ହେବାର ଦେ-
ଖାଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ସହିରେ ପିଲମାଳେ ସୁମ-
ଧ୍ୟବଧାୟ ଶିଖାଇଲେ ଲେଖାଯତା ଶିଖିବେ
ଜାହଁର ବ୍ୟକ୍ଷାୟ କରିବା ଗବର୍ନମେଣ୍ଟରଙ୍କର
ତୁରିବ ହେଉଅଛି ।

କୁଣ୍ଡରେଣ୍ଟ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଭିଭୂତ ।
ସନ୍ଦର୍ଭ ଏଣ୍ଡାର୍ଜ୍ ପାଲରେ ବିଳାତରେ
କୁଣ୍ଡରେଣ୍ଟମହାନଙ୍କେ ଯେଉଁ ସମ୍ମିଳନ ଦେଖିଥିଲା
ବେଳେ ସମ୍ମିଳନ ଆଶରକର୍ତ୍ତା ପରିଚାମରଣ ଏବଂ ଏ
ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପୂର୍ବକ ଦର୍ଶନ
କୁଣ୍ଡରେଣ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଧୂଥକ ରଖିବା ଏବଂ କୁଣ୍ଡରେଣ୍ଟମାନଙ୍କୁ
ଆଦ୍ୟଘାତ ଏବଂ ଦେଶର ବ୍ୟବା-
ନ୍ୟାୟ କରିବାରୁ ନ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା-
କାରଣ ଗର୍ଭମର୍ତ୍ତା କେଇଥିଲେ । ମନ୍ଦନ୍ତୁ କାହାରେ
କମ୍ପେଲରେ ଗୋଟିଏ ଆଜିନା କାହା ହେଉଳି
ଏଥଳ ହେବାର ଫେଲାଯିବାରୁ ବଜାୟ ବ୍ୟ-
ବ୍ୟାପକ ସରରେ ସମ୍ମାନ ଗୋଟିଏ ଅଭିଭୂତ
ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଅଗତ ହୋଇଥିବୁ ଏବଂ ମଧ୍ୟାଧ୍ୟା-
ବିଜାତ ଗୋତ୍ରଶର୍ମୀ କରିବା ମଜେଟରେ
ଶାପା ହୋଇଥିବା ।

ଏହି ଥାଣ୍ଡୁପିର ସରେପ ମର୍ମ ଏହି କି
ସେଇଁ ସେବିଳ ପାଇବୁ ବିଷବରିବାର ଅରମ୍ଭ
କୋରିଅଛୁ ସେହିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଗାଧର ଏବଂ-
ବସ୍ତା ଆଟିବା । ଏପରି ସେବିଲ ମଧ୍ୟରୁ ସେହି-
ମାତେ ଅପଣାକୁ ପଢିଥେବାର କରିବାର ବିଜ୍ଞାପୁ
କାହାଁ ଏବଂ କାନ୍ଦୁରେ ଉଜ୍ଜ୍ଵାଳାର ଦୂର-
କ୍ଷେତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ଦରକୁ କୁଣ୍ଡଳେରୀ ହୋଇଯିବ ।
ଦରକୁ କୁଣ୍ଡଳେରୀ ଗରଣ ଥୋବାର ଏବଂ
ବିଦ୍ୟା ନିମନ୍ତେ କୁଣ୍ଡଳେମମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଇ
ଏବଂ ବାବୁଲାଖମଦାତର ଚିତ୍ରପାଇସ୍ ଲାଇୟାକ
ପରି ଫିଲେବ କମେଟିଫ୍ଲାର ଡାର୍କର କାର୍ବି ଲା-
କାର ହେବ ଓ ବ୍ୟକ୍ତ ନିର୍ବାକ ବ୍ୟକ୍ତପ୍ରାୟ
ସରକାର କରି ଦେବେ । ଶେହିରରେ କୁ-
ଣ୍ଡଳମ ପ୍ରାଣିର ଦେବ ସେ ପ୍ରାନ୍ତ ଦିନ୍ମା ଜହିର
ଚନ୍ଦ୍ରପରସ୍ପର ନିର୍ଥିତ ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଦେଇ
ଦରକୁ କୋରିବୁ ପୁନଃ ଦେବିଲେ ଥର
କ୍ଲାନ କେବେବ ଏବଂ ଡାକୁରଙ୍କ ଅଶ୍ଵମାହାର
ସେ କଳିତ ସେବୀ ପ୍ରାନ୍ତ ଜଣା ବଲେ କୁ-
ଣ୍ଡଳମରୁ ପଠାଯିବ ଓ ସେଇର ଥିଲେ
ଜାଗର ପାଇବୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦେଇ ଗତ
ଦେବେ ସେ ଅଛି କେହି ପୁନଃ ପାହାରୁ
ଥରକ କାହାଁ । କୁଣ୍ଡଳମରେ ଥିବା ସେବିର
କଳସା ଦେବ ଏବଂ ସେ ଅଗୋଧୀ ହେବ
ସେ ମୁଣ୍ଡ ଘାଇବ । ଏ ସବୁ ଉତ୍ତାକର ଫଳ
ଏହି ହେବ ସେ କୁଣ୍ଡଳେରୀମାନେ ପରାରେ
ସଥା ତଥା ଦୂର ଉଜ୍ଜ୍ଵାଳ ଦରିବା ଏବଂ କାହାର
କାହାଁ ଦୂଷତ କରି ପାଇବେ ତାହାଁ ଅଥବା ଏକାର
କଲେ ପ୍ରାଳରେ କଷ୍ଟକୁରେ ରହିବେ । ଦେ-
ବଳ ସେ ସବୁ ପ୍ରାଳରେ କର୍ତ୍ତମାନ କୁଣ୍ଡଳମ-
ମାନ ପ୍ରାଣିର ଅଛି ଅଥବା ଏଥୁ ଉତ୍ତର ପ୍ରାଣିର
ଦେବ ସେହି ସବୁ ପ୍ରାଳପ୍ରତି ଏ ଅରକ
ପ୍ରଦର୍ଶିତ ।

ପର୍ବତୀ ପର୍ବତୀଙ୍କ ଅର୍ଥଦିଗ୍ରରେ ଦଣ୍ଡର ହେବ ଏକା
ଶାନ୍ତ ଜୀବନେ ପୁଣିତିନ ଟୁଠୁଳା ଲୋକାର୍ଥ
ଅର୍ଥଦିଗ୍ର ଦେବ । ସାଧାରଣ ସ୍ଵାପ୍ନବସା ଏବଂ
ଦର୍ଶନ କୋଟିବିପ୍ରାଣବସା ଏହି ଉଦୟ ଉଦୟ ଏ
ଦେଖିବେ ଏ ଅନୁଭବ ବେବାର ସମ୍ମା-
ଦବା ଧର୍ମଏବ ଏ ଅନୁକ ପ୍ରତି ବାଚାର ଅ-
ପରି ହେବାର ତଥାଯାର କାହାରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଦେବତା
ମେଲିପାଇଲାନ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଅନୁକ ପ୍ରତନ୍ତି
ହେବ । ମୋହରିଲାରେ କାଷ ହେବାର
ଅନ୍ତର ବିଜମ୍ବ ଅଛୁ ।

—

ଧୂଲିବ ଅନୁକ ସ୍ଵାର ।

ଧୂଲିବ ଅନୁକର ଦେବେବ ବିଷୟ ସଂ-
ଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ପାଣ୍ଡିତି ବରଣୀଧି
ବ୍ୟକ୍ତପ୍ରାକମସରର ବିଷୟଧିତରେ ଅଛି କହିଲ
ସଂଶେଷ ମର୍ମ ଅନ୍ତପୁରେ ଅମ୍ବେମାନେ ପବାନ
କରିଥିଲୁ । ଏହି ପାଣ୍ଡିତି ହିମକରେ ସମ୍ମାନ
ଭାବ ଅନୋକନ ଘରି ଅଛି ଏହି ଜୀବନବାଧା
ସବଳ ସମ୍ପଦୀୟ ଲୋକ ଏକବାକୀରେ
ଏହିର ବିଷୟଧି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବହି କେ-
ଜେବ ବର୍ଷ ଦେଇ କୌଣସି ପାଣ୍ଡିତିର
ଏମନ୍ତ ଦୋଷ ପରିଚାକ ଧୂଲିପାର ନ ଥିଲ ।
ପ୍ରତନ୍ତି ଧୂଲିବ ଅନୁନରେ ବିଧ ଅଛି କି କୋ-
ଣେ ଠାରେ ଦକ୍ଷାଦିଗାମୀ ହେଲେ ସେବେ
ଅଧିକାରୀଙ୍କେ ଧୟ କି ଯତିନେ ଦେବେ ଜନ-
ମୁମେଖ ସେଠାରେ ଅଳିଲାନ୍ତୁ ଧୂଲିବ ନିମ୍ନଲ୍ଲି-
ଭର କହିଲା ଜରିବ ହେ ସ୍ଥାନର ନିବାସୀଙ୍କାଙ୍କ
କି ଠାରୁ ଅନ୍ତପୁର କରିବେ । ଏ ଜରିବିଦେଖ
କି ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ସମସ୍ତେ ଦେବାର ବାଯୀ ଏ-
କଥା ଅବଧି ଅଭ୍ୟାସ ଅଟେ । ଏହି ଅଭ୍ୟାସ
ନିବାରଣାର୍ଥେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟକ୍ତପ୍ରାକମସରରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଷ ଥିବା ପାଣ୍ଡିତିରେ ବିଧାତ
ଦୋଷ ଅଛି କି ସେହି ସ୍ଥାନର ନିବାସୀଙ୍କ
ମଧ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦି-
ତେବେବା କରିବେ ତେମାନଙ୍କୁ ଧୂଲିପାରଙ୍ଗଙ୍କୁ
ଅବଧିକର ଦେବେ । ଏହି ସବେ ଅନ୍ତର
ସୋଜିବ ସଂଶୋଧନ ଏହିପରି କୋଇଅଛି କି
ସେ ପ୍ରାକର ସତ୍ତ୍ଵାନ୍ତ ଜମିବାର ପ୍ରତିକ୍ରି-
ଯାରେ ବାବ କରୁଥିଲେ ସୁବା ଅଭିନ୍ନ ଧୀର୍ଘ
କହିବେ ଏବ ଦକ୍ଷାଦିଗାମୀରେ ଧୀର୍ଘ ମଧ୍ୟ
ବା ଅନ୍ତର ହେବ ତାବାର କ୍ଷତି ପୂରିଲ ମଧ୍ୟ
ସେ ପ୍ରାନ୍ତ ବାବନା ଏବ ଜମିବାର ପ୍ରତିକ୍ରି-
ଯାରୁ ଅନ୍ତପୁର ଦେବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ ତୁମାଙ୍କୁ

নিবোৰ্জি জীৱ কৃষ্ণকে জাহান শুন্মু বা ক্ষেত্ৰপ্ৰদৰ দান্তুনুমন্ত্ৰাদেবে। মাজেন্টে-
টক অভেদ বিৰুদ্ধে বসিষ্যুৰ বাবেৰ
স্বাতোৱে অভেদন হোৱ মাৰুক।

বিদাহ শুণিবা মাত্ৰে উপৰলিপিৰ দৰ-
শোখক ক্ষামূলকজীৱ চৰাখ দেৱাকৃত
বাৰণ বস্ত্ৰে কৃতবে যে নিৰ্বেষিত খু-
বিগুৰ বা মৰি পূৰণৰ কামী জৰুৰা কৃতৰ
নুহো ? মাত্ৰ বিবাদ হৈছত বোঝা চি-
কিৰ্দেৰ্ঘি বোঝা যিবা বিষয়ৰে। পাণ্ডুলিপিৰে
কৰি বাৰ কৰ মাজেন্টেটকু ফয়াৰ অন্ত
অৰ্থাৎ মাজেন্টেট অপৰা বিবেচনারে
শাহাবু কৰ্দেৰ্ঘি জীৱ কৃতবে জাহান
শুভ দেবে। এ বিষয়ৰে বৌঁধুৰি প্ৰা-
শ্ব পত্ৰক বৰবাৰ কিম্বা শাহাবু দেৱা
কৰি কৃতবে দেমাজকতাৰু উভৰ খু-
মাসৰ অব কেবাৰ কৰি কথ জাহিৰ। বন্ধু
মাজেন্টেটক ইচ্ছাকৰি। এপৰি কৰিবুৰা মে
অজন্তু ইয়ুক্তিৰ বা কিম্বুৰে কৃতৰ জা-
হিৰ। কৰি বিপ্ৰৰাজিৰ মূল মৰি এই ও ক-
না প্ৰমাণৰে কেহু বিশ্বাসী কৈব কাহিৰ।
এতাৰে যে মৰি পত্ৰক বৰবাৰ হোৱ অহু।
মাজেন্টে যেতে সোৱে হেলেতে হস্তক
নুহুন্তি যে বস্তু নিৰ্বেষিমানকু বকু
নেৱ কৈবল বোঝি মাজেকু দণ্ড দেতে।
অক যেবে যে ধৈৰ্য বাহুবাবু বস্তু
তেকে বোঝি পৰি পত্ৰে মাহি বোল
অজুনকু পুলৰ নিয়ন্ত্ৰ বৰবাৰ খু-
খৰু, বিবাহিমানকতাৰু অবায় কৈবল
বিষয়ৰ অৱকৰণযোগীতন কি ? মাজেন্টে-
ট শাহাবু পোৱা কৈবলৰা বৰবে
দেমাজক বৰুৱাখীকৰে থগিৱেৰ বিশ্বা-
ধৰণ। পুত্ৰৰ প্ৰস্তাৱত বংশোধনৰ অ-
পৰ্যব কোহুলে অৱৰ বিপৰীতকু। এ-
কথ প্ৰকলত হেলেকৈবে বিমানক বিশ্বা-
তন অৰ্থক হৈক এই পুলৰ প্ৰতিক অকুৰ
হৃষি হোৱ কেৱলৰ কম্পুৰ বামা কৃতৰ
সহু বাৰণ মাজেন্টে পুলৰ দণ্ডবে কি-
ৰ্বৰ কৈব হোৰি কৰ্দেৰ্ঘি পুৰু বৰবাৰ
কৰা অক্ষয় জ্ঞানী নাহি। শাহা ক হেলে
মুখ এই ব্যক্তিৰ বাবে কৈবল কৰা কা-
কুড়ি দণ্ড কৈবাৰ অৰ্থকৰ ক্ষামূলক-

কৰি কৃতৰ অঠে। অধূর্ধৰ বিষয়ৰ এৰু
পাণ্ডুলিপি কৰিবুৰাজকৰে ইষ্টেমুৰ হো-
ৱাইছ। মৰি বৰবাৰ দেশীয় এবং হংবৰ-
বৰ বিমানক অৱৰ বিষয়ৰ দেশীয়
বৰ বিষয়ৰ বিষয়ৰ কৈবলৰে অবেৰুৰ কৈবলৰ
এবং কৈবলৰ কৈবলৰ জাহানকৰ নেৱে মৰি
কৈবল বিষয়ৰ পৰিবহনৰে যোৱ দেশ-
কৰ অহুলি। অমেৰিমানে এবাৰ অমাৰ কৈবু-
ৰ বিষয়ৰ বিষয়ৰ পৰিবহনৰে এই
পাণ্ডুলিপিৰ যোৱ প্ৰতিক কৈবলৰ এই
বিষয়ৰ কৈবলৰে কৈবলৰ কৈবল পাণ্ডুলিপি
পৰিবহন কৈবলৰ। পাণ্ডুলিপিৰ উদ্বেগৰ
যেতে দুল হেলেতে যে পুলে শাহা
কাৰ্য্যকৰ নুহো যে পুলে বিষ্঵কৰ হোৱা
বৌঁধুৰি মেৰি উৱে নুহো।

—১০*১১—

BANISHMENT OF URIYA FROM THE CENTRAL PROVINCES.

We were anxiously waiting to see in the Sambalpur Hitaisini the papers in connection with the orders of the Chief Commissioner of the Central Provinces directing Hindi to be the Court language of Sambalpur in the place of Uriya. We have been sadly disappointed to find in the last issue of the paper few matters of fact and much poetry, the latter evaporating with the opening of the paper. That paper would have done better and is now expected to give (1) the orders of the Chief Commissioner in original (2) the memorial of the people, (3) reports of the local officials if available, (4) Captain BROOKE's note published in the C. P. Gazette of 21st July, 1877, (5) the previous orders directing Uriya to be the Court language, (6) the number of Uriya speaking people, (7) the area affected, and other cognate matters. Without matters like these no estimate can be formed of the injury that will result from the decision of the Chief Commissioner. Assuming the correctness of the translation of the Chief Commissioner's orders published, the decision seems to be in direct

opposition to the benevolent policy of the British Government, nay the recognized principle of the Civilized world to educate the mass. It is on this principle and for this purpose that so much importance is attached to primary education, large amounts are spent on training schools and the like is done, with a view that the poorest cultivator can read and understand his rights and liabilities. It appears to have been held by the Chief Commissioner, that it is advantageous from administrative point of view, that Hiadi should be the Court language. With due deference to his opinion we humbly beg to submit that it is in direct contravention of the well-established principle enunciated in Austin's *juris* prudence if Hindi is not the language of the people. It will be now premature to dwell at length on this point. In connection with this we could simply refer to the wisdom of the Bengal Government in recently cancelling its recent orders directing Devnagar character to be substituted for the Kaithi character in Behar. It is needless to say how trifio is the substitution of one character for another when compared with that of one language for another. The chief Commissioner seems to have taken his stand on the ground that *amias* and subordinate officers cannot be transferred from district to district and reforms cannot be made on that account. We would respectfully beg to submit to look at the administration of Bengal which has three principal languages Bengali, Hindi and Uriya under it while it is the Bengalees who form the rank and file of its officers. All the Deputy Magistrates are not well versed in all the languages, nay it is only a few Europeans that know all the languages. The administration does not depend upon the knowledge of the *amias* or the language of the court. There would have been no voice raised had the Chief Commissioner ruled like the Bengal Government and the

କାର୍ତ୍ତିକାରୁଦ୍ଧାରା ହେଉ କରନ୍ତୁକଳ ହେତେକ ହୁଏ
କରନ୍ତୁକଳ ଓ ଗୋପିନାଥ ସମ୍ମତ ଗୋପନୀୟଙ୍କେ
ମେଳାରେ ପଞ୍ଚଶିଲାର ଦେଖି ବ୍ୟାଧମାନେ ଶେଷିଥିବା
ବ୍ୟାଧ ଯଜ୍ଞାର ଅଛି କବ ପାଦକରୁ ପକ୍ଷାର ଦେଇ ଏକା
ଏକା ମାଟେ ମରସ ପଦକରୁ ଧରି ପକ୍ଷାରୁ ଏହି ଦୂର-
ଦୂର ପକ୍ଷାରଙ୍କେ ଉର୍ବନ୍ମାନ ମନ୍ଦିରମାଣ୍ଡଳେ ଉପ୍ରଦେଶରେ ଅଛି
ଅନ୍ତରୁ ପାଇଁ ପଦକର୍ତ୍ତା ପଦକର୍ତ୍ତା ଏହି ମୁଦ୍ରାମାଣିକ ମନ୍ଦିର
ହେତେକ କମ ମୁଦ୍ରାମ ହକୁ ଅପରାଧ କମାନ୍ତେ ମୁକୁଠିତ
ହେବା ବରଥିବେ ।

ଦେବ ପାଦରୂପ ମାନ ସକାଳ ବେଶପଥରେ ଏ-
ଅଧିକରେ ଏହି ଅଧିକା ନେବକର୍ତ୍ତା ଦୋଷ ଘାତ ଅଛି ପଢି
ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଆଜ ଏକ କରଣୀ ବେହିତ ନେବକର୍ତ୍ତା ଦୁଃଖ
ଦେବକେ ଦୁଃଖବାର୍ତ୍ତାରେ ପରିବେ ସୁଧାର କ୍ରମାଙ୍ଗୀ ମୁଦ୍ରା କରି
କାନ୍ଦଗଲା ପାଞ୍ଚ ସଙ୍ଗେ କରିବେ ଉପକାରୀ ଦେବପଥରେ।

ଏହାର ପ୍ରଥମ ସମ୍ବଲିତ ହଣ୍ଡା ଏବନାଇବି କଣ୍ଠା ଦେଇ
ଯାଇ ଅଛି ଯେ ଗାମଳିଙ୍କ ଆମୁକଟଳ ହୋଇଥାର ଗାନ୍ଧି
ବିଜୁଳିରେ ହଞ୍ଚି ହୋଇ ପାରନ୍ତିରୁ ।

ଶାଲିନୀ ମୟରେ କେତେବେ କଥି ବଦିମାସିଷାର୍ଥକ ହଳ
କରିଦୋଇ ଦେଉ ଏ ମିଳ କରିବାକ ଆଗୁନ ଦରି ଅରୁଣ
ମେମାର୍କି ମ୍ୟାତ୍ର କେହି କଥି ପରିଚ୍ଛ ଧରିପାରି ମାହାତ୍ମା
ପଦିନ ସେଇ ମାରିଲୁ କଥାର ଦେଇ ଅରୁଣ କପାଳର
ମୌର୍ଯ୍ୟ ଅରୁଣଙ୍କ ଦେହାରେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଆରାଧନେ ।

ପ୍ରେସ୍ ଟାଇମ୍

ପଦ୍ମପୁରସ୍କାର ମନ୍ତ୍ରମାଲା ନିମ୍ନଲୋକ ଅମ୍ବାଜିତ ହୋଇ ।

ଶୁଣି ଶ୍ରୀମତୀ ଶାକ୍ତା କୃତିଲପାଦିତା ସମ୍ବାଦକ ମନୋଧିତ ବାଧ୍ୟତା ସମୀକ୍ଷା ।

ଏମୁଲସରର ତେଣୁଥା ଛଠିପିକାର ଅବେଦନ
ପ୍ରକଳିତ ହୋଇ ଆଖିକାଳ ସମକୟର
ଛିଲେବିଶା କେବଳ ସେହି ବସନ୍ତର କହିଗାରେ
ଯହିପର୍ମ୍ମ ହେଉଥିଲୁଛି । ଏହା ସବୁ କେବଳ
କାଳକର ବେଦକ ସାବଧାନ ଅଛି ଅଛି—
ତେଣୁଥାରୀ ଯେ ଶୋଟିଏ ଜୀବିତ ସ୍ଵାଧୀନ
ରୂପ ଏହାର ଧୂରଗନ ଗନ୍ଧମାନଙ୍କରେ ଯେ
ଥିଲେନ ସିରାଯ୍ୟ ବରଷ୍ଟ ଅଛି ଅଛିକ ଅନୁ-
ରହ ଅଛି । ଏହା କିମ୍ବ, ସାକ୍ଷାତକାଳକର ରାଷ୍ଟ୍ର-
ପର କୁବେ ସବୁ ହିନ୍ଦୁ ତୁଟିବିଶା ଉହିବାକୁ
ଯାହିସା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ
ତେଣୁ ବରଣ କେଇ ଥିଲୋକର ଜୀବିତକୁ
ବସନ୍ତକେବେଳେ ସର୍ଗୀଯ କାହିଁ ବିଗନ୍ଧିନ ବି-
ନ୍ୟେଶ୍ୱରୀୟ ପ୍ରକଳିତ ଉଷ୍ଣରେତ୍ର କାଳକାଳକୁ
ଦର୍ଶନ କରିବାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଚାଲୁ
କୌଣସିକର ସେବନ୍ କହିବାକୁ ବାହୁ କାହିଁ
ତୁମ୍ଭର କାଳି ଗୋପିଣୀ କହି ଦୂରଧ୍ୱରେ ସେ
ସୁପ୍ରତିକ ତେଣୁ ଅହିତ କେବଳ ଅସାଧି

ବିଷୟ କୀତାରେ ପଥପୂର୍ଣ୍ଣ ? ତୁଳସୀଦାସଙ୍କ
ହୁନ୍ମି ଶମାଯୁଗ ଘାରଁ ପରେ ଏଣେ ଲାଗୁଥିଲେ ?
ହଫ଼ଲାଷା ଚନ୍ଦରେ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଦିବାର ମାଟାଟା
ସିଦା ତୋଇଯିବ ଲାହିଁବ ? ଅଉ କରିଯୁ
ଦର୍ଶନର ହାତରୁକ ହେବ ମାହିଁବ ? ଯେଇମାନ
କେ ସମ୍ବଲପରାନ୍ତୁ ଡେଖିଲାଷାରୀର ଦେବାର
ପଶ୍ଚାତ୍ ସେମାନେ ଉପଷେଳୁ ବାରଣମାନ୍
ଦର୍ଶାଇ କାହାକୁଠ ? ଡେଇ ଅଗ୍ରାହା ଶିଖିଲେ
ଅଧିକାର କଣ୍ଠାର ଭୃଷକାର କାହିଁ କୋଣେ
କହ କାହାକୁଠ ? ସବୁ ବଜାୟ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ ଏଣେ
ଦିପର କାର୍ଯ୍ୟକୁଆନ୍ତରୁ ଦେଖାଯାଇ । ମୌ-
ଳିକ ନୀତିକ କରିବିଲେ ବହୁପରି ଦକ୍ଷତା
ରେ ପରିବାର ସ୍ଵର୍ଗ ଅଛିଲେ ବସ୍ତରେଣ ।

୨୦୧ ମେୟର

ମୁଖ୍ୟାବ୍ୟାସ		
ମୁହଁର ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ମନ୍ଦିର	ରମ୍ଭାତେଲ	୩ ୧
କାହୁ ମୁକ୍ତଦଶ୍ଵର ମାଳ	ମଞ୍ଜୁଧରୀପଳ	୩ ୯
ମନ୍ଦିରାମ ବର୍ଷିତ	କାହାରୁଲ	୩ ୧୫
ଦାଜାରାଥ ଦୋଷ	ବର୍ଷିତ	୩ ୧୬
ଦୂର୍ଗାପ୍ରଥାତ ଦର	ପୁରାଜ	୩ ୧୭
ବୈଷ୍ଣୋତ୍ତରୁ ମୟ ମନ୍ଦିର	ଦେବତା	୩ ୧୯
ରଖେବୁକ ବନର ଗୋଟାଗୀ ବର୍ଷିତ		୩ ୨୦
Mr P Appow Club Club		୩ ୨୧
ମହିର ଅମ୍ବକଟ୍ଟ ଅମ୍ବକଟ୍ଟର		୩ ୨୨
କାହୁ ରଖେବୁକ ଗୁମ୍ଫ ତୋପର		୩ ୨୩

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତ ।

ପ୍ରକାଶକ

କଷମାତ୍ରହାସଙ୍କ ବିଜନିଜ ଯେଉଁ ଏବାଦିନ
ଏହି ଏହି ପ୍ରୟୋଗମାନଙ୍କ ଯାନ୍ତରୀରେ ମୁହଁର
ହୋଇ ହକୁଳକୁଳ ସବୁତ ପ୍ରମାଣ ହୋଇ
ଥିଲୁଣ୍ଠିଲୁ, କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସେହି ଏକାବିଶ୍ୱରର
କୁଳନସ୍ତରର ବାକାଲାଦାହିଲା । ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶକ
ସ୍ଵର୍ଗ ସହିକ କିଶୋର ଅନେକ ସ୍ଵର ଘାଡ଼ା
ପଣ୍ଠାଖର ଦୋହରାଇଛି । ପରି ଆମ୍ବର ଏକ
ପଢ଼ି ପ୍ରକାଶର ପ୍ରାରମ୍ଭର ମନ୍ତ୍ରର ଶ୍ରୋକମାନ
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୋଇଥାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀକବେଦବିଦ୍ୟାରୁ
ମହିମାନେ ନେମିଶାବଧିରେ, ପଞ୍ଚମତ ମହା-
ପତା ଗଣାଶୀରେ ଉପରିତ ଗବ୍ଦର କରୁଥିଲା,
ଜାହମଦର ଶା କୃତ୍ତବ୍ୟ ଅନ୍ତରଦ୍ୱାରେ ଝରିବିବ
କରିଗା । ତେବେମ୍ବାନରେ କଣ୍ଠରେଣୁକା

ବିସଳ କରିଥିବା ବିଶ୍ୱାସ ପୁନରେ ଛାକମାଳ
ପ୍ରଦର୍ଶ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟପୂର୍ବେ ଟ ୦.୫ ମୂଲ୍ୟ
ଆବହମାତ୍ରକ ସୁଧାର ଦିମନ୍ତେ ଏ ସଂସ୍କରଣର
ବିଭିନ୍ନ ଦିଶାକ ସ୍ଵପ୍ନକର ଅନୁମଲକି ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୦.୫ ଖର୍ଚ୍ଚିନ୍ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।

ବ୍ୟାପକ

ସତ୍ୟକାନ୍ତର ମସିହା ନିମର୍ଗରେ ଏ ଦେଖାଇ
ଅବବାଧ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ମନ୍ଦିର ଓ ଦେଖାଇ ସରପଣ୍ଡ
ଓ ଶାରୀ ଓ ବିଜ୍ଞାନକାର ଦ୍ରୁବ୍ୟ କମଳାଶୁଣ୍ଡ ଓ
ଶଲାର ଓ ଦହତୀ ଓ ବୋପିଲା ଓ ଅଙ୍ଗଳାର
ନିର୍ମାଣକୃତ ପକ୍ଷୀ ଚିତ୍ରମ ହେବା ନିମକ୍ତେ ସତ୍ୟ-
କାନ୍ତର ପରିହା ମାର୍ଗ ମାର୍ଗ ତା ୧୦ ଦର୍ଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦର୍ଶ ହୋଇ ଅଛି ପ୍ରାଚୀକରନାରେ ଏ ଦେଖା ନିମର୍ଗ-
ବଢ଼ କରିବାରେ ଓ ୧୫ ଟା ମମୟରେ ତା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଜାଗର ନିମର୍ଗରେ ।

Govt. Agents' office, } Mohamed Atahar,
Daspala }
The 18th Feby. 1895. } Government Agent.

WATMED

A second teacher for the Ghanteswar M. C. E. school in the Kanika Wards Estate (District Balasore.) Salary Rs. 14 per menscm. Preference will be given to one having experience in teaching. Application will be received up to 28th instant by

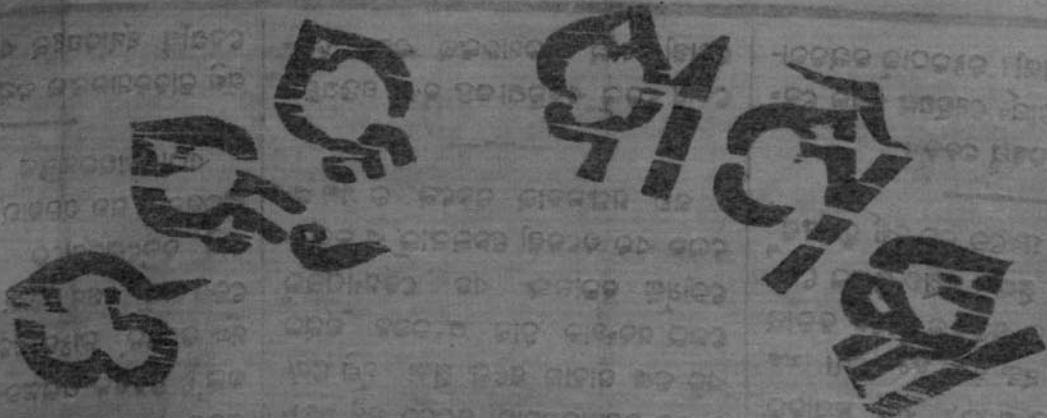
Kanika Manager's office } S. HOSSAIN,
Ganja. } Manager.
4-2-8195.

ପ୍ରକାଶନ

ଏହାହାର ସମସ୍ତକୁ କରିଗଠ କରିବ ଦିନ-
ଯାକଥାରୁ ଗେ ସଙ୍ଗେଖଣେ-ପଞ୍ଚ ମଧ୍ୟହାରକାଳୀ
ଦିନାମ୍ପ କଲାର ଅବବାଜେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଫେନ,
ମନ୍ଦିର, ଦେଖିଯୁ ସମ୍ପଦିତ ଗାଁତୋ ବୋଲାନ୍ତମାତ୍ର
ବିମନା ବାରମାର କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ତରାଳୀର
ଦୁଇ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୟତା ବାବାନ୍ତା କରାଯିବ
ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ କରିଛ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ଭାବର ରଘୁନାଥଙ୍କ
ବାର ଅନୁମତି କରୁ କଲ ମାନେନରଙ୍କ ଏ-
ତେବେବେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଗପାତା + ଉତ୍ତରରେ
ପରାଶରବିର ନନ୍ଦନ କରିଯାଉ ସଦ୍ୟେତ
ଆଦିକା ବ୍ୟାକ୍ତିକୁ ଅଧିକ ଯେଉଁମାନେ ପ-
ରିକ୍ଷାତି ବୋଲାନ୍ତ ଏ ଅନୁମର ଥାରନ୍ତା ସହାୟ

ସାଧୁତିକ ସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରିକା ।

୧୮

କେ ୨ ଏବଂ ମାତ୍ର ଏକ ୧୦୫ ମିଟିମା ଦୂରେ ୩୦ ଲ ପାଇସୁମ ଏକ ଇଣ୍ଡିଆନ ଶକ୍ତିକାରୀ

ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ବାଚିକ ମଳ୍ଲଖ ଟ ୩

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ପ୍ରମେୟ

ପ୍ରକୌଣ୍ଡଗାସିଏଟ୍ ମେଡିକାଲ୍

ନୃତ୍ୟ ପଞ୍ଜିକା ।

କହିଲୁ ପ୍ରିଣ୍ଟଙ୍କାମାଳକ ଦେଖାଇବୁରେ ଧୂର୍ବ
ଗ୍ରାମ ଶୋଇ କହିବୁ ଦେଉଥାଏ ।
ବନ୍ଦ ଏ କୁ ଟ ୦ ୫ ଡାକମାଳକ ଟ ୦ ୫
ରେଟ ଅ ୫ କୁ ଟ ୦ ୫ ଡାକମାଳକ ଟ ୦ ୫
ପାଇଲାଜେମଣ୍ଟର ଲୁହଳପ୍ରେର୍ବେଶମାଳକ
ସମ୍ବାଦକଳୀକୁ ଅମ୍ବେମାକେ ଉଚିତରେ
ଶୋକାବକ ଭାବମାତ୍ର ପାଇଥାଏ । ସଥା—
—୧୯୩୫-୧୪୮ ୧୮୯୫

PARLAKEMIDI, 27 Feby 1895.
The old Maharani of Parlakemidi died of Paralysis yesterday at about 12 C' clock. She was about 62 years of age, and had been ailing for the past three months. She was devoutly religious, charitable in disposition kind in treatment of others. In her the family lost a sound adviser and an able manager, the servants a good master and the other dependants a kind supporter. In consequence of this sad occurrence the marriage of the Second Prince which was to take

place the same day has been postponed. May her soul rest ever in peace.

ଏଥର ଅର୍ଥ ଏହି କି ପାରମାଣୁମଣ୍ଡଳ
ଦୂରା ମହାଶୀଳ କି ୨୨ ର୍ଡ ବୟସରେ ପଞ୍ଚ-
ବାର ଦେଇରେ ଅତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଯମୟରେ
ସର୍ବଗତିଲେ ଦେଲେ । ମହାଶୀଳ ବଜା ଧାର୍ମିକା
ଓ ଦୟାବଳୀ ଥିଲେ । ତାହାକୁ ପୃଷ୍ଠରେ ବଜା-
ପରିବାଶ୍ୟକର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ପ୍ରସାରି ପରିମର୍ଶଦାତା
ଏବଂ କର୍ମକର୍ତ୍ତ୍ରୀ କୃତିବମାନେ ଅଛିଲ୍ୟ
ମୁନିକ ଏବଂ ସ୍ଵର୍ଗପାତର୍ମ ତଥେ ବାଜାର୍ୟ
ବଜକ ଦେଇ ଅଛି । ଏହି ଦୂର୍ଘଟକା ଦେଇ
ଦୂର୍ଘୟ ସଜ୍ଜିତମାରକ ବଜାଦ ଆମା କି ଧେହ
ଦିକ ଦେବାର ଥିଲୁ ସ୍ଵର୍ଗ ରହିଲ । ପରମେ
ଅଥ ମହାଶୀଳ ଅଛାଇ ତିରଖାର୍ତ୍ତ ପରାକ
ଭବନ୍ତ ।

ଶେଷାତ କମିଶନର ପ୍ରସ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀଙ୍କ ଅଗ୍ରମାଧ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସରେ ପାଥାର ବାର୍ଷିକରେ
ବଢ଼ନର କଟକଟର ଏ ପୁରୁଣ ସାହେବ
ଏହାଠିଂ ଲିମାନ୍ ରହାଇ ଗପ ବାଲ ପୁରୁଜ କେ-
ଇଷତ୍ତ ଏହି ବନୋବସ୍ତ କତା ପ୍ରସ୍ତୁ ମତ-
ସାହେବ କଟକଟ ଏହାଠିଂ କଟକଟର ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ତେଥେ କବିଷମ୍ବାଦରୁ ଅଛଗଛ ହେଉଥି
ଯେ ଏହି ପୂର୍ବ ସୋମବାର ଓ ମନ୍ଦିରବାର
ସମ୍ମରି ଯାର୍ଥିକପ୍ରତ୍ୟାମା ହୋଇ ଥିଲା । ମୟୂର-
ବିଜବ ଚବୁଣୀଠାରୁ କି ୨ ର ବାଲେଖର ଚବୁ-
ଣୀଠାରୁ କି ୧୫ ଏ ଶ୍ରଦ୍ଧାକାରୀ କି ୧୫ ଏ ଶାର-
କି ୧୫ ଏ ଏପରି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ ।
ଦେବବେଶୀମୁଁ ପରମାକେ ହେବ ଟଙ୍କା । ଲେ-
ଖାର୍ଦ୍ଦ ଗାନ୍ଧେର ପାଇଥିଲେ ।

କମେଇବ ଶାପଳକର୍ତ୍ତା ଲଭ୍ର ବାହୀର ଗତ-
ମାତ୍ର ଆ ୧୨ ଦିନ ସମୟରେ ବାଜରରେ ହେଲେ
ଶାପଳକର୍ତ୍ତା ଲଭ୍ର ଏବଂ ବେ ପ୍ରଦେଶରେ ନୂଆ
ଶାପଳକର୍ତ୍ତା ଲଭ୍ର ଶାଖାରୁଷ୍ଣ ଏକଦିନ ଛାତ୍ର
ଅର୍ଥାତ୍ ତା ୫୦ ଦିନ ବିକାଳେ ଘରୁର କାର୍ଯ୍ୟ-
କରି ପଢ଼ିବ କଲେ । ବିହୃଷ୍ଟରେ ଅଭ୍ୟର୍ତ୍ତା
ସାଧାରଣ ସମାଜରେ ପୂର୍ବକ ଦୋଷଶ୍ଵର
ଅମେରାବେ ବିଦୟକଟକର ମଙ୍ଗଳକାମା
କରିଥିବ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀବାବୁ ବେଳବାଟ ଜର୍ମିଣ ହାର୍ଦ୍ଦ
ବେଳବେଳାତାରୁ ବରର କଟକ ଦସ୍ତ
ସେମନ୍ତ ଦୁଇଗତରେ ଖୁବାଥିଲୁ ଦଶିଙ୍ଗରେ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବଗରୁ ମଧ୍ୟ କହି ରୁ ଉଚ୍ଚା ଜ ଦୋହା
କରି ଅଧିକ ଚାଲି ଥିଲେ ଥଣେ । ଏହି ପାଠକ
ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦିଗ୍ପତ୍ରରେ ବରତ୍ତିମେନ୍ଦ୍ର

କିମ୍ବେଷ ମତୋଯୋଗୀ । ଉଠକଠାରୁ ନନ୍ଦବା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଚାର୍ଯ୍ୟ ସେହିପରି ତଥାଳ ହେ-
ଲେ ବକ୍ତ ସୁଖର କିଞ୍ଚିତ୍ ଦେବି ।

ମହା ଶାତ୍ରୀଙ୍କ ନିଧରେ ଗୁଡ଼ ଦର୍ଶ ମୃଦୁଲୀଖଣ୍ଡ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୟାନବ ଥିଲା । କୁଥୁର କୁଥର ବେ-
ତେ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଦିନ ଏକଟ କଜାର
ମୃଦୁ ଦକ୍ଷିଣ ଥିଲା । ସଫା ସୁରା ୩୦ ମୟା ୪୫
କଜାର ମୋତ ମର ଥିଲେ । ଏହି ଦୟାନବ
ମୃଦୁ ଶାକା ଦମଳ ବରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅଟେ
ମାନ୍ୟ ସ୍ଵାଧ୍ୟସମିତି ବେଜେବ ନିୟମାବଳୀ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଉତ୍ତରବର୍ଷରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ଥିଲା
ଛନ୍ତି । ବରଷା କୁଥର ଯାତ୍ରିମାତ୍ରେ ନିମ୍ନମ ଧା-
ରନ୍ଧରେ ଚଟି କରିବେ ନାହିଁ ।

—•803•—

ବ୍ୟାକାର କଥାମାନେ ଏଣିକ ଏଠି
କେଳଖାତରେ କଥାର ବ୍ୟାହାର ନିଷ୍ଠମ ହେ-
ବା ଏହି ଏକମଧ୍ୟରେ କଥାଗତି ଦେଇ ହୁଏ
ଏହି ଅଜ୍ଞାନଙ୍କ ବ୍ୟାକାରରୁ ଅନେକ ବଲସା
ଆସିବାରୁ ଏ କେଳଖାତା ପାଶୀଦ୍ୱ ହୁକି ହେଲେ
ହୁଅଛି । ଶତ ସପ୍ତାବ୍ଦରେ କଥାଗତିର ଜଣେ
କରିବ କାରଖାନାଯରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା
ସମୟରେ ଦିନାହିଁ ଏବରଣ୍ଡ କିମ୍ବାରେ ଆପଣା
ହୋଇ କାହିଁରାର ମନ୍ଦିରାପଦ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି
ଏହି ଦେବାକାଳର ଜଣେ ବଲସା କମିଶୁରେ
କମ କରୁଁ ସ୍ଵାଧୀନଦମେ ପରାହୁବ ହେଇଁ ସ-
ମାର ଶାନ୍ତିକ ସମ୍ମାନ ଧରି ପଢ଼ାଇଁ । ଗଢ଼ିକାର
ମେଲକୁ ସମ୍ମାନିନା ପାଇଁ ଅଧିକ ସହିରଣ୍ଟାର
ଆଦିନିକ ।

— * —

କାଟୋରର ସକା ହାତଦେଖରେ ଅଫିଲ
କର ମା ଏ କାମକାର ଏବଂ ୨୫ ଦିନାରୀ
ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଶ୍ରୁ ମୁଣ୍ଡ ଧାରିଲେ ମାତ୍ର କିନ୍ତୁ କାନ୍ଦିଲକ
ଦୋର ଧାରିଲେ ହାତୁଁ ଦୁଆର କଷ୍ଟୟ ଘଟେ ।
ମାରଚାଠର ମାଳ୍ୟଦର ଜଳମାରେ ଆପଣୀ
ଛ୍ଵାରେ ଲେଖି ଅଛୁନ୍ତି କି ସେମାନଙ୍କ ବିବେ
ଚନାରେ ସଜାନ୍ତ ସହାୟକାରେ ପାହାନ୍ତ ଗୁରୁ
ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ବରଶୁଦ୍ଧା ବିଷୟରେ ସମ୍ମାନ
କାହିଁ । ଦେବଳ ଅଳକସଙ୍ଗର ପ୍ରମାଣ କି
ପାନମାତ୍ର କହି ମହୋକଦ୍ୟମାରେ ସଜାନ୍ତ ମୁଣ୍ଡ
ଦେଇ ଜାହାର ମୁକ୍ତର ଦଶ ପୁରୀ ରାଶିଲେ;
ଆରନ୍ଦବନର ପ୍ରମାଣ କି ଥିବା ପୁଣେ ସବୀ

ଦୋଷୀ ବୋଲି ଜନମାଳକର ବସନ୍ତ ହୃଦ୍-
ବୋଧ ତେଣ ଏହିବିଦ୍ୟା ଦତ୍ତ ବ୍ୟୁତ ପରିଅଛୁ ।

ଗତ ମଞ୍ଜଳବାର ସତରେ କି ମଧ୍ୟ ଶ-
ଲୋକ ଏକ ଦିଦେଶୀ ହେଲଙ୍ଗାକୁ ଏ ଉପର-
ଗୋଧୁଣ୍ଡ ବକ୍ଷାରର ଏକ କେମନ୍‌ବରକୁ
ନେଇ ମବ୍ଦଖାଳ ହାତ ଅତ୍ତଳକ କରିବ
ଏକ ଜଣ ତାହାର ସଙ୍ଗେ ଥିଲା ମୁଣ୍ଡ ବେ-
ର କର ଦିନୋଦିନାର ଗଲରେ ବସି ଅନ୍ତର-
ଭରେ ଟଳା ବଶୁଆଳ । ଜଣ ଡିପରେ ଦୁ
ଠାରୁ ସେହି ବାଟରେ ଆସି ଟଳାର ଶବ୍ଦ ପାଇ-
ବାରୁ ସେ ଲୋକକୁ ଝୋର କୋଳ ସନ୍ଦେହ
କର ପୂଜୀୟ ନିକଟକୁ ଧରି ଆଶ୍ରୁ ଗୋଧୁଣ୍ଡ-
ବଜାର ଛବି ପାଖ ହୃଦୟରେ ସେ ଲୋକ କଣେ
ଗଢାଇବାର ଦୋକାନକୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ପକାଇ
ଦେଇ । ଚଷ୍ପରୀ କାହରେ ପୂଜୀୟବାର ଆପି
ମାନ ସହିତ ଝୋଲ ଓ ତାହାର ବଜିମାନଙ୍କ
ଥର ଦିବନ୍ତି ଉପରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଖକ ଦେଇ
ଅଛୁ । ଚଷ୍ପରୀ ମୋଖେ ଗୋର ଧୀର ପଣ୍ଡିତ
ସେ ପୁରସ୍କାରର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ଟାଇନ ପୁ-
ଲିସର ସବ ଉନ୍ନତିବୃତ୍ତ ମଧ୍ୟ ହପୂରା ସହିତ
କାର୍ଯ୍ୟ କର ଶଶ୍ଵାରର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲାନ୍ତରୁ ।

—X—

ମାନ୍ଦ୍ରାବରେ ପିପୁଳସ୍ଥେଣ୍ଟୁ ନାମରେ ଜଣେ
ଶୁଲ୍କମୂଲ୍ୟର ମାତ୍ରାକଥିବା କ ୧୫ ଟଙ୍କା
ହେଲା ପ୍ରତିଶତ ହେବାକୁ ଗଛ ର ଅଧିକାଳୀ
ଓ ସମ୍ମାଦବ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଲୁ କ
ସେମାକହର ପାଇଁମେକ ତେଣିକ ଆଉ ପାଇଁ
ବାର ଅସ୍ତରୁ ଶପା ଶର୍ଣ୍ଣ ସୁଦା ଶିଦାହ ହେବା
ଦିନ । ଏହାର କାରଣ ଏହାକ ଅନେକମୁଦ୍ରା-
ତିପବ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କରେ ବ୍ୟକ୍ତବର୍ଷର ମୂଲ୍ୟ ୨୯
କାଠରେ ଟ ୫୦୯ ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇଁଶାଅଛି ।
ମୁକ୍ତଯାତ୍ରୀ ପତ୍ର ଲେଖିଲା ଟଙ୍କା ଦେବାର
କେଣିକି ଆଜି ଦୂରର ସକା ଦିନରୁ ନାହିଁ
ଏବ କେହି ବଜାୟାପାହାରା କ ଦେଇ କରିବ
ହୋଇ ଏହିବା କବ କରିବାକୁ ଅନୁଭେଦ
ନବନ୍ତି । ସମ୍ବାଦର ନିରାକୁ ଦୂରରେ କହୁ
ଅଛୁନ୍ତି କ ସେ ଏଥିବେ କା ଅତ୍ର ତଜାକ୍ଷୟାନ୍ତରେ
ପାହିଁ ଏବ ଏତେକେଳେ ସକା ପ୍ରାହିତମାନେ
ତିପବ କ ହେଲେ ଏହାକୁ ବଧ କରିବାର
ପାପରଙ୍ଗୀ ସେମାନେ ହେବେ । ଅନେକ

ଦେଖିଯୁ ସମାବସର ଏହି ଦିନା । ଏ ଦୂର
ଶୁଣି ଗ୍ରାମବିମାଳକର ଦୟା ଦେବ । ?

ଏଠା କାରିକମାସ୍ତ୍ରେ କାଟାଇଲାଗୁ ଦଳର
ଅନୁଷ୍ଠାନକରୁ ଗପ ଶାନ୍ତାର ଜୀବିରେ ଏହାରି-
ନାହିଁ କିମ୍ବାରେହମାତ୍ରେ ଘୁଣ କାଟାଇଲାଗୁ
ଦେଖିବାକୁ ସମ୍ମାନ ଦୋଷ ହୁଏ । ସେଥିର
ମଧ୍ୟ ଦିଲ୍ଲୀରେ, କାଟକ ଏବଂ ବହୁଧିନେ କବାର
କିମ୍ବାରେ ପ୍ରକର୍ଷକ ଥରିଲା ଦୋଷାଥିଲା । ହେଲା
ଆଗର ଅଭିନମ୍ବୁର ସୁଖଧାର ଶୁଣି ଯେ ସହିତ
ମଧ୍ୟ ଏହେଲେବ ସମବେଳ ଦୋଷାଥିଲେ
ଅଛି ଅଧିକା ଜଣେ ସବା କରିବାର ସ୍ଥା
ଥିଲା ଏହିମା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସନ୍ଧା ଏଠାର
ଠାରୁ ବଢ଼ି ଏହିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସି ରହିଥିଲେ
ଏହିବି କଥା । ଅଭିନମ୍ବୁ ଅଛି ଜିତ୍ତମହିନେବାରୁ
କାର ସଥେଜୁ ପ୍ରଶାନ୍ତା ଅଛେ । କାରିକମାସ୍ତ୍ରେ
କାଟିବିଲାର ଶିଳ ସଧିର ହେବାର କେବଳ
ଅମେରିକାରେ ଅଭିନ୍ଦନ ଅନନ୍ତର ହୋଇଅଛି
ଏହିମା ସମସ୍ତ କଗରିବାଦିଙ୍କ ସହିତ ଦିଲା କେବେ
ମାଜକୁ ଧଳିବାକି ହେଉଥାଏ । ଆଖକ ଅନନ୍ତର
ବିଶ୍ୱାସ ଏହି କଗରିମାରଙ୍କ ତୃତୀୟମ ତୁମରବସାଧ୍ୟ
ରେ ଏକରବରେ ଦୂର୍ଧ୍ୱପଟଚିତ୍ର ଏହିମା ବାଜା
ମାଜିବିହାଦ୍ୟର ଅନେକ ତିନଙ୍କ ହୋଇଥାଏ ।
ଆଜା କିମ୍ବା ବନ୍ଦଧାରିର ଉନ୍ନତି ପରେ ତେଣୁ
ମାନେ ସେହିପରି ଯତ୍ତବାନ ଦେବେ ।

ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ଦିଲ୍ଲୀର ଅଧିକ ମହାନ
ମନୋଧ୍ୟାଧ୍ୟାୟ ପଣ୍ଡିତ ମହେଶ୍ଵରଙ୍କୁ କିମ୍ବାରୁ
ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ କର ଖେଳବଳ ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ
ମାନ୍ୟବର ବନ୍ଦୀୟ ଗେଠନଟ ଆହାର ସମ୍ମାନାରେ
ପାର୍ଥେ ଘର କଲାକାରିମହେଶ୍ଵର ଏକ
ପିଣ୍ଡଧାସୁରର ବିଜ୍ଞାପକ ପ୍ରକାଶ କରିବ ଅଛନ୍ତି ।
ଦିଲ୍ଲୀର ମର୍ମ ଏହି ବିପ୍ରିର ମହୋଦୟରୁ
ସାଧାରଣ ସମ୍ବୂଦ୍ଧତା ଅକ୍ଷାଧ ବିଶେଷରୂ
କିମ୍ବାରେ ସେ ଭାବର ଏହି କଲାବେଶର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଲ୍ଲୀର ମନ୍ଦିରେ ଉତ୍ସବ ଅଧିକାର କର
ଅଛନ୍ତି । ସବୁ ୧୯୭୭ ଧାରରେ ସେ ସ୍ଵାତମ୍ଭର
ହସ୍ତରକଳେଖର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ ସମ୍ବୂଦ୍ଧର ଉତ୍ସବ
ମାତ୍ର କମରେ କମାଚକ ତେଜ୍ଜ୍ଵା କରିଅବୁଝି-
ଏବଂ ତାଙ୍କର ସମ୍ବୂଦ୍ଧ ଓ ଶ୍ରୀପଦାବ୍ଦୀ ବର୍ଷାଗମ୍ଭେତ୍ତାର
କମ୍ପିମ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏହି ଅନୁବାଳ
ଦେଇ ସମ୍ବୂଦ୍ଧତୋଳମାନବୁବୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫

ଶକ୍ତି ପୁରସ୍କାର ଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି
ଏହି ଦୂର ବାର୍ଷିକାର ସେ ସମସ୍ତାଧାରୀଙ୍କର
ପ୍ରାଚୀନତାକ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଏହି ଭାବୀର
ଅଳ୍ପବ୍ଲୂପ୍ ସମ୍ମୁଦ୍ରର ବାହୀଯ ନିମନ୍ତେ କେ-
ପାପ୍ ଲେବେବାରୁ ଅନେକ ଅର୍ଥିକ ସାହୀଯ
ଲାଭ ହୋଇଅଛି । ତାହାଙ୍କ ସ୍ଵକିଳର ଜୀବି-
ପରିୟେତା ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭକୁ ଅପ୍ରକଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା-
ନ୍ତ୍ର ଏବି ସମସ୍ତ ମୁଖରେ ମଣିତ ଥିବା
ହେଉ ଗାହାକ ସୁପରମର୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ମୀମେଣ୍ଟରେ
ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ଏଥିପାଇଁ କଜ୍ଞୀୟ
ଲକ୍ଷ୍ମୀମେଣ୍ଟ ଗାହାକ ମଙ୍ଗଳକାମକା କରୁ
ଥାଇନ୍ତି । ମଙ୍ଗଳହୋପାଥାୟକୁ ଏହି ସମ୍ମାନ କରି
କଜ୍ଞୀୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀମେଣ୍ଟ ଗାହାକର କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ଅଛନ୍ତି ଏହି ଏଥିପାଇଁ ଅମ୍ବିମାନେ ତାହାଙ୍କ
ଧର୍ମବାଦ ଦେଉଥିବା ।

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ସମାଲୋଚନା

“ଶ୍ରୀ—କଟକ” ସମ୍ବଲପୁର ହିତେଷେଣିର
ତଥେ କିମ୍ବିନ ପଡ଼ୁପ୍ରେଇବ ! ସେହିମାନେ
ତାଙ୍କ ପଢ଼ିମାତ୍ର ପତ୍ରିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ବିଜ-
ନ୍ଧ ଜାଗିଥିବେ ସେଇଗେ ଭାଷ୍ୟାମିଳିକ ଲୋକ
ଏହି ବେଶ୍ୟା-କାଚଗାତର ଅନ୍ୟତଃ ବିଶେଷୀ ।
ତାହାରର ଆଗାମୀ ସେ ଦେଖାଇ କାତଗାଇ
ଦେଖିଲେ ଲୋକେ ଅୟ କି ହୋଇ ନରବ-
ଗାମୀ ହୁଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟଜାଗିଥିବର ନୃତ୍ୟଗୀତ-
ହେ ସେଇର ହେବ ତାହା ସେଠାରେ ଲଭାଇ-
ଯ ଥିବ । ଦୂର୍ବଲ୍ୟବଶରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନପର
ଏକଗରରେ ହନ୍ତୁ ସେଇମାତକ କିବାହାତ
ଭିଜିବ ଏହି ପାଦବରେ ବାଇଗାଇ ସକଦା
ଲାଗିରହିଥାଏ ଏହି ଦିବ୍ୟାତମ୍ଭ ସମସ୍ତେ ଦେଖୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଅତେବକ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମହାପାତ୍ର
ଏହି ଏ ପଢ଼ିକାର ସମ୍ମାଦକ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଜାଗେଥିବାକୁ ସୁରକ୍ଷା ମହାପାତ୍ର । ଉତ୍ତରାତିକ
ଜ୍ଞାନିମିଳି ଶାଶ୍ଵତମତେ (ଆଜା ପଡ଼ୁପ୍ରେଇବ ବିଜ-
ଜାଗିନାର ପରିସ୍ଥି ଦେଇଅଛନ୍ତି) ଏବଥ
ପ୍ରମାଣ ଦେଇ । ଏସଂକୁ ପଡ଼ୁପ୍ରେଇବକରଇ
ସମ୍ମାଦକର ଭୂଷରେ ଦୂର ଏ ଦୂରା ହେଉଥିଲେ
ବିତକୁ କୁଅନ୍ତା ତାହି । କିନ୍ତୁ ପାହାକର ସମ୍ବଲ
ବାଇଶ ଏହି ଏ ବାହୁ ଜଗମୋହଳ ଲଜଳ
ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ସମ୍ବଲେ ତାଜାନାର ଦୋଚଥିଲ
ମାତ୍ର ସେସମ୍ବଲ କବରଗରେ ବାଇକାର ବିଅ-
ପ୍ରକ୍ରିୟା ଲେଖାଇଲା ନାହିଁ । କୁଣ୍ଡେ ବିହବ ଯେ
ବାଇ ଏ ସେବେ ମନ ତେବେ କ୍ଷମତାପାତ୍ର

ଅଜ୍ଞକଟଃ ସମ୍ମାଦକ ପାହିଁ ର ଲୁହେଖ କରିବ
ବଳ ଦେଲା; ଯେଉମାନେ ସେହି ବିବରଣ ପାଇଁ
ବାରନାର ଉତ୍ସାହ ଦୁଷ୍ଟନ୍ତେ ଥକୁଥିଯ ସେହି
ମାନେ ଉତ୍ସାହାକରେ । ଅଥବା ଧାର୍ମିକର ପ୍ରତି
ଦିନ ୧ ଜାତିବା ବିପରି ହେବ ୧ ବିକି ଗଣେବ
ସାହାକର ଅବଧିର ବେ କି କୁଶ ଚକୁଳ ଆଜି
ଧକୁଶ୍ଚ ଦେବେ ୧ ପରନ୍ତ ଅକେକ ସାଧ
ବୈଶବୀକର ସର ହେବ ନିଜ୍ୟ ଦେଖାଯା
ଇଅଛି । ସରବଂ ଧାର୍ମିକର ସର ହେବ ଅସ୍ତ୍ରଭିତ୍ତି
ନୁହେ ବରଂ ଅଧିକା, କାରଣ ଯେତେବେଳେ
ବଗ୍ରମୀରୀସ୍ୟକୁ ମନୋଦର ସଙ୍ଗତି ଦେଇ
ଥାଏ ବେତେବେଳେ ମୁଢା ପୁଣ୍ୟକର ନ
କର ଗାୟକ ବା ଗାୟିକାଙ୍କର କୁଳଶାଳ କୁପ୍ର
ତରତୁର ତନ୍ମାଜର ସମକ୍ରୂଷ ପ୍ରବାଶ କରିବ
ଅଧିକ ମୁପ୍ରବରତିଲୁ ଲକ୍ଷନ କଲେ ଅପରା
ର ଧାର୍ମିକବା ବଳଗୁପ୍ତ ଘପ୍ତ ମାଳ ଦେବକାହୁ
ହେବ ପ୍ରବାଶ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଧାର୍ମିକ ପଡ଼ପ୍ରେରବ
କି ଉଦେଶ୍ୟ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଏ ପଢ଼ିବାର ସମ୍ମାଦକ
ଶିତ୍ର ଜାହାର କି କର ହଲଫଗକୁ ସେ ବିପରି
ଯିତକ ? ପଦିପ୍ରେରକ କହୁବେ ଯେ ସମ୍ମାଦକର
ପ୍ରତି ଜାହାର ହେବ କାହିଁ କେବଳ ମୁଖୀର
ପ୍ରଭାବ ଅଭ୍ୟାସରେ ସେ ଜାହା ଜେଖିଅଛି
ଏଥବୁ ଅମ୍ବାକର କଲୁବ୍ୟବହୁ କି ପ୍ରେରଣ
ଜାହା ହେଲା ତେବେ ସେହି ଅଜ୍ଞକର ନିନ୍ଦ
ବରସୁଲେତ ସମ୍ପ୍ରେଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତା । “ସମ୍ମାଦକ
ଶୋବ ଉତ୍ସ୍ତିତ ସମ୍ବନ୍ଧେ” ଏବା ଲେଖିବାର ଅଭ୍ୟାସ
ପ୍ରାୟ କିମ ୧ ସମ୍ମାଦକର ଉତ୍ସ୍ତିତ ଅନୁପ୍ରତିତ
ରେ ବ୍ୟକ୍ତ କମ ଘଟନା କି ? ଲୋକଙ୍କ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଗିଥାର ଅଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ମାଦକ
ଉତ୍ସ୍ତିତ କି ଥିଲେ । ମାତ୍ରବାଟେକ ତୁମ ମୌକାର
କଲେ ମୁକ୍ତ ଉତ୍ସ୍ତବେଳେ ତୁମ୍ଭ ବୋଲ ଯିକ ଏବଂ
ସେହି ଧାର୍ମିକର ତୁମ ଅଛୁ ବୋଲ ଲୋକେ
ଜାଗିଥାରିଲେ ତାମାଜର ପ୍ରତିପର୍ଦ୍ର ଜାଗାବୋଲ
ଯିକ ଏଥିଥାର୍ଦ୍ଦେ ସେ ବୁଝାଇଦେଇ ଅଛନ୍ତି ୧
ସେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଧାର୍ମିକର ପ୍ରବାଶର ଅଧ୍ୟାର୍ଥନା
ସର ସମନ୍ବିତ ପ୍ରତକ ଉପରେ “ପ୍ରାପ୍ତ” କି
“ପ୍ରେରିତ” ଲେଖା କି ଥିଲ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାଦକ
କି ଉତ୍ସ୍ତିତ ସବାର କିନ୍ତେଗୋପନୀ କରୁ
ଅଛନ୍ତି । ଅଥା ଉତ୍ସ୍ତବୀତର ଧାର୍ମିକ ପଦିପ୍ରେରଣ
କବର ବିଚମଳାର ନିର୍ଧାର ଓସରିଲାଗା । ସେତେ
“ପ୍ରାପ୍ତ” ଅବ ଲେଖା କି ଥିଲେ ସମ୍ମାଦକ
ଉତ୍ସ୍ତିତ ସବାର ରୁହାଏ ତେବେ ‘ସମ୍ମାଦକ
ଶୋବ ଉତ୍ସ୍ତିତ ସମ୍ବନ୍ଧେ’ ଏପରି ଦିଶେଷ ଦିଶ

ଲେଖିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେସ କର ଅଉ ତା
ହୋଇପାରେ ? କୌଣସି ସମ୍ମାନପଦରେ ଯେଉଁ
ପ୍ରବନ୍ଧ ବାହାରେ ବହି ଲଖିବ ବିବରଣ ସମ୍ମାନ
ଦିଲଙ୍କ ସାଂକ୍ଷାପିକରେ ଦକ୍ଷିଣାଧିକ ଦୁଇବାବୁ
ହେବ । ଧର୍ମିକ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଏହି କବଚିତସ୍ୟ
ଏହେଠିଲ ସାଏ ଲୁଗୁରୁ ରଖିଥିଲେ କିନ୍ତୁ
ଆହୁର୍ମୟର ବିଶ୍ୱାସ ପଣ୍ଡିତ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୟର କିଷ୍ଟସ୍ୱ
ଯେ ହରିଜିଣୀ ସମ୍ମାନକାଳୀ ପ୍ରମୁଖରେ ଏହି ପତ୍ର
ଦିଶେଖ କରି ସୁନ୍ଦର ଏହି ନବ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ-
ରେ କିଛି କି କହିବା ହାବି ପ୍ରକାଶନରେ ଜାହାନ
ଅନୁମୋଦନ କରିଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ସେ କିଷ୍ଟସ୍ୱ
ପାହାକର ମନୋମୋହିତ ଅକର୍ଷଣ କରି ନାହିଁ
ତେବେ ଦରସା କରୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବନ୍ଧପ୍ରକାଶ
କରିବେ । ଯାହା କେଉଁ ତୁମାର ସମାଜ ପତ୍ରମାନ
କବର ନିୟମିତ ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ସମ୍ମାନିତ
ଭାଗୀ ଥିବା ସ୍ଵର୍ଗରେ “ଶ୍ରୀ କଟକ”ଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ ଓ
ଭସାଦ ହେଲି ଅମ୍ବେମାକେ ପ୍ରିଯ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ଦରସା କରୁଁ ବେ ସରିସବଳିତା ଓ ନୃବା-
ରତା ପ୍ରତି ଅଧିକ ମନୋଶୋଗୀ ହେବେ ।

ସମ୍ବଲପୁରହୃଦୀଶ୍ୱର ଉଦ୍‌ଧୂ

“ସମ୍ବଲପୁରପୁ ଅବାଳତ, ମାର ଏହି ଅନ୍ଧମାଳକର ଗୁଡ଼ା ଓହି ପରିବର୍ତ୍ତ ହେବ ବ୍ୟବହାର କରସିବା ଦିଷ୍ଟଯୁକ ଉତ୍ତମମେଣ୍ଟର ବାଦାରୁକର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଛାପିତ ସମସ୍ତାଧାରା ଶବ୍ଦର ଜୀବବଚାରେ ପ୍ରଶ୍ନର ବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜିଥିଲା ।

(ସବୁ) ଏ, ଏଲ, ସତ୍ରୁପି
ଏକିଂ ପ୍ରଧାନ ସେବେଟେଣ୍ଟ ।

୧୯୫୩ ମେ

“ମଧ୍ୟପଦେଶୀୟ ଉତ୍ତରଭାଗର ସାହେବ
ବାହାରୁଙ୍କ କେଳେଇଲ ଉପାର୍ଜନେଶ୍ୱର ବା-
ପିଧାକୁଣ୍ଡାଳର ଜଳକ । କୌର ୧୫ ଶାରୀ
ଜାନୁରସ ଏଥିର ଖ୍ରୀଷ୍ଟାଦ ।

“ସମ୍ବଲପୁରପୁ ଅଦାଳିତଗାନ ଏହ ଅମ୍ବୁ-
ମାତରା ଜୀବା ତେଥେପରିବର୍ତ୍ତର ହିତିକ୍ଷେତ୍ର-
ଦାର ଦେବା ସମ୍ବରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵେଷର ଜ୍ଞାନେ-
ବଲଶୋଭୀସ୍ଥ, ଛବିର ଗତ ହିନ୍ଦୁର ଓ ସ୍ଵତ-
ନ୍ତିଯୁକ୍ତ କମଣ୍ଡରିଯାହେବଳ ରୋତ୍ତୁଆର ମାତ୍ରେ-
ବକ୍ତ ସଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ତିପିଷ୍ଠ ତତ ଧିଲ୍ଲ ରହା
ଛାଂ କରୁଗଲୁ ।

ମୀଳାଂପା ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଅବସ୍ଥା,—ଅମ୍ବଳପୁର
ଓଡ଼ିଆ ଥିବାରୁ ଓ ମଧ୍ୟବେଶୀଯୁ ଅଛେବୋ—
ଶେଷ କଥାରୁ ପୁଅର ସବାରୁ ଅନେକ ଅସୁଧା
କଥାଏ—ସହିତେ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର
ଏବାଧିକବାର ଦୃଷ୍ଟି କଷେତ୍ର ଦୋଷାତ୍ମକ, ଅତିଥି
ସାହା ଅଧିକର ଅବସ୍ଥା ବିଚ୍ଛରିବେ ଅଧିକ
ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିଲା । ସାଧାରଣ ବିଧାନନ୍ଦା
ରେ ଗାର୍ଡିଆ ବିନ୍ଦବା ସକାଶେ ବଳିବିବିହେ
ବା ଏବା ଦଶକ ସମ୍ବନ୍ଧ କିବାରୁତିବେବା ସବା
କେ ଏବା ସେହିଠାରେ ଗାର୍ଡିଆ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ
ବିମ୍ବା ପ୍ରିର କହାଇଛନ୍ତି ଷେଠାରେ ସତେଜିଲେବ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦରଖା ସବାରେ ଅମ୍ବଳମାନଙ୍କର ପା
ଦିକ୍ଷିନର ଅବଧିକତା ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ମହିମାମାନର
ସ୍ଥିତାର ବରାହିନ୍ତି, ମାତ୍ର ଅମ୍ବଳପୁରର ଘଷା
ଭନ୍ଦୁକାରର ଥିବାରୁ ଏକୁଷ ପତ୍ରବର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଅସ-
ମୃକ ଅଛେ । ଏହି ଅସୁଧା ପ୍ରାମାୟ ମନ ପସାର
ବିବାହ ଶୁଭହାର ଦିବିଲିହ କରିଅଛି
୧୯୭୭ ଥାରର ୧୫ ଡାରଖ ଜୁଲାଇ କିମ୍ବିର
ନିଷ୍ପଦେଶୀୟ ମେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶନ୍ତର ପା-
ଇଥିବାର ଯେଉଁ ଲୋଟ ଶ୍ରୀ ବିପ୍ରାକଷରନ୍
ବୁଦ୍ଧିଷାହେବ ଲେଖିଥିଲେ ଲୁହିରେ ଭଜିଷଳ
ବର୍ଷୀୟ ଦୋଷାତ୍ମକ । ଏ ଶୁଭହାର ଉତ୍ସବାରେ
ଅଭିନନ୍ଦ ଦିନ କରା କବେଗିଲେ କିନ୍ତୁ ତିବା
ଜୀବିବ ଛାତ୍ରମାନେ ପରାର ଦିବିବି ହୃଦୟ
ଅତି ସତ ଦନ୍ତା ହିଂକରିମନ୍ତ୍ରେ ହୃଦୟ କହେ
ଆଜି କେବେଦା ଆସନ୍ତରିଷ୍ଟର ହୁବର୍ବର
ପ୍ରକାଶ କି ପ୍ରକାଶର ଦେବ ବିଷୟରେ ନିଷ୍ପ
ଦେବ ଯଥାର୍ଥ ପତ୍ରକରକ ହୃଦୟ । ସମ୍ବଲପୁର
ପୋଲାବର ଅବନ୍ନୋପକଳକ ଅବସ୍ଥା ଏବା ବା
ର୍ଯ୍ୟକଲାପ ସମ୍ମୁଦ୍ରରେ ଲାନମେବ୍ରକୁ ହେଲେବିଲ
ପୋଲାବ ଅଧିକର ଅନୁଷ୍ଠାନିକୀୟ ସମ୍ବଲପୁ
ରରେ ପୋଲାବକର୍ତ୍ତା ହିମକ୍ରେ ହିନ୍ଦୁତା ପୁରୀର
ଦେବାର ଅଦ୍ଵାତିତା ଦେଖାଇ ପିତ୍ରମେହିଲ
ବାହାତୁରକୁ ଏହି ଅଭିନ୍ୟାରେ ଅନୁଭେଦ
କରିଥିଲେ ସେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବାର କର୍ମବୀରମା
କିଛି ସଜରେ ପରାବର୍ତ୍ତନର ସମ୍ପଦ ଦେବ—
ଯେଉଁକଥାର ବ ନିବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୋତର ଅତ୍ୱ
ଆମ୍ବାଦେବ ଅଭିନନ୍ଦମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଶୁଭ ପ୍ରକଳନ ଥିଲା
ତହିଁକୁ ପୋଲାବକାଶ କରି ଦରକାର ସମ୍ପଦ
ନାହିଁ, ଅତି ସମ୍ବଲପୁର ଦିନମରା ଦେବକା
ପୋଲାବ ପଞ୍ଚରେ ଅସମୀୟ ଦେବରୁଥିଲୁ ଏମନ୍ତ

ନୁହେ । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ସମ୍ବଲପୁର ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଭାବେ ଉନ୍ନତିକର୍ତ୍ତ୍ଵରେ ଛାନ୍ଦମନ୍ଦିରରେ ଭେଲୁ ଗାୟର ବିବୁଦ୍ଧିଯାରୁ ଯିବାଅଧିକା ପଣେ ସବଳ ହୋଇଥିଲା, ଅଛଏବ ଦେଶର ଅଳ୍ପାନ୍ତି ପ୍ରାଚୀ-ମାଳରେ ସେଇରେଣ୍ଟ ପ୍ରତିକି ଅଛି ଯାହା ସମ୍ବଲପୁରରେ ଚଲାଇବାର ଏକ ଦିଶେଷ ବା-ରଣ ହୋଇଥିଲା । ଅତି ସମ୍ବଲପୁରର ଅମଳ-ମାଳର ହଳ ପେଶାକଲେ ସେଇ ଦୂରତାର ମାର୍ଗ ସେମାନବ୍ୟାପକ ବର୍ତ୍ତମାନ ରୂପ ଥାଏ, ନିକଟର୍ତ୍ତ ଛାନ୍ଦମନ୍ଦିରରେ ସେହି ଜନ୍ମଭାଗର ମେମନ୍ଦିର ଧର୍ମରେ ମଳ ଚାହିଁ ।

୧୨-ସମ୍ବଲପୁର ଦେଖିଯୁଥିଲା ଥିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ଗହଣୀଯ ହରିର ଅଖକାଳୀ ଦେବୀ ପରେ ଛେକାଲିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସିଲାପୁରପୁରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଇଛିତେଥିଲା ଅଗାମିକବେ ଏବଂ ଶୈତାନପୁର ହମେଶନର ସାହେବଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ରେ ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧି ଆଣି ଏବଂ ହଜାର ଅମାରତ୍ତାକୁଣ୍ଡା ଥିଲା । ସେବକୁଣ୍ଡରେ ବାହାର ମୋତମାତ୍ରେ ଚନ୍ଦ୍ରକିର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଯେଉଁ ବିଲାମାଳ ଦାଖଲ ବରୁଷନେ ଲାହା ତୁମା ଥିବାର ନିର୍ମାତରରେ ଦେଖାଯାଏ । କଟକରେ ଉତ୍ତାକାଳୀ କଳୁଷନୀ ଥର ଏକଟା କଟକ ମନ୍ଦିର ହେବାରୁ କଟିଗୁରୁ ସାହେବ ଅବେଶ ଦେଲେ ସେ କେବଳ ତୁମ୍ଭ ବ୍ୟବହାର ଦେବ, ଏହି ଉଦେଶ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ସକାରେ କଟକରୁ ଅଗମମାଳ ଧାରାମରେ, ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ଅବ୍ୟବ ଏକବର୍ଷ ଚରଣ, ପ୍ରତିରେ ସମ୍ବଲପୁର ସନ୍ଧେବେଷ କିମ୍ବା କରାରିଲାଏ କୁଣ୍ଡପ୍ରଥାଲୀ ପୁରୁଷ ମନ୍ଦିର ପ୍ରବାନ୍ଧରେ ଏଥାବଦୀଶ୍ୱର ନେବା କରାରିଲାଏ କରାରିଲା ଶବ୍ଦରୁ ଅର୍କିକର ମିଳାରୁ ସେ ହେବାରୁ କରିଥିଲା ଯେ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସର୍ଜିତ କରିପାରିବା ଅନ୍ତରେ କିମ୍ବା ଅତେ, ଆହୁରିଙ୍କ ପ୍ରମୁଦ ପ୍ରମୁଦ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଉତ୍ତାକାଳୀ ଏବଂ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରତିକିରି ରହିଲା, ଏବେ ଉତ୍ତାକାଳୀ ଅଗମମାଳରେ ବୋଲି ଘେଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

—ଏହା ହେଉ ଏହିବାରେ ସ୍ଵାର୍ଥବାନ
ପ୍ରକଳିତ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବଲପୁରାଜରେ ତେବେଳ
ଓତେଅଗ୍ରାହି କ୍ଷେତ୍ରଗାନ ହାତୀଁ ନୃତ୍ୟପରମ୍ପରା
ରେ ଲୋକର ମାତ୍ରଗାନ ଅଟେ । ଅବେଳା
ପରିମାଣରେ ସରଜାଏଁ ବାର୍ଷିକରେ ଏହି ଚାର
ଥୋରାବଧିକରେ ଏହା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଦୂର, କାହିଁ
କହିଁରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ସବ ଅନୁଭାବେ

ତେ ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣ ବଥାବାନ୍ତା ବିମନେ
ପଥେଷୁ କୁଟେ ଛାଇଲୁ । ବେଳତେଣେ ଲାଜଙ୍ଗ-
ରେ ତହିଁର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବଢ଼ୁଅଛି । ଅଧିକାରୀ
ସମ୍ବଲଦ୍ଧିରବ ଶେଷ ଏବଂ ଶୈଶବ ଭାଷା ଏ
ବିପରୀକ୍ଷା ନୁହେ, ଏହା କେବଳ ଏକସ୍ତାନୀୟ
ଭାଷା ଅଟେ ଯହିଁରେ ହିନ୍ଦୁ କମା ଉଚ୍ଚପରତା-
ଭାଷା ବିଶେଷ ମୁଖ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଆଜ
ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ଘେଷୁକୁ ଦୟା ବ୍ୟ-
ବହାର କରିବାରେ କୌଣସି କିମ୍ବା କୁବି
କରିଲା କାହିଁ ।

୪—ଚିତ୍ରମେଳିର ଗାହାର ସମ୍ମଲୟରୁ
ଦରଖାସ୍ତମାନ ପାଇ ଅକ୍ଷୁ ପହୁଁରେ ଥିବାଲାଟ
ଓ ଅଜଳ ଲାଙ୍ଘା ସମକରେ ବୋଲିଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ବନ୍ଧୁଯୁକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଦରସାଇ ଥିଲା
ଏହି ଦରଖାସ୍ତମାନଙ୍କରେ ଘେରୁ ଲାବସ୍ତ୍ର
ଦିଅଥାନ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ଗାହା ସେ ରୂପୁ-
ଅଜନ୍ତି, ଆଜି ପାନ୍ଦ୍ରବୁରେ ବହୁସଙ୍ଗରେ ମହା-
ମୁଦ୍ରିତ ପଦାଳ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ, ଆଜି ସେ ଏହାମଧ
ମାନ୍ୟରୁକୁ ଯେ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରଥମରୁ
ଦିଲ୍ଲି ସାଧାରଣ ଅପ୍ରଭାବ ପଞ୍ଜାବ, ମାତ୍ରର
ସେହି ଅପ୍ରଭାବମାର୍ଗରେ ଯତ୍ନ ନଥିଥାଇ ଅଛି,
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକବେଳେ ଦୟାନନ୍ଦି-
କର ଦେଇବ ଓ ଅଦ୍ୟା ସମ୍ମଳିତ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଏହି
ବିଶ୍ୱ ଅଭିଭାବ ଅଛି, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶରୁ
କିମ୍ବା ମଧ୍ୟ ସେ ଅବ୍ୟକ୍ତିରେ ହରିବ୍ରାଗ ଅବ-
ଶ୍ଵର ଉଚିତର ଉତ୍ସବରୁ ଦେଇ, ଆଜି ହରିନ୍ଦ୍ର
ଦେଖି ଅଭିଭାବ କରି ତାହା ମଧ୍ୟରେବେଳେ
ଅନ୍ତର୍ଭାବରୁ କଥାର ସମାଜର ରୁ କଥାର
କଥାରୁ କଥାର ସେହି କଥାର ରହି ରହି
ଦେଇଲା । ଏହି, ଅଭିଭାବ ସୁନ୍ଦରିବ୍ୟକ୍ତ କରି
ପରିବର୍ତ୍ତନରୁ କଥାର ଯେ ୩୫ହେଲି ପରିବର୍ତ୍ତନ-
ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭାବ କଥାରର ରୁ
କଥାରୁ କଥାର ମାତ୍ରା ଉତ୍ସବ ସୁନ୍ଦରି ସହାରେ
କଥାର ଅଭିଭାବ ଦୋଷ ଦର୍ଶନୀ ଅଛି ।
ଏହି ଶାକା ପ୍ରତିକଳ ନିରବ ଉତ୍ସବରୁ ସୁ-
ନ୍ଦରା ବର୍ଣ୍ଣିତମାନଙ୍କୁ ଓ ସମ୍ମାନପରିବର୍ତ୍ତନ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦୀର୍ଘ ଅବିଭାବ ହୋଇଥାରେ ବେ
ନିରବ ଦେଖି ଉଦ୍‌ଦେଶେ ।

— ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହାର ପାଇଁ ଅନୁଭବାତ୍ମକ ହିଁ, ଏଣେର ଲାଗୁଦିଲା ଏହାହାନୀ ଶାବଦାରୁ ପଚାଇଛି କହିବା । ସବୁ ଯଥିବଳୀ କିମ୍ବା ଏକଜୀବିତ କବିତା ପୂର୍ବରୂପ ହୋଇଥାନ୍ତିରୁ ଦେଖାଇବା ବର୍ଦ୍ଧି, ଉତ୍ସବ କେବେ । ତିକ୍ଟାଟିକ୍କେ

ସାହେବଙ୍କ ମନ୍ଦରେ ସେଇସମୟ ବିଆୟା
ତତ୍ତ୍ଵ ତାକୁ ଅଥେଣ୍ଟ ଦେଖିବ ବିଜ୍ଞାନ କବିତ,
ବେଳେ ଗାରିଅଛୁଟକୁ ୧୦ ଟକାରୁ ଅନ୍ୟକ
ପ୍ରାୟ ସମୟ ଅମଲମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷରୂପେ ମାଧ୍ୟ
ପାଇ କି ଥିଲେ ପାଇ କରିବାକୁ ଦେବ । ଏହି
ଛଦେଖରେ ଏକ ବୋର୍ଡ ଘାଁପୁରି ପଶୁଗା
ପ୍ରଦରଶ କରିବେ । ଏହି ପଶୁଗା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେଇଁ
ବିଶେଷ ପଶୁଗା ଦେବ ଏବ ସେଇଁ ନୟମରେ
ଦେବ, ତାହା କମେଶରିଯାହେବ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଠକର
ଚିତ୍ରକଟେଜକ ସାବେଦକ ମନ୍ତ୍ରଶ ସକାରେପଠୀ
ଦେବ ସମଳପୂରୁଷ ହିନ୍ଦୁଥମାନଙ୍କ ପରି
ତର କରିବାପାଇ ଥର ଯେଉଁ ଅମଲମାନେ
ଦୂରକୁ ହିନ୍ଦୁ ଲାଗନ୍ତି ସେମାନେ ହିନ୍ଦିରେ ରେ
ନୟମ ଓ ନକ୍ଷା ଲେଖିବାର ଅରମ୍ଭ କରିବା
ହୁଏ କିନ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସ୍ଵଗମ ହୋଇଗରେ ।
ଯେଉଁ ଅମଲମାନେ ଅଳ୍ପକଣ୍ଠରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଦେବେ ସେମାନେ ଚିର୍ଦ୍ଦିଶ୍ଵ କାମପଥରେ ତେଜି
ଆରେ ଦିଅପ ଥର କରିବା ଶିଖା ଦିଇବେ,
ଦେବେବ ମହାକୁମାର ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀରୁ କର୍ତ୍ତରୁ
ମାନଙ୍କ ବିଶେଷରେ ଯଥାପୋଲୀଷ ଏବ ଜଗନ୍ନ,
ସେହିମାନଙ୍କ ନେବାପାଦା “କଣ୍ଠ” କରିବାକୁ
ହୁଏ କାହିଁ ଭିନ୍ନଭେତ୍ର ନୟମ ଶକ୍ତିବୁଝେ ଜାଗା
ଜୀବକାର ଧରିଯାଇ ହେଉ ନ ପାରେ । ମହା
କୁମାର ପ୍ରଥାକ କର୍ତ୍ତରୁ କର୍ତ୍ତରୁ ମାନଙ୍କ ଅପଣା ଅପଣା
ମହାକୁମାରେ ଏବଥର ବିଶ୍ଵରକର ପାରୁବେ ।
ସେହିମାନଙ୍କ କରିବେ ପାଇ କରିବାକୁ ଦେବ
ସେମାନଙ୍କ ଅକ୍ଷାମା, ପରିବର୍ତ୍ତନଥର ଦିଆଯାଇ
ଥାସମ୍ବକ ସୁରମତ ଦିଆଯିବ ।

୨— ଏଥରୁ ଅଦେଶ ସହିତରେ ଜାମଳ
ଦେବା ଦ୍ଵାରା ପରିଚୟରେ ହନ୍ତରେ ଅମରମାନଙ୍କ
ବୀରା ଦେବାର ବନ୍ଦୋବନ୍ଦୁ ଦୟାକାର ଅବଶ୍ୟକ
ତତ୍ତ୍ଵଦିଷ୍ଟକର ସାବେଚଳ ବିକେତାରେ ଏକ-
ମାର ସ୍ଵରୂପଙ୍କରେ ହନ୍ତିଷ୍ଠା ବିଧାର ବରଗା
ମଧ୍ୟ କାରମଣ୍ଡ ଅଟେ ଏବ ଲୋକମାନେ ଥକ-
ଦିର ସହିତ ତାହା ଶ୍ରୀକର କରିଛେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
୧୯୩ ଗୋଟା ମଧ୍ୟରୁ “ ଗୋଟା ସ୍ଵରୂପ ହନ୍ତ
ତିଥା ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁଲ ସମ୍ମଲୟରକେ
ଆଏ । ତିଥାକିମ୍ବର ଉନ୍ନତେକୁ କେବେବି-
ନ୍ଦ୍ରିୟ ଗୁଣ ହେବାରେ ସେ ପ୍ରାପ କରିଛି ଯେ

[୯] ଉଦ୍‌ଧିଳ ହେଡ଼ିଲ୍‌ଟର କରଗନ୍ତିଥିଲୁ
କରେ ୫୨ ଟଙ୍କା ବୋଲନେ ଏକଣିଷକ
ରଖାଯିବ ଯେ ମେଲମନ୍ଦିର ଓ ସେହି ପିଲାମା-
ନ୍ଦି (ଯେଉଁମାନେ ଜୈଏବପ୍ରାତମେଘ ଶେଖି

ବେ ପାଶକଳ ପତ୍ରେ ହୁନ୍ଦିଶିଖ ଜରିବାକୁ
ଲେଖିବେ ସେମାନଙ୍କ) ହୁନ୍ଦିଶିଖ ବେବେ ।

[ ] ଦେଉଚି କେବଳରେ ଅଛକରେ
ଶିଖକ ରଖାଯିବ ଯେ ସେ ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀ-
ମାନୁଷ ଧରିଛି ଦେବେ ।

[*] ହିନ୍ଦିଶାର ସଗମତା କଷ୍ଟାର ଭବେ-
ଶ୍ୟବେ ଉପରୁଚ ସ୍ଥଳମାଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଶିଖକଙ୍କୁ ଉପବେଳେ ଅଦେଖ ଅନ୍ଧାରେ ପଥ-
ଶାରେ ପାଗକରିବା ନିମନ୍ତେ ୨୫ ଟଙ୍କା ଲେ-
ଖାଏ ସୁବସାର, ଦିଥାରୀକ ଏବଂ ପାଖବଳ ପରେ
ମନୋମାତ୍ର ସ୍ଥଳମାଳରେ ଯେହିଁ ଘେଲାମାନେ
ଲେବର ପ୍ରାଳମେଣାଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରସ୍ତରରେ ପାଖ-
କରିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ସବା ଶା
ଶ୍ରେଣୀ ଖେଳିବେ ।

[୪] ହନ୍ତର ଦୂରି କରିବା ସକାଶେ
* ଜଣ ସାର୍ଥିକ କଟପାତ୍ର ଶିଖକଙ୍କୁ ୨ ମାସ
ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟସର ପଠାଯିବା ମାତ୍ରିକ ୧୦ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟସରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୦ ଜଣ ପଠାଯାଇ ଥିଲେ
ଏହିପ୍ରତ୍ୟାବ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ହୃଦୟପ୍ରାବ ନିର୍ମଳ
ଦୋଷ ପାଇଅଛି, କେବେ ହୃଦୟପ୍ରାବ ବାର୍ଷିକେ
ପରିଚାର କରିବା ସକାଶେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗମୋ-
ବସ୍ତ୍ର ବସ୍ତ୍ରଯିବା ଉଚିତ ।

[୨] କେତେମା ଓ ଫୋଲକାରୀ ବାର୍ଷି
କିଥ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଆଦ୍ୟକାରୀ କଞ୍ଚାପଳ ଲେ-
ଜେଠରେ ପ୍ରବାନ୍ଧ ବନ୍ଧପାଇ ଅଛି । ”

ସାପ୍ରାହିକ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଏଠା ଅଗ୍ରାଳର ପେଣସନ୍ତରେ ଦେଇମାର ହେଉ
ଥାଏ ଏ କହାନି ଯାଏ ପଢ଼ କହିବାର ଦେଇପରି
ଏ ଏ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବେଳେ ଏକ କୁକୁରଙ୍କ ମେହି-
କର ନାହିଁ ପଶୁଧୂରାବ ଦେଇଲାମା । ଏ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭାବ-
ରେ ବିଚାର କୋଣ ହୁଏ । ସହିତ କହିଲୁ ମଧ୍ୟରୁଙ୍କରେ
ଏହି ଏକାକି ଉପରିବ ଉପରି ବିଚାର କରି ଏ ବୋଲିବିର
ଏହି କହି କୁକୁରଙ୍କ ପାର୍ଟ୍ ହୁଏ ?

ବିଭକ୍ତଶୀ ସମ୍ବାଦ ଯେଉଁ ମୋବାଇ ବଂଶପୁରୋ
ନିଃସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାରୁ କହିଲାଏ ମହାଗାତ୍ର ପ୍ରକଟ
ଉତ୍ସାହ ପ୍ରେତ ହୋଇଥିଲେ କହୁଣ୍ଠରେ କହିଲାଏ କରୁ
କମ୍ପାନ ଏହା ଦେବ ଦର୍ଶକଙ୍କର ମା ଏ କାହିଁବିଷ
ମ ଅଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାନ-ଗେହେତୁ ।

କଟକ ଅଧିକାରୀ ମହିନେ ମେ ମେ, ଏହି ମହିନେ ନିଜାତ ପାଇଲୁ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ।

କଣ୍ଠ କଣ୍ଠାବସ୍ତୁ ପରେଶାଲାଙ୍କ ଅଳ୍ପିଲ୍ଲାଙ୍କ କାହା
ଯାଇବୁଗୋପ୍ତ୍ଵ ଦିନ ଦିନାକୁ ବେଳମେଳା ଉଦୟବେଳା
ମରା ଖର ହେବାକମେଳ ଯା । ଧିକୁ ଆଜିଲେ ।

ପିଲୋର ତେବୁଟି ପକଣ ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲନାଥ
ଦା ୧ ମେର ମହି ହୋଇବା । ବିଶେଷ ଯେତ ହେବ

ବରିବା ହିବୁକ ଏଣ୍ଡରୀଟାନ୍ତାର ପାଇଁ
ଶୈଖ ତାବ କୁଳର କୋଟିଶହର ଆଦିର ପାଇଁ
ନମ୍ବର ହାତିବା କିମୋର ନେମନେକରନ ଅଗଲିତରେ
ମାରିପାଇବ କାଳର ଥିଲ ବହୁଧର ଜନତାରେ
କରି ପିଲା ଆବଦମ୍ବା ଶିଖର ପାହାକୁ ବେ ଦୋଷ ଦେବୁ
ଦେଖ ବେଳେ ବହୁ ସତ୍ତା ପାଇବା ଆପଣ ବେଳେ ଦେଇ
ବକ ପରିବାରର ଫରାଟି ଦେବୁ । ଯେଠାବେ ପରିବାର
ମାତ୍ରକେ ପିଲା ଶିଖକୁ ଯୋଗାରେ ମାଦିବା ବାବର
ପହଞ୍ଚ ଅବେଳ ଦେବୁ । ପତ୍ର ସେ ଅବେଳି ଜାହାଙ୍ଗର
ପଦିନ୍ଦ କହି ଥାହା ମାତ୍ର ଶିଖର ତାହାର ହାତର ରହ
ପାଦାବ କଥା ଥାଏ ବାଲ । ଏହରେ ଗୁରୁ ପିଲା କୁଳ
ମୂରି କ ଥାଏ ଫେରିଲୁ ସହିତ ପ୍ରକାର କରି ବାହାରକୁ
ଯୋଗାର ହେଲ ପକି ପ୍ରହାର ଦିଲେ । ମୋରଦିନ କରୁ
ମାନ କରୁଥିଲୁ ଅଛ । ପତ୍ର ଏବ ଯାହାର ପିଲା କରିଲୁ
ଦିଲେ ।

ବିଦେଶର ଅରାଟ୍ରସାର ମର୍ଯ୍ୟ ବିପକ୍ତ ଉଦ୍‌ଦେଶ
ସାହେବ ଗୁହାର ଦୁ ଜାନିବ କିମ୍ବା ପଦିଷାକାଳୀର
କୋଟି ଓ ଦଶହଶ ଅଳକାପଥ ମୁକୁ ଅନ୍ଧାରୀତ ବା-
ଲାଙ୍କ ଅନ୍ଧାରୀତ କରି ପକ୍ଷୀୟଙ୍କ ବିର୍ଦ୍ଦୟା । ବିମାନକୁ
ରଖି ଦୂର ଅଥ କରୁବାରେ ମା ଏ ସ ବଠିଲ ପଞ୍ଚମ
ପଢ଼ି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହ କରୁଥିଲା । ପଞ୍ଚମ
ଦିନ ।

କଳାନ୍ତର ଅବସର, ଦେହୁ ସେ ଏଥର ପବେଣିତ
ପରମାଣୁ ଧରି, ସତ, ଶୁଣି ॥-୫୯ ଏହ, ତି, ଏ
ହେ କିମ୍ବା କି କାହାର ମୋର ପରମା ଦେହ ଆଜିର
ଦେହ କଳାନ୍ତର ହୁଏ ଚିହ୍ନ ପଛ ପ୍ରହିଲ ହେଲେ
କଳାନ୍ତର ।

କାହାର ମୂଳି ନାହାନ କଣାଇଲାମ ଅଛେବ ଦେବକ
କି କାହାର । ଏବେ ଆଜିର କୁଞ୍ଜ ବାବଳେ ନାହାନ କାହାର
ଏହି ପାତାକାଳୀ ଯାଏଇ କହୁ ପାତା ଏଥି ପାତାକାଳୀ କହୁ
ଅଛି ଧେନ ପ୍ରାଚୀରାଣୀ କାହାର ନାହାନ କାହାର
ବୁନ୍ଦୁର କାହାର ବିଶେଷତା ଏବଂ ବରତନେବୁନ୍ଦୁର ଏବଂ କାହାର
କଥାର ଏବଂ କଥାର ।

ବସେଇ କିମେ ଆଶାରୀ ଦେଖି ତାଙ୍କା ଏହି ପାହା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନିରି କହେଇଲେ କୋଟିର ଗାନ୍ଧାରୀର
କର୍ମିର ଶର୍ମିର ବରଜିତ କଥା ଆମ ଉପରେଥାଏଛି । ଯାଇବେ
କଥାକି ତାକୁ ଧରିବ ।

ଦେଇବା ତାହରଙ୍ଗଣ୍ୟ କାହିଁ ସୁନ୍ଦରମାତ୍ର ତାହର
ପରିପାରିକ ମଧ୍ୟରେ ବୈଧିଅଳେ ତାର ପରିଷ୍ଠା
ଦେଖିବା ହେଉଛିତରେ ଯାଏ କି ତାହାକୁ ଏହା ଏହେ
ବାହେର ପ୍ରତ୍ୟେକନେ ପଞ୍ଚମ ମୋର ଦୂରେ ହେବା କିମ୍ବା
ପଞ୍ଚମ ମୋର ଦୂରେ ବୁଝାଯାଇ ଦେଇ କାହା କାହାକୁ ମା
ଦିବାକର ଅର ପତେଲାନ୍ତ କି ହିକାର କିମ୍ବା ଯେବେଳେ
ହେବେ ହୋଇ ଯୁଗମଧ୍ୟ । ଏହାର ଦୟାମାନ୍ତର ଦ୍ୱାରା
ଦେଇବ ଉଚ୍ଚ ଦିଦିବା କାହାକୁହାନ୍ତ ହୁଏଇ ଦୟା ଅଛି

ପାହୋଳେ କରିବାରେ ଯୋହାନାକବ ଏକତ୍ରୁଷ ପାଦ
ଦୂରବସାର ଲୋକେବୁର ହୋଶାରଫରେ ଅମୋଟ ବରୁ
ବରୁ ହରେ ଆଖିରେ ପଡ଼ି କୁହରୁ ଥାଏଟା ବେଦନାକେ
କୋଳିପୁ ଶୁଣିରେ ଦେବେ ଉଜ୍ଜ୍ଵାଳ ବସା ଦୂରରେ ଦେବେ
ଅନ୍ଧାର ଢେବ ଥାଏ ।

ଦୂରବାହିନୀର ବସ୍ତୁ କ ୧୫ ଟଙ୍କ, କାନ୍ଦବଜାରର ବସ୍ତୁ
କ ୨୦ ଟଙ୍କ, ମେଘଦୂର୍ବଳର ବସ୍ତୁ କ ୨୫ ଟଙ୍କ, ପାଇକରିଆ
ଦୂରବାହିନୀର କ ୩୦ ଟଙ୍କ, ତେହାର୍ଦୂର୍ବଳର ଦୂରବାହିନୀ କ ୩୦-
ଟଙ୍କ, ଶେଖବାହିନୀର କ ୩ ଟଙ୍କ କିମ୍ବା

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପରିଷଦ ।

ଏହି କାଳରେ ଦେଖିଲୁ କୋଟି ଶତ ଲୋକ ଜୀବିତରେ
ମହିଳା ସ୍ଥା ଉପରେ ପଡ଼ି ଥିଲା । ଲକ୍ଷମାନ ତା ଏହି କାଳରେ
ଦେଖିଲୁ କାମ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା ।

ଶାନ୍ତିକର ଦର ଦୂରଭ୍ରତ କରିଅଛି । ପାତ୍ରଙ୍ଗାନର
ସେଇବାର୍ଥ ଠାରେ ଅମେ ହୋଇଥିଲା ।

ସାଥେ କରିବାକୁ ବାବୁ ହେଲେ ଦେଇ ପ୍ରେସର ଏବଂ
ମାର ହେବ ଏଠାରେ ମେହି ଅତ୍ର ମନ୍ଦିରକ ଶକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତ
କାଳି ଜୀବନ ଦର୍ଶନକୁ ଆପଣ ଘେଲା କାର୍ଯ୍ୟର ଦେଖି-
ମାରେ ମହା କଷ୍ଟକର ଦକ୍ଷାର ଦେଖାଯାଇବା ଶୁଣାଯାଏ ଅଛୁଟ
ଗବାରୁ ଏହି କଲ୍ପିତ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗେଇବ ଲଜନ ଦର୍ଶନେ
ଯରେ ବାବୁ ଯୋଗେଇବା ହେଲି ଏଠାରେ ଶକ୍ତିରେ ।

ଦୁଇଥ ପ୍ରତିକାଳଗୁଡ଼ ମୋଦିବନୀରେ ତ ହି ଏ ଅସାଧୀ-
ନୀଷଙ୍କିତରେ କାହିଁ ଏ ବନ୍ଦମାନ ଓ ଶକ୍ତି ତ କାହିଁ
ବନ୍ଦମାନ କେବଳରେ ମିଥିକ ପାଇବାରେ ।

ପ୍ରକାଶ ଏବାକୁ ଏହି ହାତରେ ଲାଗେ ଲେବ ପଢ଼ି
କୁଳ ଦେଇ କଥୀ ବନ୍ଦମା ଏହାର ପାଇଦିଲ, ହାତରେ
ପଡ଼ିଲ ଏହି ଏକାର ଜାଗିରାତିରେ ଯେତାବେ ସେ ତାହା ର
ତାର କଥା ହାତାର ପାଇଦାକା । ଏ ରୂପକର ।

ବୋଲାକ ହୋଇ ସଥ ଯା କାହିଁ ଉତ୍ତରାବ୍ୟୁଷ ଦୋଷ
ପାଦସୁଳକ୍ଷ ଏହିଟିମୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେକୁଳ ପରୁର ଶୃଙ୍ଖଳ
ହେଉ ଯିବାକୁ ଭାବାର ଶାହରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶରେ ନର-
କୁ ଦେବା ପୂର୍ବ ସଥ ଯା କାହିଁ ଲାଜାଗାଥ ଭାବ ବୋଲାକ
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ।

ସାହୁର-ଶମାଦ ।

କେତ୍ରପାଳ ହୋଇ ସବ ଯଦି କାହିଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀବନ୍ଦର-
ଦେଖ ଏଠା କୁରୁମ କହିଲେବୁବୁ ଦୂର କହିବ ବଦଳାନ୍ତ
କାହିଁ ଆଗେକୁ ପାଣ୍ଡିମନ୍ଦରୀ ଅରଣ୍ୟାଟା ଜାଗାକ କଥିବା
କଥିବା କଥିବା କଥିବା କଥିବା କଥିବା

ଦେବପତ୍ର କିମ୍ବା କରୁଥିଲା ପାତୋଥିଲାଇ ଦେଖାଯାଇ
ବାହୁ ହେଉ ଏହି କରନ୍ତିକାର ତଥା ଶାତ୍ରୁଙ୍କ ଦ୍ରୁଷ୍ଟିଲାଇ
କିମ୍ବା ଲୁଗରେ ମାତ୍ରଥିବା ସମସ୍ତରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆପଣ ହଠାତ୍
ଦିନମାର ଉଚିତକୁ ଅଧିକରି କଲିନ୍ଦି ଫ୍ରାନ୍ତ ଏହି କିମ୍ବା
ପରିଶ୍ରମ ପାତୋଥିଲା ତୁରିବ ତଳ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖି ଦେଖି
ବସୁରେ ଏହି ତୋଟି କଲିନ୍ଦି ଦେଖି ଥାଇ କାହାର କିମ୍ବା
ହେଲେ ଏହି କଲିନ୍ଦି କାହାର କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହି
ମାତ୍ରଥିବା ଯେଇଁଠାରେ ଏ ଦୂରତା ହେଉ ଥାହା
ଦେବପତ୍ର ଦୂରର ଏହି ଦେଖି ହୋଇବାରୁ ଥୋରାରେ
ଆଏ ମୁଁ ଏହି କାହିଁ କିମ୍ବା ଏହି କିମ୍ବା ଦେବପତ୍ର
ମାତ୍ରଥିବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏହା କିମ୍ବା ଏହି ଏହି କିମ୍ବା
ବସୁରେ ଏହି କିମ୍ବା ମାତ୍ରଥିବା ପାତ୍ର ହୋଇଯାଇ ତା

‘ଶାକ୍ସିର ମହିତୀ ଅଧୀକ୍ଷକ ପାଇଁ ମାତ୍ରକୁ ଜାମାନେ

ପୁରୁ ହେତ୍କ କଷ୍ଟମୁଦେ ଶ୍ରୀପୁରୁ ହଜ ଗାନ୍ଧୋତ ହାତାଦୂରଳ
ଠାରେ ଫେର ଦିଲାଖାଟ ପଢ଼ିଥିଲ କଷ୍ଟ କମଣ୍ଡେ ଏଠା
ମୁହଁଷତ୍ତ ଶାରୁକ କିବିକୁ ଅବେଳାରୁ ସେ ଦିଲାଖାଟ ହାତକାନ୍ଦ
ପାଇସ ତଳକ ବସନ୍ତ ଲଜହାର ହେବାରେ ଦେଖାଇଲେ
ଦିଲାଖାଟ ଲାଈର ହାତକ ଦେଖାଇଲାଇ କି ଏକାର ପ୍ରଥାର
କଲେ ଏହାର ବୋଖ ହେଉଥିଲେ ସେ ଫେରାନ୍ତି ଦିଲାଖାଟ
ଗ୍ରହିଣ କେଇ କି ବଗାରୁ ଦେଖିବେ ନିତପ୍ରେକ୍ଷଣରେ ହାତମ
ହାତର କରିଥୁ ମାତ୍ର ହାତାର ଅଛୁଟ ଏହି ହୋଇ
ଯାଏଇ ହାତ୍ ।

ଭବରେଣ୍ଡାକୁ ପାଇସୁର ପର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ସଜଳ ପ୍ରେସ୍
ଦିନିବା କାହାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବାକିମ ଅଥବାଦିମାତ୍ରେ ପ୍ରାୟ
ଫଳକର୍ଷ ହେବ ତାବେବୁର କୁଟୁମ୍ବ କୋର୍ଟ୍ ଓ ଗୀର୍ବାଲ୍-
ପ୍ରସ୍ତେବନ କୋର୍ଟ୍‌ରେ ତାନ୍ତ୍ର୍ୟର ପାର୍ଶ୍ଵାର୍ଥୀ ବନ୍ଦ କରିବାରେ
ଫଳାର ଫେରିବେ ମାତ୍ରମେ ଏହାର ପକ୍ଷକୁଟୁମ୍ବ ହାତମନ୍ତ୍ରକାରୀ
ଏହାର ଚକ୍ରର ମହିମକର ଝୁଲୁ ଦିନିରେ ପାଇସୁର
କୁଟୁମ୍ବ ଏକ ବକ୍ରାତ୍ମକ ପଠନରେ ଯାଇଛି ଆହୁତିକ
ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରକର ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଅଧିକାରୀଙ୍କର କୋମ୍ପ ଦାଖା ପ୍ରୟୋଗ
ବସନ୍ତକାର ମହୀୟ କରାଯାଉଛି । ସେଇ ଅନ୍ତରେ ଆହୁତିର
ଏ ଉତ୍ସବ ପାଇସୁର ମାନ୍ଦ୍ରାଜ୍ୟ ଝୁଲୁ କିମ୍ବାକୁଟୁମ୍ବ
ବାହୁଦୂର୍ବଳ ଏବେ କାହାକାହା ଧାରିବେ ଏହାର ଲିଖିଲେ ।
ପାଇସୁରର କିମ୍ବାକୁଟୁମ୍ବ ମହୀୟ ଏହାର

କାଳର ଯଠିଦା ର ସେ ମାତ୍ରକଷ ଯେବେଳ ଗାନ୍ଧିତ୍ରଭାବ
ଠାର ଯେବେ ଅନ୍ତର୍ଭାବରୁ ପଠାଇ ଥିଲେ ଯାହା ଘଟେ,
ଏ ମନ୍ଦରୁ ଶ୍ରୀମତୀ କର୍ମିନାନ୍ଦ ସାହେବ ଗାନ୍ଧିତ୍ରଭାବରୁ
ଯଠି ବଢ଼ିବିବିଦିବି ଦ୍ୱାରା ନବକର ଅରେ ଆହଁ ; କିମ୍ବା
କା ବର୍ଣ୍ଣ ସବୁଦିବିଦିବି ମାତ୍ରକୁଣ୍ଡ ଯଠାର ଉର୍ବିନାମ ତଥାପି
ପୃଷ୍ଠରେ ଅର୍ଥ ତାପ ପଢ଼ିବ କରିବା କରିବେ ତଥାପି
କାହା ଯଠାର ସବୁଦିବିଦିବି ଉପରେକାର ଆଖି କରିବେ ।

ପ୍ରେସର

ପଥସେଇବକ ମାନର କିମ୍ବେ ଆମ୍ବେ-
ମାକେ ଦାୟୀ କୋଟୁ ।

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣା ମହାପାତ୍ର ଉତ୍ସବାଳୁ ମହାଶୟୁ ସମୀକ୍ଷା
ମହାଶୟୁ ସମୀକ୍ଷା

ବୁଣୋଷ ଦୂର୍ଧ୍ଵକ୍ୟ—ସହଜ ଉପାୟ—
ସମ୍ବଲପୁରେ ତେବେଳିଗା କରିବାର ସହଜ
ଉଥାୟ—ତେବେଳିଗା ସମ୍ବଲରେ ମହାମନ୍ତର
ଦିନମ୍ ମାତ୍ରେ ପରିଚାଳନା କେନ୍ତି ଦୂର୍ଧ୍ଵଗାନ
କରିବାର ଏକ ସର ଉତ୍ତରଧିନୁରେ ଉପରେ
ତଥା ହୋଇଥାଇ କାହା ପାଖେ ପରି ନା—
ଆଜେ ପଶୁ ନା—କେବଳ ସହଜ ଉଥାୟ
ଅଳ୍ପମରକ କର— ଥାରେ ନକାରାତ୍ମକ ଉପାୟ
କର—କେବଳ ଧର ବିଷସ୍ୱ ବିଷ
ମହୌପିଷଠି—ବିଷସ୍ୱ ଧର ମହୌପିଷଠି—
ତଥାରିମା ଥର ଟେବ—ତେବେ କୁଠାର
କରାଯୁ, ହର କରାଇବାରୁ କରିବାର କର

—ଅଲିଗା ପ୍ରକଳ୍ପ ଲେଖ—ହନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣିବ
ଓଡ଼ିଶା ମାଟ୍ଟିଯିବ— ଅଛି ସବୁଙ୍କ ଉଥାୟ—
ଆହୁର ଗୋଟିଏ ଉଥାୟ ଅଛି—ଆଠୀଶ୍ୱର
ବିଜ୍ଞାନୀ ପ୍ରଶାନ୍ତି ଅବା, ବା ଲଗାଇ
ଦିଅ—ଅହୁର କିବେ ପାଇ ଚିତ୍ରବିଜ୍ଞାନୀ ଅଛୁ
ଲଗାଅ—ବୁଲ୍ଲେ ହନ୍ତିକ ଟେକ, ହନ୍ତି ବୁଲ୍ଲେ
ଟେକିକ—ଆହୁର ଅଛି—ହନ୍ତି ମର୍ଦ୍ଦିକାତ୍ମକା
ଓଡ଼ିଶାରେ “ଟେଲୋପର” “ଆହୁରିଯକ”
ଲେଖ—ସମାଜ ହୋଇଯିବ—ସୁରୂହା ଓଡ଼ିଶା
ପଦ୍ଧତି ଆହା ଅଛି ସୁରୂ ଗୋପ ପକାର—ହିନ୍ଦୀ
ଅମେରିକା ଅଟ୍ଟଖଟ ବହିକ କାହିଁ—ଅଳମେଳ
କ୍ଷୁରେଇ—

‘마가복음

ଅନ୍ଧାର କଷମୁଦ
ହୁଲ କୁଠକୁଡ

ପାତ୍ରବେଶାଳେ ଅନ୍ଧରେ ଦେଖିଲୁ କଥାକ ପଢ଼ିବୁ
ମାତ୍ର ହେଲାଟିବୁ । କତେମାନ ଏହାର ଚର୍ଚି କରିବି ସୁନ୍ଦର
ହେବା ।

ମହାପତ୍ର

କନ୍ତ ମାସ ଛା ୧୭ 'ହୁଣ ଶପିଦାରେ ସୁର-
ଜିଅ କଲବ ମୋଟିଏ ପବନେଚାନ୍ତିରପଦ
ଶୂଳ୍ୟ ହେବା ଓ ଉଚ୍ଛିସନାମ କହିବବ ମୁରଳ-
ମାଳମାଳକୁ ଅବେଳଳ କହିବାମର୍ପର କଲିବତ୍ତି
ମଜେଟରେ ବିଜୟକ ଦିନଯାଇ ଥିବାରୁ କହିବିରେ
ଆସି ପରିବାରରାର ହୋଇ ଥିଲ ଯେ ମତ
ପରାମ କର ଅଛନ୍ତି ତାହା ସଖାର୍ଥ ଦିବେଚିଲ
ଦେଇ କାହିଁ ବାରଳ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କର ଏକା ପ୍ରଭୃତ
ସବନ ବିଷୟରେ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କହାଯାଏଇ
ଯେ ଅନ୍ତର ଉଥରେ ଦୟା କହିବାର ସୁରକ୍ଷା
ଯେ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଅନ୍ତର ତାହା ଉପରେ
ସେହି ବିଷୟରେ ଦୟା କହାଯିବା ପ୍ରତି ପୁରୁଷ
ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତିକଳ ହୋଇ ଆସୁ ଥିଲ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ଯେ ହେବଳ ମୁହମାଦମାର୍ଗ ଉପରେ ପକ
ପର୍ଯ୍ୟକରେ ନୁହିଲ ଦୟା ହେବ ଅଛ ଏହା ନୁ
ହେ ଅନେକ ପ୍ରାଚୀରେ ଓ ଅଛେତ ଅମୟରେ
ଓ ମଧ୍ୟ ହେବେତ ଅର ଏହ ତତକାରେ
ବିଶେଷ ତୃପ୍ତ ହିନ୍ଦୁମାତର ଉପରେ ଦୟା
ହୋଇ ପ୍ରଥାକ ପଦିକାଳ ଅନୁଭୂତ କର କଥା-
ଗର ଅଛୁ ସହିତ ନିଷ୍ଠ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦେହାର
ଅବଶ୍ୟକ ଜୀବ କବରସୁନ୍ଦର ଭାବରୁ ଅବସ୍ୟକ
ହେବେ ପରାମ କର ପାରୁ ଏହ ବିଶେଷ
ଦୟା ଦେବେ ଯେ ମୁହମାଦମାର୍ଗ ଥାଲିବ
ଦୟାର ଯାହା ଉଦ୍ଦତ ହେବାର ଅଛ କହିବେ

କେତେବେ ଅମାମୀ ମାର୍ଗସାର ଜା + ରଖିରେ
ଥୁଳାଶ୍ୱରବେ ଲିଲମ ନବସାର ସଫୋତ
ତାବଦା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦର୍ଶନକେ ପୂ
ଷ୍ଠୋଳ ବୋବାକ ଓ ଅନ୍ତରେ ଥାଲବାସକାଳ
ପ୍ରାଣୀ ଖବେ ସେମାନେ ଉପରେତୁ ଭାରିଶରେ
ମାନେନୁବଳ ବଚେଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ଦୋକାଳ ଜାସ କରିବା ଓ ଚମତ୍କାର ଓ ହଜଳ-
ଜାର ଦ୍ରୁବ କାରବାର କରିବା କିମ୍ବମାନ
ଅବମତ ହୋଇ ଜୀଜ ଜାବ ପାଇବେ ।

ଶ୍ରୀ ୨ ଜନ୍ମ } Madan Mohan Patnaik,
ଚିତ୍ପୁର } ମାନେନୁବଳ
ସତ୍ୟେୟ }

୧୭। ବଡ଼ାମ୍ବା

ବି ଜ୍ଞାପ ନା ।

ଶ୍ରୀ ଶୁଭମତ୍ତେ ।
ନୃତ୍ୟ ଓ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇବାକୁ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ—ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ—ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଏହି ଜ୍ଞାପ ବ୍ୟକ୍ତାରରେ ବାଜାର ପିତ୍ତଙ୍କ
ଶ୍ଵେତଶିଖ ଅମଳ ଓ ପରିଶାମଶୂଳ ଲଜ୍ଯାକ ମ-
ନ୍ଦପ୍ରବାର ଘୁମ ଓ ଅଗ୍ନିମାର୍ଯ୍ୟ, ଅଳାର୍ତ୍ତ, ବୋଣ୍ଟ-
ବନ୍ଦ ଅମୁରିତ ଭିତ୍ତାର ଭଗାକ ସନ୍ଦର୍ଭର
ଭବରର ବାୟୁରେଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅବେଳା
କୁଏ । ଏହା ଅମ୍ବର ବିଶେଷରୂପେ ପରିନିର
ଜ୍ଞାପ ସପ୍ରାତ ସେବନ କଲେ ସରପାତ୍ରାଜାତ୍ମ୍ର
କୁପକାର ପାଇ ପାଇବେ ବିଶେଷ ଅତିମର-
ପୃଷ୍ଠ ବିଜ୍ଞାନ ଲେଖିବା କିମ୍ବାଦେଇକ ଧିନେ-
(ପରିଚୟରେ) ପ୍ରେରିମାନେ ଶୁଣିବାଗାନ୍ତୁ
ହୋଇ ନାନାପକାର ଜ୍ଞାନାଦର ବ୍ୟକ୍ତାର
କର ଏହା ବିହିମାନ ଉପକାର ପାଇ ଜାହାନ୍ତୁ
ଖୋମାକେ ଅମ୍ବ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଏହି ନୃତ୍ୟନ ଜ୍ଞାପ
ବ୍ୟକ୍ତାରର ଅବେଳ ସଜନାପାଇବେ ଏହା
ଆମେ ମୁହଁବେଳେ ହୀବାର କରିବାକୁ । ସାଧା-
ରିତକୁ ଅନୁରୋଧ ସେ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତାର କର
ବୋଗନ୍ତୁ ହେଲାନ୍ତୁ ।

ଏଥର ପରି ବେଠାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଟା
ମୋଦାରକ ଆର୍ଦ୍ର ଜାମମୁଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮

ଏହି ଜ୍ଞାପ କଟକଟ୍ଟି ପାଇବାକାଳ ପୁରୁଷ-
ଦୋକାନରେ ଓ ଅମ୍ବନିଟରେ ପ୍ରାପନେବା
ଜ୍ଞାପହୁଚ ବ୍ୟକ୍ତାର କଥାକିମିତ ।

କୁପକୁ
ମଦନ କଟକ } କରିବାକ
ବାହାରାଧାରମ } ଶ ବାରଦ୍ଵାର ପାଇ
କୁପକୁ ବସାରେ ।

ମାନେନୁ, ଦ୍ଵାରାକୁଳର, ଅଧିପାତମେଶ
ଓ ବିନ୍ଦୁ ପାଇମେଶକୁଳର ମଧ୍ୟମ, ଡେଣ୍ଟି
ପାଠ୍ୟପ୍ରକଳ ଓ ବିହିର ଜାଗା, ଓ ଅଚଳମ,
ପ୍ରାକମେଶ ପନ୍ଦର ସନ୍ଦର୍ଭମୁଖେ ବିହିର
ବିଲବାବଜାର ପ୍ରେରିମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତର ହୋଇ-
ଦିଲେବମାନେ ଅନ୍ତରେ ପାଇବାରେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ

କବିକୃତ କରିବି

ପରିଚାରଧର ଜନପାତ୍ର ।

କଟକ ପ୍ରେରିମାନଙ୍କ ପରାମ୍ପରାରେ
ମଧ୍ୟମ ହୋଇ ବିହିରରେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮ ଏକମତା ମାତ୍ର
ଅନ୍ତରେ ପରିଚାର ପରାମ୍ପରା ଅଛି

ସଜୀବିଷର୍ବଦ୍ଧିପାତ୍ର ।

ନୃତ୍ୟ ! ନୃତ୍ୟ ! ନୃତ୍ୟ !

କେମ୍ପୁରାଣରେ ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ତରୀମ
ପରିଚାରଧର ।

ପରିଚାର ପରାମ୍ପରା କରିବାର ।

ଏହି ମୂଲ୍ୟ ର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮ / ମାତ୍ର ।

ଏଥରେ କମିଶୀ, ହୁଲ୍, ଜେମଟ୍, ଝପା,
ତୁମପଦତ ମଧ୍ୟମ-ବିଲର ଅନ୍ତରୀମାନ୍ତ୍ରମୁଖୀ,
ହିନ୍, ବଜାନା ଓ ସମ୍ବୁଦ୍ଧିତମାନ ସମିବେଶର
ହୋଇଥିବ ଏପଦାର ପରାମ୍ପରା ପରିଚାର ସଜୀ-
ପଣ୍ଡିତ କେବ ବିହିରରେ ଅବରାଣ୍ତି ।

କଟକ ପ୍ରେରିମାନଙ୍କ ପରାମ୍ପରାରେ କମି
ବ୍ୟକ୍ତାରେ ବାହୁ ସମ୍ବୁଦ୍ଧିମ ମୁଖୀରେ ବିଲ-
ରେ ବିହିରରେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି ।

ରାଜାଦାତୀହରଣ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮
କଟକ କରିବାରରେ ବିହିରରେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି ।

ସଂଗୀରିଷାର

ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ ନୃତ୍ୟ

ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ବିଲର ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ପରାମ୍ପରା

ସଜୀବ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ସମ୍ବୁଦ୍ଧିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮ / ର କରିବାର ମାତ୍ର ।

ତେଣ୍ଟା ସଜୀବମାନରାତ୍ର କେବେବ ଥାବ
ବସାରର ବୋଇ ଏହି ନୃତ୍ୟ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟମ
ବିହିରରେ ; ଏଥରେ ମାନାପକାର ସରକୁ

ଦେଖିବା ଏ ଶବ୍ଦ ସଙ୍ଗାତ ସବୁ ବେଶିର ହୋଇ-
ଅଛି । କଟକ ପ୍ରେରିମାନଙ୍କ ପରାମ୍ପରାରେ
ବିହିରରେ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି ।

ବିହିର କାମ ପୁରସାର ।

BISHAHARI.

ବିଷହର ।

ହତାଶ ହଥ ନାହିଁ ।

ଭାବୁଦଶ ପିତୃପତି ବିଦ୍ୟା ମହାପତ୍ରକ
ଉପକାଶ ଓ ପାଦକନବାର ଅବ୍ୟାମମହୋ-
ର୍ବ ସେବନ କର । ଏହାହାର ମହିନ ପ୍ରକାର
ପାରବ ଓ ଉପଦ୍ରତ ଜନନବେଶ କାହାରେ
ପ୍ରସେବ କରି କିମ୍ବୁ ଅବେଳା କୁଞ୍ଚ-
ର । ଏଥରେ କୁଞ୍ଚ ଅବେଳା ଦେଇଅଛୁ,
ଏହା ଦେଖିବୁ କରିବୁ ମୟାପକାର ପିତୃପତି
ପ୍ରସ୍ତର ଏବଂ ହେବାର ପାଇବାର କଲେ
କିମ୍ବୁ-ଯେବନଜିଷ୍ଠର ଟ ୯ ଟା, ଲେଜନ୍ଡା-
କର ଟ ୯ ଟା, କରସୁରେମାର ଦୂର ଟ ୧୦ ଟା,
ଅମ୍ବ ଟ ୧୦ ଟା ଟ ୧୦ ଟା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇବା
କିମ୍ବୁ କରି ପାଇବାର ପଠାଇବା ।

“ପ୍ରଥାନ ଏହେୟ ମେଦାର୍ଷ ବିହିରର ପାଇ ଏହ
ବୋା, ଲୋକଟା, ତନାବଜାର କିମ୍ବାର”

ବିହିର ଏହିକାମ

କାର ଏହି ଏହି ନାହିଁ
ଦେଖିବୁଥିଲ ମେଦାରରର ।

କଟକ ତେଣା

ଭିଲକାପିତାର, ବିଲପତ କ୍ରମମହାରାଜର
ବିଲକାପିତାର ରୂପେ ଖାର୍ଜ ହୋଇଥିଲ, ଏଥା—
ପଥରଥର ବିଲାପ

ଶାକାପିତାର ଟ ୧୦ ଟା

ଅଧ୍ୟମକ ଟ ୧୦

ଶୁଣ୍ଠ ଏବ ପ୍ରମକ ଟ ୧୦

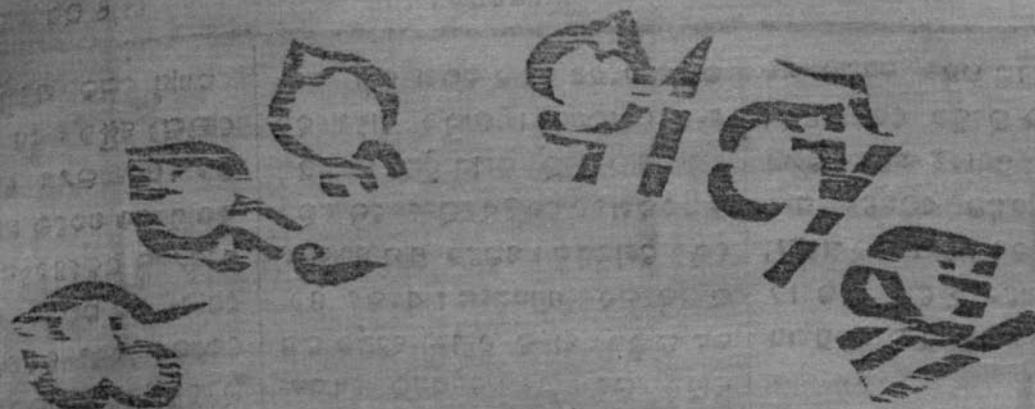
ମାନ ବେଶର ବିଲକାପିତାର ପାଇ କରିବା
କିମ୍ବୁ ଏହା ଟ ୦ ୮ ର କରିବାର କାହା ।

“ବ୍ୟକ୍ତି ପୁରୁଷର ଏହାରେ କରିବାର କାହା
ଅବେଳା କରିବାର କରିବାର କାହା ।

ଅବେଳା କରିବାର କରିବାର କାହା
କରିବାର କରିବାର କାହା ।

“କରିବାର କରିବାର କାହା
କରିବାର କରିବାର କାହା ।

“କରିବାର କରିବାର କାହା
କରିବାର କରିବାର କାହା ।

ସାହୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେତ୍ରିଳା ।

ପ୍ରେସ୍ ମାର୍କ୍ ଦିଲ୍ ଫର୍ମ୍ ମେଟ୍ରିକ୍ । ୧୯୨୨ ଜାନୁଆରୀ ଦିନ ୧୯୨୨ ମାର୍ଚ୍ ଶତାବ୍ଦୀ ।

ଅଟୁମେ ବାର୍ତ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ୩୯
ଘର୍ଷାଦେସ୍ୟ ୪୨

ବିଜ୍ଞାନ ।

୬୫୯

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସମ୍ବନ୍ଧ ମେଲାଳ

ନୃତ୍ୟ ପଞ୍ଜିକା ।

କଳକ ପ୍ରଦେଶକାନ୍ତିକ ସମ୍ପଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ଶାୟ ଜୀବା ହୋଇ ବିନ୍ଦୁ ଦେଇଅଛି ।
ବଢ଼ ଖେଳ ଟ ୧୦ ।୧/ ଡାକମଧ୍ୟକ ଟ ୦୯
କ୍ଷେତ୍ର ଖେଳ ଟ ୦୯/ ଡାକମଧ୍ୟକ ଟ ୦୯

ବାହୁନ୍ଦ ଅମେର ଆମଣ ପ୍ରାଚୀତ୍ତେଷ୍ଟକ
ଠାରୁ ବିଲାତ ଆମାରେ ବିକ୍ରିକେ ଦେଲା
ଶେର୍ ଆମଣଙ୍କ ଏହି ପାଇସ୍ତଳେ ସଙ୍ଗେ କରିଛି
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଇସ୍ତଳ ପ୍ରମେତଳ ପୋରେ ପଠାଇ
ଯାଇଛି । ଅମେର ଲେଖି ଅଛି ଯେ ଆମଣଙ୍କ
ଶାଶ୍ଵତ ହଲେ । ଧାରାନ୍ତିକ ଅବଶ୍ୟା ଦେବ
କେତେବେଳେ ବିଲାତ ଫାଡ଼ା କରିବେ ।

ସଙ୍ଗେ ଦିଲ୍ଲାରୁ ଯାଠକଳୁ କି କଲିବାର ଦେ-
ସଲକାରୀ ବିଲେଜ ସମ୍ବେଦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମାନ୍ୟର
ମୋହିଏ ସବୁ ହୋଇ ଥିଲା । ସବାରେ ପ୍ରେର
ଦୋଇ ଅଛି ତ କିମ୍ବା ପରାମର୍ଶାରେ ଯେଉଁରୁ
ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ, କିମ୍ବା ଯୋଇଥୁଲା ତହିଁର ପଢିବା-
କି କଲୁବା ଅଭିନାବରେ ବିଷବିବଶାଳୟର

ଦର୍ତ୍ତାପଥକ ନିଜଟଟେ ଶୀଘ୍ର ଦର୍ଶାଯାଇ ଦିଯା
ଯିବ । ବନ୍ଧୁଦିନ୍ୟାନସ୍ଵର ପଦ୍ମାଶା ବି କେବେ
ଦେଖିଯାଇ ଦୋର ପାରିବ ଗାହିଁ ।

ତୁମେ କହିମାନରେ ପାଠକରୁ ତି ଜଣ୍ଠ
ବୋଟର ବଜା ଏ ନଗରରୁ ଚୋଷ୍ଟାବେଳାର
ଖୁମର ପାଠେ ବାଲେ ଅବଲୁପ୍ତିକରଣ ସେଠା-
ରେ ଗତମାତ୍ର ତା ୨୫ ଜାନ୍ମ ମୋହବାର ପଢ଼-
ଦୁଇଲେ । ସଜାତ ସଙ୍ଗରେ ପାଳୁଭର ସଜା-
ଅମଲ ଘୃବର ପ୍ରତିକିର୍ଣ୍ଣ ତଥାରୁ ପାଠାଇଲୁ
ବରର ବାଇମାରେ ଥିଲେ । ସଜା ଦେଇଲୁଣାଥ
ଦେବ ଗାହାତୁରବ ଯତ୍ତୁଅଧିବା ବରିମରା
ଠେବେ ବସା ଦୋଇଥିଲା । ସୁଲଭଥରେ ଶିବ
ବନ୍ଧୁଭାନୁବ ଅନେକ ଲୋକ ଉଚ୍ଚ ମେର୍ଯ୍ୟରେ
ପହଞ୍ଚିଲ ଥିଲେ ।

ମୁଦ୍ରାଦାକାବ କିମ୍ବରେ ଅଜ୍ଞାଜ୍ୟ ମଠ-
ମଧ୍ୟରେ ବାଜିଗୁଡ଼ିର ସହେଳର ଠାକୁରଙ୍କ
ମଠ ଏବଂ ବଲୁରଙ୍କ ଜ୍ୟାମିତ୍ୟନର ଠାକୁରଙ୍କ
ମଠ ବନ୍ଦୁ ସନ୍ତତିଆଜୀ ଏବଂ ଦୁଇ ମଠରେ ଶାର୍ଥ-
ସାହି ଏବଂ ତ୍ରୁମଣକାହଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସହାବର୍ତ୍ତ
ଜଣାଯାଇଛି । ଏହି ଦୁଇ ମଠର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ
ଯେତି କର୍ତ୍ତରମାତ୍ର ଘରୀ ମାପନ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ
ବନ୍ଦୁ ପରମାର ଦେବେଶ-ଷାର୍ଥକ୍ରି ଖରଚ ହୋଇ
ଯାଇ ଅଛି । ଦେବବସାର୍ଥି କଷ୍ଟ ଦେବାର

ଦୟନା ମୂରିଅତେ ଲାଗେଥାଏ କଥାର ଗବର୍ଣ୍ଣଙ୍କ
ମେଦିକ୍କର ଧାରଣା ସେ ଏହିଷୟୁରେ ଛୋଖିପି
ନୃତ୍ୟ ବିଧାକ ଭାବବାର ଅବସ୍ୟକ ହୋଇ
ନାହିଁ।

ପ୍ରାଚୀନ ଦୂରଶକ୍ତିକା ଏବ ବହୁତ୍ସ୍ଵ କେବ-
ଳକୁ କେବେଳେମୁଣ୍ଡେ ଥରବାଟେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କେବଳ କେପାନ୍ଧ ଲୋକଙ୍କୁ କଷ୍ଟ : କରିବା
ବିଷୟରେ ଉଣ୍ଡି ଅଗବର୍ହିମେଣ୍ଠ ଯେଉଁ
ନିୟମ କର ଅଛନ୍ତି କାହା ଦୃଢ଼ରୁଷେ ପ୍ରଫେରିଲ
ହେବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ଉଣ୍ଡିଆରକ୍ତ୍ତି-
ମେଣ୍ଠ ଏବ ସରକୁରିଅରହାର ପ୍ରାପ୍ତିମନବର୍ଷ-
ମେଦମାଳକୁ ଅବେଳା କେଇ ଅଛନ୍ତି ବି
ଦୟତକାଳ ନିମନ୍ତେ ଲୋକ କଷ୍ଟକୁ କରିବା
ପ୍ରକେ ସନ୍ଧା ଉଣ୍ଡିଆରକ୍ତ୍ତିମେଣ୍ଠକ ମନୁଷ୍ୟ କରା
ନିୟମ ଦଳ ହେବ ନାହିଁ । ଅମେମାକେ
ଏଥିଗାର୍ଜ ମହାମାନ୍ୟ କେହିଁରଜେବଳ-
ନିକୁ ଥକିବାର ବେଳଥିଲୁ

ବିଧାତଙ୍କ ମାସ୍କ ଦିବୁଦ୍ଧରେ ଏଥିରଖରେ
ଦିଲଗର ପାରିଲି ମେଧ ସଜରେ ଏହି ପ୍ରସାଦ
ଉପସ୍ଥିତ ଦୋର ସ୍ଥଳ । ଭାରଗନ୍ଧ ସେହେତୁଷ୍ଟ
ଏହି ପର୍ବତ ଚକ୍ରଶାଳରେ ଦୂରାଇ ଦେଲେ ଯେ
ଏ ବିକାଶ ଦିବଶୀଳ ଏବଂ ଉତ୍ସବପାତ୍ର
ସମସ୍ତେ ଏହି ମାସ୍କକୁ ଅଳ୍ପମୋଦକ କର

ଅଛୁଟୁ ଏକିମ ମହାବଳ ଭର୍ତ୍ତର ଦିପଶ୍ରତ ମନ
ଧ୍ୟାନ କେଲେ ବିଷବ ଭର୍ତ୍ତିର ଦୋଷଗ୍ରେ ।
ଚର୍ଚ ଦିବର୍କ ଦ୍ଵୀପ ପ୍ରସାଦଟି ଅଛାଯ କେଲ
ମାତ୍ର ଲଙ୍କଣ୍ଠ କଥିମାନେ ଏକଜରେ ଘାନ୍ତ
ଦେବାର ଦେବ ନୁହନ୍ତି । କୋରଚର ଆଜ୍ଞା,
କଳ ସହାରେ ସେମାନେ ସ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରତିବନ୍ଦ
ହଜୁ କଥାରୁ ଅଛନ୍ତି । ପରମାମ କିମେ ପ୍ରକାଶ
ଆଇବ ।

ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଅମୃତାନନ୍ଦ ଧଳା
ସତର ଜୀବବିଦ୍ୟାପଠି ସାହେବ ପ୍ରକାଶ
କରାଯାଇଥିବା କି କଣ୍ଠର କଣ୍ଠ ଦୂରର ସୁର୍ଯ୍ୟ,
ସତର ଟଙ୍କାଖାଲେ ସାନାରେ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମିକାନ୍ତର
ଦୟାମାର ଧୂଳା । ସତର ଟଙ୍କାଖାଲେ ସାନାର
ଶତ ପୂରିଜ ଏକାକାଟି ୫ ଲକ୍ଷ୍ମିକାନ୍ତ ଉଚ୍ଚା
ଦେବ ତାହା ବେଂ ଯେଉଁ କର୍ମଗୁହିମାରେ ଏହି
ଅତ୍ୟନ୍ତର ପାଇଅଛିଯୁ ସେମାନଙ୍କ ବେଳକର
ସମ୍ମାନ ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ତରୋଟି ତାହା ଦେବ । ତାହା-
ପ୍ରକାଶ ଦୂର ତାରୁ ଅଧିକ କରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନି-
ନୁହେ । ଅନୁର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ସେ ଗର୍ଭମେଣେ
ବର୍ଣ୍ଣମାନର ଅର୍ଥବ୍ସ୍ତୁ ସମୟରେ ଏକ ଶେଖି-
ର କର୍ମଗୁହିମା ତାର ଏହେ ବସ୍ତାନ୍ତରେହାନୁ
ଦେଖିବାପାଇବା ।

କବିତାରେ ଲବଣୀ ଏଷବାହାରଶବ୍ଦ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥାରି କଲା ପ୍ରଥମାନଙ୍କୁ ଦେଖି
ଏହା ଲବଣୀପ୍ରଥା କରିବାକୁ ଦେଖିଦୁଇଛା।
ସେ ହେବାରୁ ନିର୍ମାଣରେ ଚିତ୍ରକର୍ମକୁ ନ
କଲି ଲବନୀ ପ୍ରଥାର ଦେଖିପାଇପଢ଼ିପଢ଼ିଗୋ
ହା ବାରାହାମା ଅଛି । ଗୋଟିଏ ବାରାହାମାରେ
କହିଅବସର ଲବନୀ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଦିନହଜାର
ଦେଇ ପ୍ରଥାର ଦୁଆମ । ଅବଶ୍ୟ ଏକହଣା
ଏବାହାର ପରିବାର ନିଜିଅବସରେ କିମ ଅଛି
କହି କାହା । ଗୋଟିଏ କି କର ମୋହୁଳ
ଯେପରି ଲବନୀ ହେଉଥିଲେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କହିଲ ଲବନୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗାତର ସମ୍ବନ୍ଧ ବିକମ୍ପ
ହେବିକାହୁ । <କା କଲିବେଳା ନଗରରେ ଏହି
ମଃ ୮୩ ବଳଦ ସର୍ବ ୨୨ ବାନ୍ଦର
କବିତା ହେଉଥିଲା ।

ନାରୀର ସାହୁ କତ୍ତମଳ ଦେବାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତିଷ
ଅଧିକ ଏବଂ କହୁ ଯାତି ସମାଜମ ଦେଇ ସାହୁ-

ରମ୍ବ କିଶୋପ ଉପର କରିବା ବଡ଼ ଅବ୍ଦି
ଦେବ ଦୋଷଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଦାର୍ଶନିକ
ହୃଦୟରଥର ଦେଇ କଥା ପୁର କଥାରୁଣ୍ୟ
ଦାଳବରବାଦର ଗୋଟିଏଥରଥିରେ କହିବା
କିମ୍ବା କୋଣଥିବା । ସବୁରେ ପ୍ରୟୁଷ ଯାଇବାର
ର ଚନ୍ଦ୍ରକଳାକ ଦପ୍ତରଥିଲେ । ଏକମ ମହି
ନବ ତାଙ୍କୁ ଦାର୍ଶନିକ ପ୍ରୟୋଗ ସମର୍ଥନ ଦିଲା
କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଜୀବନପ କମିଶିଲାଗ ଦୁଇଅବ୍ଦ
ଦୂର କାମର କରି ପ୍ରତିବାଦ କଲେ । ମୁକୁଳ
ଦେଖି ଲୋକେ କହି ମନ୍ଦ୍ରା ଗାନ୍ଧି ସହିତ
ଦରେ ଯୌଧ ହାର ସତ୍ତ୍ଵ ସମୟ କହିବା
କିମ୍ବା 'ମାନ୍ଦ୍ରବ-ମନ୍ଦ୍ରର' ଡିଜେହର ଦିନ
ଗୋଲମଳ କର ଛଠିଗଲେ ସହିତ ସତ୍ତ୍ଵ
ଧରିଛେ ।

— 4 —

ମାରୁବାତ ମାନକର ସର୍ବ ପ୍ରହୃତି ଯେବେ
ପ୍ରବଳ ଆଶ୍ରମୀ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱୟ ଅ. ୧ । ବୋ
ଜ୍ଞାନର ହର ମନରେ ବନ୍ଦିବିତାବାରୀ ମାରୁବା
ଦିମାକେ ପେଣ୍ଡି ପଞ୍ଚର ଘୋଲ ଯୋଦ୍ସ୍ଵରରେ
ପ୍ରାଣକ ରୈଷ୍ଟର୍କୁ ତାହା କାମାରୁଦ୍ଧ ଅବଦତ
କାହିଁ । ୧୯୩୦ରେ ଅନ୍ତେକି ଦୂର ଓ ବୁନ୍ଦୁ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରତିଥିଲିଙ୍କ ଓ ତିର୍ଯ୍ୟେ ହେଉ ଥିଲା । ବେଳେ
କବିତ୍ୟ କଥାକ ମନରେ ଧର୍ମବିଜ୍ଞାନର ହର
ମ ଜାନରେ ଚୋଟିଏ କର ଧର୍ମ୍ୟ ଅଛି । ଅଥବା
କାହିଁ ପରମ୍ପରାକଳ ହେବାରୁ ମରବାନମାନେ
ସଜ୍ଜ କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ୍ୟ ଡକ୍ଟରପୋଲ କିମ୍ବା
ସାର୍କିର ପାଇସିଯା କେଖାଏଁ ଦକ୍ଷିଣେ
ଏହି ଏହି କାହାରୁ ଦାନାଳା କରିବିଦୟା ପରିବାର
କାହିଁ ଫଳାତ ହେବା । ମେଘରା ଦେବୀ ଜାରି
ବାତାକର ଏହେ ସମୁଦ୍ର ମତ ଅମୁନା
କେ ଦେଖି ଶୁଣି ତହିଁ ର ଅନୁଭବର କରିବାକୁ
ଶିଖିବାର କାହିଁ ।

ପୁନିଷର ସ୍ମରଣ ଏବଂ ଅଧିକ୍ଷମ ସ୍ମରଣ
ପଦରେ ଦେଖିଯ ଲେଖି ଛାତକ ବହା-
ଚନ୍ଦ୍ରର ବଳିକାର କଣ୍ଠାତ ଅଶେଷ
ଏବଂ ଜାମକ ସଙ୍ଗ ଗର୍ବମେଣ୍ଡରୁ ଏବଂ
ମୁଦ୍ରବେଦନପଥ ପଠାଇଥିଲ । ସେବନ-
କରେ ବଜୀଯ ଗର୍ବମେଣ୍ଡ ଲାଗି
କହିଲେନ୍ଦ୍ରକୁ ନିରାକ ଅଛନ୍ତି ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପୁନିଷର ଜୀବଜଳପିଲ ଜୀବଦତ୍ତର ପ୍ରକା-
ରୋତ୍ରିଏ ଜଣ ଉତ୍ସବେଣ୍ଟମୁକ୍ତ ଏବଂ ଜାପ

ଦେଖାଯୁ କେବ ଅଛି । ମାତ୍ର ମାନ୍ଦର
ଶୈଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲିଧମ କରାଯାଇବୁ ଏ ପରି
ତିବ ବର୍ଷରେ କଥା ଦେଖାଯୁଦେଇ ଅପେ-
କୁଣ୍ଡ ସ୍ଵାକ୍ଷର ପଦରେ ନିୟମିତ୍ତ କରିବେ ଏବଂ
ସମୟରେ କନ୍ଦରୋହରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାକୁ
ଯୋଗ୍ୟ ଜୀବ କରିବେ ଯାହାକୁ ପ୍ରତିହାତନ
ଦେବେ । ସନ୍ତରଂ ଉତ୍ସନ୍ଧରରେ ପ୍ରତି ଜଗତର
ଉତ୍ସନ୍ଧରୀଯକୁ ଏକବର ଦେଖାଯୁନ୍ନେବ
ହେବ । ଅତିଥି ସରବ ଅବସର ବ୍ୟାପ
କରିବ ନାହିଁ ହୁଏବ ବର୍ଷପ ଅଛି ।

ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୁ ବର ଅଳକ ଅନୁମାନେ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଥିଲା ଟବାର ଚିନ୍ମେରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାତ୍ରମେ ବର ଗରାଧର ବର୍ଷା ମାଧ୍ୟବ ତିରଫଳର ଘରୁଜୀଯ ବିଦ୍ୟାପ୍ରାଚୀନ୍ତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଗାରେ ଅନ୍ୟାୟ ସବୁ ଉଦ୍‌ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଘାବେବ ଛାତ୍ରର ଦେବେ ସେ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ୍ତ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ସବୁ ମୁଣ୍ଡା ହୁଇ ଦିନ ୧୯ ବରାର ଟବାର ଆଧାରୀ ସ୍ଥାନରେ ଥିଲା । ଯାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଧିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଧିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ହେଉଅଛି । ଏହି କର ଦୁଇମାତାପାତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଦେଇଅଛି । ଏହି କର ଦୁଇମାତାପାତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଦେଇଅଛି । ପ୍ରକଳ୍ପର ଏବା ବଳାଇଲାମ୍ବବ କେଇଲାମ୍ବ କିମଣ୍ଡି ଗର୍ଭିଣେଷ୍ଟ ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାଧୀଯ ହେବାର ଅଜ୍ଞାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଯାହା ଦୁଇତଥିରୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟୟ ଅନ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣରେ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ ଏବା ଦୋଷ ଟବାର ଅଧିକ ଦିଶା ଯାଇଅଛି । ଯୁଦ୍ଧରେ ବଳାଇଲାମ୍ବର କେଇବାଟି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ବାମମାନେ ଦୁଇଜା ପାଇଁ କାହାନ୍ତି । ତହିଁ ପରା ଦେ ଦେମାନ୍ଦି ଅନୁରକ୍ତ କର ଦେବାର କେବି ଅଛି ।

ପେଟେ କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବା
ହୋଇ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କ କଷକୁ ଅନେକ
କେତେ ଜାହକ ନିଖାଇବ କୌଣସି ସଦ୍ବୀଳୀ
କ ଆଜି କିନ୍ତୁ କଷକୁ ଭୋଗ କରିବା ଅଟକା
ଅଗତା ଯାହା ଖେଳୁ ହେଲା ମେୟିନ କରି କୈବିଧି
ଆଚାରୁ ଫେର ଯାଏ । ଏମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ
କମିଶ୍ନେ ଉତ୍ତରଧିନି ପ୍ରକୋପକର କୋଟି ଏ
ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ସେ ସମ୍ବରେ ଯେ-

ପ୍ରଦେଶର ଜହାନ୍ମେଖିଲୁଗୁର ତିଥେଷ ସାହାଯ୍ୟ
ଓ ସହାନୁକୂଳ ଅଛି । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ବାବ-
ଜକୁ ଏସିଥରେ ସତା ୨୫ ଦିନାରୁ ଉଚ୍ଚ
ତଥା ସଂଗ୍ରହ କରିବାରୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲୁଗୁର ।
ସେ ଅନ୍ଧକର ସତା ସରବାର ପ୍ରଦେଶମାନେ
ଅନ୍ଧକ ମୁକୁଦସ୍ତ ହେଉଥାର ଜଣାଯାଏ । ପଢ଼ିଆ-
ଲାଇ ମହାବଜାନ ଦେବିତଙ୍ଗାର କଷ୍ଟବ୍ୟାନୀର
ମହାବଜାନ ଏକଦିନର ବଡ଼ବଜର ସତା
ତୁମ୍ଭକୁ ହୋଇଥିଲାଗନ୍ତ ଦାକ କରିଥିଲୁଗୁର ।
ସତା କିମ୍ବାକାରେ ସାଦାୟଦାକ କରିବେ ଜଣା
ଯାଇ କାହିଁ । ଯାହା ହେଲା ଏମାହାର ବିଷକାର
ହେବ ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ପେଟକଞ୍ଚୁରେ ନେଇ
ଆକାଶବାର କାଟ ଲେବୁଥାକୁ ବାଧ କୁଅଟ୍ଟ
ଦେବିତଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଅପ୍ରେ କେଞ୍ଚୁ
କରିବା ଅପେକ୍ଷାକୁ ଅନ୍ଧକ ଦ୍ରିଜ ବେଳିଥିଲା ।

ଅମେରିକାରେ ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏଇ ସହିତ ଜଣାଇଲୁ
ଅର୍ଥରେ ଉଚ୍ଚ ମନ୍ଦିର ତାଙ୍କ ରଖି ମଞ୍ଜଳବାର ପର-
ଲୋକଗାମୀ ବୋଲି ଥରୁଣ୍ଟି । ଏହାକି ଶ୍ଵେତରେ
ଅଜେକ ପ୍ରାଚୀନ ବିଳ ପଢି ଧାରୀବାରୁ
ବୈଷ ଦୀବାରିକ ହୋଇ ଫୁଲେ । ଧୂରର
ପ୍ରଥାକ ଦେଖି ଚକ୍ରର ଝମାରୀରେ ସେଇ ଏଠାରୁ
ମୁହଁ ହୁଲ ତନବଳ ପୂର୍ବରୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ଏବଂ ଆହ ପର୍ବତ ମଧ୍ୟ ଖୋର୍ଦ୍ଧ ପର୍ବତରୁ ଯାଇ
ମୁହଁ ସମ୍ମାଦ ପାଇ ଫେରଇଲେ । ଏ ମହାପୂର୍ବ
ପ୍ରଥମେ ଓ ଦ୍ୱୀପା ବେଳିନରେ ପୁରୁ ଶପାଖା-
କା ଏବଂ ତର ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇ ତିଜିମୁହଁ ମାନ୍ଦ୍ରାବ,
ହାତର, ଯଃ ତାକୁ ଅଧେଷଳ ଏବଂ ତନିଟିଟା-
ହେଠ କ୍ଲାର୍କ ପର୍ବତରୁ ଝମାର ତବଳ ଲଇ ପରି-
ଦେଖିଲେ ମେହେନର ପର୍ବତରୁ ପବୋଦର
କିମ୍ବାଥିଲେ । ଏହାକି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସକା, ପ୍ରତା
ଓ ବାହୀନଗାରେ ଅଗ୍ରତ ଘନକୁ ତୋରିଥିଲେ;
ଏହାରର ବ୍ୟକ୍ତିମନ କି ଏ ଏ ଏ ହୋଇଥିଲେ;
ଏହାର ଅବାକ ମୁମରେ ଯୁଗର ସାଖାବଳ
ଅମୁହୁବଳିତ୍ରିମାନେ ଓ ଏଠାର ତାଙ୍କ ପରିତତ
ବାହୁମାନେ ଅତିଶ୍ୟ ହୁଅଛି ଅଛି । ଯଥ-
ର ଏହାର ଆହୀର ମନ୍ଦିର ବିଧାକ ଚରନ୍ତ
ଏବଂ ଦେଖାଇ ବର୍ଗର ଅଧିକ ଖୋବାରେ
ଯାଇଗାର ବାହୁ ହୁଏ ପୁଣୀରଳ ବିବନ୍ଦ ।

ଏହି ଅନ୍ତରାଳ ବାରକ ମାଝୁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚଲେଇଲୁ ବାକଦିମାନେ “ମୁଖାନଙ୍କ” ଛାଟା

ବର ଅଛନ୍ତି ସୁଜୀଥିଲେ । ମୋହରେ ଅଛନ୍ତି
କାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦ ହୋଇ କି ଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷରକୁଳ
ଶୈଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିକଟ୍ସ ମନରେ ଅଛନ୍ତି କେଣ୍ଠ-
ଥିବାରୁ ସେମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିବାର ଜଣା
ଗଲା । ଅଭିଜ୍ଞାତା ମାତ୍ରକ ମଧ୍ୟରୁ ବିଜ୍ଞାପ୍ୟର
ବିଲିତ ତେବେବିତପୂର ଅଛନ୍ତି ତିଲ ହୋଇ
ଥିଲା । ନିରାକାଶୀର ଅଛନ୍ତି ମନ୍ଦ ହୋଇ
କି ଥିଲା ଏବଂ ଶିରକାଶୀ ଦେଇରେ କୃତିବ ଗାତ୍ର
ଦିଲରୁପେ ଗାଇବୁଲେ ପ୍ରଦା ଅଛନ୍ତିବ କୃତିବ
ଗାତ୍ର ହଲ ଦୂପେ ଗାତ୍ର ହୋଇ ଅରିଲା ହାତ୍ତି
ଏବଂ ମନ୍ଦ ଉଥରେ ମନ୍ୟ ବିହର ବୈଲକ୍ଷଣ୍ୟ
ଦେଖାଯାଇ ଥିଲା । ମନୀମାଳିନୀ ଓ ମୁଖାଳିନୀ
ଏବଂ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସାଧକାର୍ଯ୍ୟର ଅଛନ୍ତି
ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅଳ୍ୟନ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞାତା
ମାନେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି କର କି ଥିଲେ ।
ମନ୍ଦ ଉଥରେ ସେ କେବେଳ ଦେଖ ଦେଖା
ଗଲ ତାହା ଅଭିଜ୍ଞାତାକେ ବୋଧକୁଣ୍ଡ
ଦୂଆ ହୋଇ ବିଜ୍ଞାପ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ଥିବାରୁ ସେପରିଦେଖିଥିଲା । ଗର୍ବପା ବକ୍ତୁ ଉ-
ବିଧ୍ୟରୁ ଏ ଦୋଷମାତ୍ର ସମ୍ପୋଦିତ ହୋଇ-
ଯିବ ।

✓ ପାଦାର ଲବଣ୍ୟବସାୟ

ଓଡ଼ିଆ ଲାଭକ୍ଷେତ୍ରପୂର୍ବେ ନମନୀଏ
ତେଥେ ଓ ଜଗପଦ୍ମାବରେ ଶୋଇ ଏ ହସତେଣ
ପୁଣୀ ପ୍ରବଳ ବାହାରଖୁଲା ଲେଖକ ଦେଖାଇଅ-
ଛିନ୍ତି ଯେ ଲବନ ପୋକାନ ଓଡ଼ିଆ ଭବିତାଙ୍କ-
ର ଶୋଇଏ କୁରଚର କବିତାଯୁ ଥିଲା ।
ବିଶେଷଃ ବାହାରଖର ମହାକନ୍ତାରେ ଦେଖ-
ଗି ଗୋଲବରେ ସେହି ଲବନ ଲଜିବଜାବୁ
ଦେବ ମିଳ ବ୍ୟବଧାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତି ଲାହ କରି-
ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରବାର ଡାକ୍ତରଙ୍କ ବେ
ଯତ୍ଥା କରିବିହା ସ୍ଵରେ ବ୍ୟାରେ ହହଁର
ଅନୋନ୍ତଙ୍କ କର ଏବେଶଜାତିମାନଙ୍କୁଙ୍କ
ଇହି କାଠ ଓ ଲଜାଲବେ ଭୟନ ହେଉଥିବା
କିମ୍ବାର୍ଥ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ବାଜିଲାଗରେ ଏବେଶାଯୁ
ଲେବଜର ମନୋଯୋଗୀ ହେବା ଭରେ ।
ଦେଖ ହତା ଓଡ଼ିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ହସବରେ ଅନେକ ସହି ଏବି ଘରୁରେ ଓଡ଼ିଆ-
ପିମାନଙ୍କୁ ସମରେତ ଦେଖାଇ ବକାନ
କଷ୍ଟକାର ଏବେଶଯୁରେ ହିରୁଣ୍ଡ ତାହିଁ ଏବି
ଲବନଙ୍କ ସହି ଅମ୍ବେଳାକେ ସନ୍ଧିଶ୍ଵର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଦେବ ସହିବାଧାରଶକ୍ତି ବେବସନ୍ଧ ଧାରାଗୁଣ

ରେ କନ୍ତୁବରାବା କାରଣ ବିଷେଷରୁପେ ଅନ୍ତରେ
ବୈଧ ନବୁଆରୁ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତରାବ ଲକ୍ଷଣରେ
କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ରହୁଥିବୋଲିଥିଲେ ତେ ରହୁଥିଲେ
ଅନୋଳକ ବସ୍ତୁଯୋଜନ ବଢ଼ିଥା ଅମେମାହେ
କହିଛାରୁ । ଏହି କଣ୍ଠାପାଇଅଛିଯେ ସଂଖ୍ୟା
ଗୋଟିଏ ଦେବତା ଦଶାପ ହୋଇ ବେଶର ରହି
ଥିଲୁଣ୍ଡ ନବୁବା କାହାକି । ଉଦେଶ୍ୟରୁ ମେତ୍ର
ନୁହେ ସେ ଲବନବ୍ୟାସାୟ ବିଠିତାରୁ
ସେହି କରି ହୋଇଥିଲୁ ତାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି-
ଥାୟ ହାତପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ଅଥବା ରହୁଥିବିଷ୍ଣୁକୁ
ଦିବାପିଲ୍ଲ ଅବସ୍ଥା ଦିଲ ଦେବ । ପ୍ରଭୁଙ୍କରେ
ବ୍ୟବସାୟର ବାଟ ଯେତେ ପ୍ରମତ୍ତ ଦେବ ଏକ
ବାଣୀଜ ଦ୍ୱାରା ଯେତେ ବିଳିଧ ପ୍ରକାଶର ଦେବ
ସାଧାରଣାବସ୍ଥା ଦେବେ ହିଲ ଦେବ । ଯେହି
ମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକୁଳସ୍ତ ଉମିଖଣ୍ଡରେ ବାପ ସେ-
ମାନଙ୍କର ଲବନପୋତ୍ରାକ ଦିଲ୍ ଆକଳା
ଦିଲାଦର ଅନ୍ତରେ କିନ୍ତୁ ସକଳ ଦଶାୟ ଲାଭିଲୁ
ଏହି ଦେବୁ ସେମାନେ ଘୋର ଦୂରତାରେ
ଏତ ରହି ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ତ ସକ-
ସାଧାରଣର ଉତ୍ତର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ଅବଶ୍ୟ
ଅମେମାନେ ମୀହାର ବରୁଁ ସେ ମାନ୍ଦାଇନମହି-
ମାନଙ୍କାୟ ଲକ୍ଷ୍ମିପତ୍ର ତୁମ୍ଭର ମାତ୍ର ଦେବୁ
ତଥାର ଲବନର୍ବ୍ୟାସାୟ ବାଜେଥର ତୁ
ନେଟକହିଲାରେ ଏହାବେଳକେ ରହୁଥିବାରେ
ଏହ ପୁରୁଷରେ କାମ ମାତ୍ର ରହୁଥିଲା । ମାତ୍ର
ଏହା ହୋଇ ମବର୍ଣ୍ଣମେଦା ଏ ବ୍ୟବସାୟ କୁଠା-
ବେଳେ ଅଛନ୍ତି ଅଥବା ଦିଲାଦେବାକୁ ଦରା
ଇଲ୍ଲ ଏମନ୍ତ କିନ୍ତୁ ଥାବୁଁ । ପ୍ରଭୁଙ୍କରେ
ତ ଦୂରତାର ବର୍ଷର ବାଣୀକ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରେ
କିମ୍ବର କଙ୍ଗାୟ ରେଣ୍ଟଲକେ ଯେହି ମନୁଷ୍ୟ
କାଗ କରିପାରିଲୁ ରହିଲୁ ଏହି କଣ୍ଠାପାଇଥିଲୁ
ଯ ତୁମା-ଲବନପୋତ୍ରାକ ରହୁଥିବେବାକୁ
ଦର୍ଶିମେବ ଦୃଶ୍ୟର ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତ ଅନ୍ତରୁ ଅନ୍ତରୁ
ମାନ୍ଦାମା ଦୃଶ୍ୟ ରହିବା କାରାବ ମନୁଷ୍ୟକ ମରନ୍ତି
ଥିଲା ନିମବମହିମାକୁ ଧଳା । ସଭକୁ
ବିଜ୍ଞାନ । ଅରବି ସେ ସ୍ତରେ ବଜ୍ର-
ପ୍ରାକ୍ତାନ ରହୁଥିବେବା କୀର୍ତ୍ତା କେବାର ନେ
ନେ ଏବଂ ଦେଇଥିଲୁ ଏବଂ ତେ ବ୍ୟବସାୟର
ଏବଂ ଦେଇବା ମବର୍ଣ୍ଣମେଦାର ଏହାକୁ
ଏବଂ ସ୍ତରେ ଏ କାରିଗରୁ ଏ ବ୍ୟବସାୟ
ଏହି ରହୁଥି ଏବଂ କଣ୍ଠାପାଇବାକୁ କାହା
କଲାହି କଣ୍ଠାରେ ରହିଲା ଅନୁଷ୍ଠାନି
କା ଏବଂ ସବକାରକୁ ସଧିବର୍ମଣ ଦେବା

ବିଜୟନ ଦୁମରକଳ ଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋ-
ଦୟ ପ୍ରତ୍ଯେ ତ ହେବା ମାରକେ ବର୍ଣ୍ଣକ ଦୂର
ଏହାରେ ହେବା ସାଥୀହୀନ ସମ୍ମାନ ହେବାକ ବଳେ
କୁ ଶାହେବ ମହୋଦୟ ବିଜୟନ୍ତିଷ୍ଠ ବର୍ଣ୍ଣକ
ଦୂର ଦିଦ୍ୟାମ୍ବ ଗୁରୁତ୍ୱ କର ଥିଲେ ଓ ରହୁବା-
ନେଇ ଉତ୍ସବାର ବିଜୟନ ବାବୁଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମାମରର
ବାଲ ପର୍ବତ ଥିଲେ । କାହିଁ ମହୋଦୟ ବିଜୟ
ଅଛୁଟିଗ ଲକ୍ଷ୍ମି ହେବାନ୍ତିଷ୍ଠିଲେ । ତେଣୁବାର
ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ସବାର ହୋଇ ମାମର ମୋକବମାରେ
ଥାର ସମ୍ମାନ ଦୂର କାହୁରେ ଫଳାର ହେବା
ବଢ଼ି ପୋତମଧ୍ୟ କଥା । ବୋଧନ୍ତିଏ ଶାହେବ
ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ଜାଙ୍କୁ ଲବ୍ଧାହେବା କିପ୍ରାୟରେ
ବଢ଼ି ଗତା ଓ କୃତ୍ସମେହେବ କିମ୍ବାରେ
ମାମର ବିଷୟ ପର୍ବତ ଥିଲେ । ଅମ୍ବେମାରେ ଆ-
ଜା କାହିଁ ଉତ୍ସବାର ବାହି ଏଥରେ ସତେଜ
ହୋଇ ସାଧାରଣରେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର
ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ତାବାଲର ଗଜମାକଙ୍କଳ
ହୃଦଳ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଶିଖିବ ମାତ୍ରକ ମଧ୍ୟରେ କୁଠକଳ
ହୃଦ୍ରି ଅଛିରୁ । ହୃଦ୍ରି ଶେଷକଳ କାହିଁ ଧର୍ମଧାରୀ
ରେ ବ୍ୟାଗାର ହେବାର ଅଶ୍ଵା ଅଛି । ସମା-
ଜଳ ଥୋଳଦ ହାତମାକଙ୍କ ଘରେ ବିପରୀତ
ଶିଖା ଦେଇଥାରୁ କାହା ଅମ୍ବେମାରେ କହୁ
କି ଫାର୍ମ କିନ୍ତୁ ହନ୍ତ ହାତମାକର ଧର୍ମପତି
କାହା ପରିବହନ ହୋଇ ସାଧାରଣ ହୃଦୟଜଳ
ବିରାମିଲାଇ । ହୃଦ୍ରି ଶେଷକଳର ହନ୍ତ ଛାତିର
ଧର୍ମପାର୍ଶ୍ଵ ପୁଣି କୌଣସି ପ୍ରବାର ଉପଦାମ
କରିବା କରିବେବେଳେ କରିବ ନୁହଇ । କୁହୁ-
ଶାହେବ ଦିଦ୍ୟାମ୍ବ ହେବା ବାପଠାରେ ଜଣେ
ହୃଦ୍ରି ଶେଷକଳର ପୋତିଏ କାରଜଳକ କଥା,
କୁହୁ ପାହଳୁ ସେ କରିବାର ଧର୍ମ ଧାର୍ମପତି
ବୁନ୍ଦାରେ ପ୍ରତି ଦୂରପେବନ୍ତ ହେବ ଥିବେ ।
ତାବାଲର ସତା ଓ ହାତମାରେ କିମ୍ବାରେ
ଥିବା ସମୟରେ ଜରବି ହୃଦୟ ତାବାଲ-
କର ଦୁର୍ଦ୍ଵିଷନ ଓ ଅଭିନବକ କାହିଁ ହେଲେ-
କାହାର ଚନ୍ଦରୀ କଲିକାର ତାବାଲମଙ୍କ
ଦୁର୍ଦ୍ଵିଷନ ଉପଦାମ ପୁନାକ ନହିଁ ଥିଲେ ଯେ
ଏବାକ ମସ୍ତକରେ ତତା ଅଛି କାହିଁ ଅବଶ୍ୟ
ହାତମାକଳ ମସ୍ତକରେତ ନାହିଁ ! ଏ ପାଞ୍ଜଳ
ଶତା ?

ଏହାର ତ ସମ୍ମାନ କହା ଦେଖି ଅଭିଭାବ
ଦୋଷ ହେଉ ନାହିଁ ? କହିବୁ କବର ଏଥର ଚି
ମା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ନିର୍ବିଧ ଅଭିଭାବ ପ୍ରକାଶ
ପାଇଁ ନାହିଁ ତା ଏପ୍ରତିବାର ଗାନ୍ଧିପ୍ରସ୍ତେତ

ଥର୍ମ ପ୍ରତି ବ୍ୟାଧାର ଜନ୍ମାଇବା ଅରସ୍ତରୁ
ଦେଲୁ କାହିଁବ ? ଏପ୍ରତାର ଖବରକାର ହାତ
ରାଜବ ଧର୍ମର ମତକର ହୋଇଥିବା
ଯଥା ରେଖା ବିବେଚନା କରାଗଲେ ଅମ୍ବେ
ଅଶା କରୁ ଏଥର ପ୍ରତାର ନିମନ୍ତେ ବାଧମ
ମାତେ ତେଣୁଗ ଦେବେ । କଟଖା ମୁଳରେ
ଡକ୍ଷିଣାମୁଖେ କରାଯା ଓ ହିନ୍ଦୁଧ୍ରମ୍ଭାତ୍ମା
ବାରୁଦାମନନ୍ଦ କାଷକ ଓ ବାହୁଗୋପାଳବନ୍ଧବ
ଦାର ଛପ୍ରତିକ ଥିଲେ ସେମାନେ ଅକର୍ମ୍ୟ
ଏଥରସ ଦୁଷ୍ଟ ରକ୍ଷିତିବେ ।

ପରେ ଛବି

— 1 —

ନାଟ୍ୟ !

ଗର ଦାଳ ଏଠାରେ ପ୍ରକେଷ ହୋଇଥିବା
ତଳିଲ ମାସ ରା ୨୦ ଘର ଛାପେଣ୍ଟିଲେଇ ସ-
ମୀଘ କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ସେନଙ୍କ ଦୁହକାଳ ସହିବ
ମୟୁରଦଙ୍କ ସତ୍ତାବଳ ବିବାହ ହେବା କଥା
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଥିଲା । ବୋଧ ଦୁଃଖ ଉତ୍ସବ-
ସମ୍ମାନପଦସରେ ଏବା ପ୍ରଥମ । ଦିନ୍ତ ଅତେବଳ
ଦଳ ହେଲା ସାନ ବଡ଼ ଦୁରା ହୋବା ସମସ୍ତଙ୍କ
ମଞ୍ଜରେ ଏହାର ନୂହାଖବ ଚର୍ଚା ଲଗେ ଅଛି ।
ଦେହର ମଳେ କରଥାନ୍ତି ବା କର ପାରନ୍ତି
ଯେ ରାତା ମହୋଦୟ ମୋଟାଏ ଲଇ କାଟା କି
ଘୋଡ଼ା ବିଗେ ପ୍ରରଭ ଅଣିଲେ ଆମାକରୁ
ବନ୍ଦୁ ବାନ୍ଦମାତ୍ରେ କେତେକେବେଳେ ନେଇ
ବ୍ୟକ୍ତିବାର କରନ୍ତେ ବୋଲି ଅନେକଳକ କରି
ଆରନ୍ତେ ଓ ଗାହା ସନ୍ଦର ଫର୍ମନ୍ତା; ମାତ୍ର ବୀ-
ଜା ଯାହାକୁ ବିବାହ ହେବେ ରାଜାର ପହଞ୍ଚ
ଏପରି ସମ୍ମଜ କାହିଁ ହେବେ ଏ ବିଷୟ
କେଇ ବାଜାର ମୁଁ ବିଆଇଗାର ବାରାନ୍ଦ
ବିନ୍ଦୁ—ଏହାର ଅମମାକଳର ରାତା ମହୋଦୟ
ବୟ କରେ ଉତ୍ସବାପ୍ରାତ କରୁ—ତେ
ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସେ ସେପରି ସୁଲାଭପିଲୁ ସେପରି
ସୁଲାଭପିଲୁ ଲଇବେଣ୍ଟାଯୁ ବନ୍ଦୁ ମାକଙ୍କର
ବିବାହ କଥା କଲା ସମାବନ୍ଦିତମାନଙ୍କରେ
ସମ୍ମାନର ଅନୋକନ କୋଇ ଥାଏ—ଧୂ-
ପକ୍ଷା ମହୋଦୟ ସେପରି ରଂବେଳ ଧାତ ମାନ୍ଦ
ଅମୂର ବ୍ୟକ୍ତିବାର ପରିତ କାହାନ୍ତି ତହିଁ

ବେଳେ ବେଳେ ଅନୁମାନ କରୁଥାଏ ନ ଆବଶ୍ୟକ
ସେ ଇରେକମାନଙ୍କ ସେପରି ଡାକ୍ତର
ମାଯା ମମଜା ଏହି ମହାରାଜାଙ୍କର ନା

ବିଦ୍ୟା ସେ ପାଦା ଦୁଃଖ ଜାହିଁ—ତଥାର
ଅଳେବେ ବହୁଆସ୍ତୁ ଯେ ସତାନ ସକଳେ
ଅଛି ପାଇଁ—କଣେ ଜଣ୍ଣେ—ଡେହାଗାଧି ବା-
ର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ସ୍ଵାବରୁ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବାହୁଦ
ତିରୁ ମାୟା ମରଜା ଜାହିଁ—ତିରୁ ମାୟା ମନପା
ନ ଥୁବା ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ହୋଇ ତହିଁ
ନ ପାଇଁ ବାରଗ କେଉଁଥାକ ଘୋଷାଲ ବାହୁଦ
ପରୁ ଲେବ ଅଛି ବରଳ—ଏହାର ଅଳେବ
ବାରଣମାନ ଥାର ପାରେ । ଏହାପର ବିବାହ-
ସମ୍ବନ୍ଧେ ମଧ୍ୟ ଅଳେବ ତବ ହୋଇ ଥାଏ—
କେହିଁ ବଦ୍ରୀ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତିତ ପ୍ରେମ (love)
ହୋଇ ହୁଏ ଯେଠାରେ ବାଧା ଦେ-
ବାର କଳିବ ନୁହେ—ବିଜଳାରେ ବାଧା ଅଛି
“ଯାର ସଙ୍ଗେସାର ମରେ ମନ୍ଦ, ବିଦା ଦୀତ ଦିବ,
ଦୋଷ”—ଏହାର ଉତ୍ସବରେ ବେହି ବହୁଆସ୍ତୁ
ଯେ ଯାହାକ ଦୀତରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲେବରର
ଶାସକର ଶାର ଅଛି ତେ ଏକେ ଲୋକର
ଅବର୍ଗ ପୁଣି ତାହାକର ଦେବତାକ ଯାହିଁ ପୁଣି
ଶାକ ପ୍ରତିକୁ ପୁଣି ଦୂଷ୍ଟ କି ରଖି ଦେବତା
ପ୍ରେମ ହେଇ ବୁଲିବା ଦିଅୟେ କି ? ସହ ହେ
ତାହା କରିଛି ତାହା ହେଲେ ତାହାକର ପ୍ରକାଶ
ପୁଣି ବନ୍ଦ୍ୟଶକ୍ତି ଦଳ ସଥିତାମୟା ହେଲେ
ସତା ତାହାକୁ ଦଳ ଦର ପାଇବେ କି ?
ପ୍ରେମ (love) ର ବଶବତ୍ରୀ ହୋଇ ସ୍ଵର୍ଗ ଜଳାଇ
କିଛିବାନ୍ତିରୁ ଲୋକେ ବା ଜିବ ଭର୍ମନ୍ତରୁ
ମେହନ୍ତୁସବୀ ବା ଦେବାନ ସହି ଯାଇଲେ
ସତା ଧାରି ପିତାର ପାଇବେ କି ? ଏହା ଦେବ
ସତାକର ଯାହାକ ପ୍ରକାଶକେ ଏହପର ସବୀ
କରି ଥିବାର ଶୁଣାସାର ଯେ ଜନା ଧାରିବେ
ଜନା ଧାରି ପିଶ୍ଚତ ଧାରିବେ ପିଶ୍ଚତ ଯାଇଛି
ଜନା ଧାରି ପିଶ୍ଚତ ଯାଇ ଜାହିଁ କି ପିଶ୍ଚତ
ଧାରିବ ଜନା ଯାଇ ନାହିଁ—ଦେବେ ଭାବାକା
ଦେବ ଶାତ ଶୁଣି କର ଯାବ ? କେହିଁ ବହୁଆସ୍ତୁ
ସ୍ଵର ପେପର ଝେପର ତାଜାକର
ପେପର ମଳୋଲୁଚ ପ୍ରତିକିରିଦିନ (ideas) ପେପର
ପାଢା ସଜ୍ଜାଦିବାର ମଧ୍ୟରେ ପାଇବା ଅମର
କୁହେ ମୁତ୍ତରୁ ଏଗର ଦିବାନ କର ଥାଇନ୍ଦି ଦୂରେ
ଦେବା ଭାବୁଦୟ ନୁହେ—ଏଥୁବ ଦେହ କର
ଆଜି କେ ଅଳଗବେବ କଥା ହୋଇଥିଲେ
ଦେହ ହୋଇ ପାରିଥାକୁ—ତିରୁ ସେ ସକଳ
ଥିବାରୁ ପାଇଠାରେ ଏବା କଟ ନାହିଁ—
ବାରଗ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲେବନ୍ଦର ତରତୁ ଗଠକ ହୁଲୁ

କର ଜୀବିତକ ବାବରେ ସୁତ୍ତମଂ ସେଥେବେ
ଖୋଟିଏ ୧୫ ଓ ୧୫ ହର୍ଷ ବାବିକାର କରନ୍ତି
ମନୋଭବ ପ୍ରଭୁତ ଅପରା ଅନୁସାରେ କର
ଦେଇ ତ ପାରିବେ ତେବେ କୃତିତେଷ୍ଠବାଣୀ
ପତ୍ର ସହସ୍ର ଲୋକଙ୍କ ମନୋଭବ ପେରଇ
ହୁନ୍ତି ମର୍ମରେ ଅଗ୍ରତର କମ୍ରବାବୁ ପରି
ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବେ ? କେହିଁ କହନ୍ତି, ଯେ ସେଇ-
ମାତ୍ର ବିଦିତ ସାଇଞ୍ଚଲେ—ବିଭିନ୍ନାଳ ହୋଇ
ଅଧିଅତ୍ମି—ସେମାତ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ
ଅପରିତା ଥି ବିବାହ “ପରମାନ୍ତରେ—ସେମାତ୍ତେ
ତପ୍ତ ତାମ୍ଭୁ ସହିତ ରମଣୀମାନେର ସମବିଜ୍ଞାନ
ବିଭବାକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇ ? ଏହା କି ଏବେ-
ଦୂର ସମ୍ବନ୍ଧ ? ତାମା ଦେଇ ବାବର ବିଶାର
ବାବାଦୁକ୍ତ ଦେଉଠାରେ ? କେହି କହନ୍ତି
ବିବାହ ପ୍ରାତିଧିର୍ମ ପ୍ରବର କଥାଜୁନ୍ତି ସୁତ୍ତମଂ
ସେହି ଅନୁସାରେ ବିବାହ କରିବା ଉଚ୍ଛିତ—
ପର୍ବତ ଦେହିଁ କହନ୍ତି ତେବେଳ ବିବାହ-
ପକର କୃପତର କି ବ୍ୟକ୍ତିକର ଅନୁଗ୍ରହ
କର୍ତ୍ତର କରେ ? ତାମା ଦେଇଥିଲେ ଶୁଣିଯୁ
ଦେଇବିଲନ୍ତ ବେଳ କରିବ ? ଦେହ ଦେହ
କହନ୍ତି ଯେ ମୂଁ ଅମ୍ବ ପାଇବାର
ଆସୁଖ ବିରତତ କରିବା ଉଚ୍ଛିତ କି ? ପର୍ବତ
ଦେହିଁ କହନ୍ତି ପ୍ରତାରଙ୍ଗଳ ପରି ଶଜାଦର
ବର୍ତ୍ତକ୍ୟକରି ? ଲେଖରଙ୍ଗକ ଶାର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଥିଲୁ ଧାରାକୁ ଜନ୍ମଥିଲେ ? ସ୍ଵାର୍ଥ ଜାଗର ପରି
ସବୁଧର୍ମ ଅନୁସାରେ ବିଧେୟ ? ଯେ ସ୍ଵାର୍ଥ ହାତ
ଦେଇବାକୁ ଅନ୍ତର ଗାହାର ଧର୍ମ ଦେଇପ୍ରଦେହ ?
ଅକ୍ଷେତ୍ର ପାତ୍ରାତ୍ମି ଅବର୍ଥ ଦେଇ ସତ୍ର
ମୁନୁଅଜ୍ଞନ୍ତି ସେମାତ୍ର ଦେଇବାକି କିମ୍ବେ
ଦେଇବିଲନ୍ତ ପାର୍ଥ ପରା କରିବାକୁ ଆଶାକୁ
ସବୁଧର୍ମ ଅନୁଭବାକୁ ନୁହେ କି ?
ଦେହ କହନ୍ତି ଯେ କିମ୍ବା କାହିଁ ନିଧରେ
ବିବାହ ଦେଇବ କହନ୍ତି ଯେ ଏହା ବିବାହରେ
କାହିଁ ଦେବା ପିଲାନ୍ତକର ଦେବାକ ମନୁଷ୍ୟ-
ଜାତ କଷତ କର—ଅତ୍ୱ ମଧ୍ୟ କି ମାତ୍ର
ସାହେବ କହିଥି ଏହେ God made the
white man, God made the black man, but the Devil made the
mujahidୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଖାତା ମନୁଷ୍ୟର ଦିନର ସ୍ଵର୍ଗକୁ
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା କର ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ନକୁଥିଲୁ ଏହିର ସ୍ଵର୍ଗ

କର ଅଛନ୍ତି ମେତ୍ର ବିବାହ ଲାଜମାରକୁ ସବାଳ
ସ୍ଵର୍ଗ ଦରିଅଛି—ଏହା ଅଛନ୍ତି ଅତ୍ୱ ଶେଷିମ୍
କାମକ କହିଲେ ଲେଖା ଅଛି—ପ୍ରେବେ ବିଜ୍ଞାପ
ତେବେ ସମ୍ବନ୍ଧ କେତେବୁର କହିବ କିମ୍ବା
ଯାଇ କି ପାରେ ପ୍ରେବେ ମାତ୍ରକୁ ଯେତି
କୁଣ୍ଡାଟି ପଢ଼ ଧାରେ । ଏହିପରି ଜାଗାତିଥ କର୍ତ୍ତା
ବିପରୀତ ହୋଇଥାଏ ସବୁ ହେଉଥାକୁ ଗଲେ
ଅଣ୍ଟେ ପୋଖି ଦେବ—ଲେଖିବାର ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ
ମଧ୍ୟ କାହିଁ । ବାରତ ସତ୍ର ମହାଭୟ
ପ୍ରେପର ବିବାହ, ବୁଝିମାନ ବିବାହ ସେ ଯେ
ଧର୍ମପାତ୍ର ଶକ୍ତିକାଳ (Politics) ସମାଜକାଳ,
ବିଜ୍ଞାପ ଦେବ ତାମ ପାତ୍ର ସବୁ କିବେଳକା

କର ମାମାମ୍ଭା ଦରିବେ ତେ ମେରିଯାଏ ବାବେଳ
ବୋଲି କିମ୍ବା ଧର୍ମ କଷିବେ ଲାହୁଁ ଏଥିରେ
କୌଣସି ମନେବ ତାହିଁ । ମଧ୍ୟ ଅଧିକାରେ
ଅଛି ସେ ସାଧାରଣ ମତର ଦିର୍ଘ ମାମାମ୍ଭାରେ
ଜୁମାର ହେଲେ ସମସ୍ତକ ଜୌହୁଳ ତେ
ତିରିପଥା ନିବାବର ତେ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା
ଦିବାତ ପୁରୁଷ ବିଧାତ ତେ ପ୍ରେମ ସ୍ଵର୍ଗରେ
ପ୍ରାତି ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଦେହ କରି କିମ୍ବା ତେ
କମସୁଲୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିପରୀତ କମତର କିମ୍ବା
ତର ବିଧାବ ବିଧାଦର୍ଶୀଯ ସୁଣୀଯ ହେଲେ
ବିଧାଧାଗର ତେ ତତ୍ତ୍ଵଧାତ୍ମାତ୍ମାତ୍ମା ସ୍ଵର୍ଗ
ବିପରୀତ ସେବକ ଜୁମା-ତାହ ପରିପ୍ରେ
ହେବେ । ଅଳମେତ ବିପରୀତ ।

ତୀର୍ତ୍ତ ଅପରାଧ କଷତିର
ପାତ୍ରାତ୍ମି ଜୀ ଗୋଦିଲ ଗରେଇ ।

—*—

P. W. D. THEATRICAL CLUB.

To the EDITOR OF UTKALDIPA,
Dear Sir,

I hope these few lines will not go
unnoticed and will, I am sure, find

echo in the hearts of many who had
had the honor and pleasure to be
invited to see the performance of
Harish Chandra at the P. W. D.
THEATRICAL CLUB. In these days of
economy and retrenchment, the pru-
ning knife falling heavily on the
P. W. D., it is a matter of no small
congratulation to see our friends
of the department devote their time
and money for breaking the dull
monotony of Cuttack life. They
have been, we dare say, eminently
successful in their noble attempt and
we cannot repay them better than
by our very best thanks. It was
a merry evening we passed and
by the time we left the Club, it was
well nigh 3 in the morning and
we were none the worse for the time
we were there almost spell-bound.

We returned home full with the
delightful memory of the thin and
lean but ever jolly Patanjali, the
grey but grand Biswanitra, the ideal
Moharaja Harish Chandra and his
Majestice Queen with her charming
boy, the sweet Mallika, the dutiful
Kamal, the ever faithful Khagendra,
and his friend the redoubtable Basant,
last though not the least the rowdy
Chandal who, when he was heard
to march up with his fiendish cry of
“I want one” and the ominous cup
made of human skull hung up on his
huge breast, we thought we read
in his face the good old saying
“vanity of vanity, all is vanity.”
In fact the whole scene was very
impressive.

A word as regards the farce.
Would it be too much, if we said,
it was par excellence, who could
match the razor-tongued Jhee. She
was really the very prodigy of a Jhee
and what a transition it was for us
all from the sober and merry Patanjali
to the fire vomiting Jhee. Then
again the thrice blessed (or perhaps
as he would himself say, thrice
cursed,) Mr. Karterma with his
accomplished beat half, whose theory
of beat we carried (to the purpose

though) to our old fashioned ladies at home. The young and touchy son-in-law, our Mr. Sing looking all gay, gallant but fussy in the sweet and benign presence of the charming Mrs. Karferma, who had kept her fountain of love open for all but the unfortunate Mr. Karferma; all these, we say, we carried home with a happy memory to sleep and draw and talk to friends the following day. The stage too did not lose its charm upon us. It is a beautiful little thing and as an impromptu get up does credit to the artist's brain and his fingers as well. While we have showered all these praise which undoubtedly is well merited, we should not, as friends, omit to point out a few flaws, we should have liked to see the implacable and reverend Biswamitra a little more ascetic and less exotic in his tone and actions. His resuscitation of Rohitasya ought to have been a little more imposing than abrupt. The scene at the Manikarnika Ghat, was undoubtedly very touching but was a little too much prolonged and there was a deal of crying and breast-beating. Tears are good but fortitude is better, crying has its pathos but is not well relished, if cherished long. The orchestral arrangement was not defective but wanting which time will care.

Taken all in all, we cannot sufficiently admire the organizing power of our friends and they have by their successful performance shown what combined efforts can accomplish in a lethargic place like Cuttack. We are also to thank our two well-known friends who received us so cordially at the Club-door. Of their copious Hukas and genial smiles we carried a very pleasant memory!

An Urchin,

ମୁଦ୍ରଣପ୍ରତ୍ତି ।

ଏହା ପଟ୍ଟାରେ ମହାରାଜ ରେଖାପତ୍ର ୧୦୦
ମୁଦ୍ରଣ ମାତ୍ର ୧୫ଟଙ୍କା ୧୦୦
ଏହାରେ ମହାରାଜ ମୁଦ୍ରଣ ୧୦୦

ଶାତ ରତ୍ନ ମର୍ତ୍ତ	କୁତ୍ରପତ୍ର	୧୦୦
କର୍ମଚାରୀ କୁତ୍ରପତ୍ର	ରାଜାରାଜୁର	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମୁଦ୍ରଣ କୁତ୍ରପତ୍ର	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ କୁତ୍ରପତ୍ର	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମହାରାଜ କୁତ୍ରପତ୍ର	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମହାରାଜ ମୁଦ୍ରଣ	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମହାରାଜ ମୁଦ୍ରଣ	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମହାରାଜ ମୁଦ୍ରଣ	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମହାରାଜ ମୁଦ୍ରଣ	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମହାରାଜ ମୁଦ୍ରଣ	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦
ଶାତ ରତ୍ନ ମହାରାଜ ମୁଦ୍ରଣ	କର୍ମଚାରୀ	୧୦୦

କବିତାରେ କିଳମ ହେବ । ଯୋଗାତେ
କିଳମରେ ଦୋବାଳମାଳ ଖରବ କରିବାର
କିଳା କରିବି କିଳ କାହାରେ ଛପିବେ
ପାଞ୍ଚରେ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇ କିଳମ ତାତ ଆହେ
ବିବେଷ ଦୂରକ କାଣ୍ଡମାଳ କାହାରେ
ମାନେଜରକୁ କିଳରେ କରି କଲେ କାଣ୍ଡ
ପାରବେ । କିଳ
କିଳ ମାତ୍ର ମନ୍ଦିରରେ କିଳମାର } Krishna Ch. Mahanty
ମନ୍ଦିରରେ କିଳମାର Manager.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ।

ଏକାଦଶମାତ୍ର ।

କବିଶ୍ଵାରାଧାରା ବିରତର ସେଇ ଏକାଦଶ-
ମୁଦ୍ରଣ ଏହି ପ୍ରେସଂକରିତାମାଳକ ଯତ୍ତାଲୟରେ ଦୁଇତିନ୍ଦ୍ର
ହୋଇ ଉତ୍ସୁକ ଅଧିକ ସମ୍ଭାବନା ପରିବହି ହୋଇ
ଅସ୍ଥିତ୍ୱ, କର୍ତ୍ତମାନ ଦେହ ଏକାଦଶମୁଦ୍ରଣ
ନୂତନମୁଦ୍ରଣର କାହାରେ ଥାଇଅଛି । ଯେଇ କୁଳମାଳ
ମୁଦ୍ରଣ ସହିତ ବିଶେଷ ଅମେଳ ହୁଲ କାହା
ସଂଶୋଧନ ହୋଇଅଛି । ପର ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ଏହି
ପ୍ରତିବିଷ୍ଟ ପ୍ରାରମ୍ଭେ ସଂତୁଷ୍ଟ ହୋଇମାଳ
ମୁଦ୍ରଣକୁ ଦେଇଅଛି । ଅର ଶୁଭଦିନର ବରତାରୁ
ମୁଦ୍ରଣକେ ଲୈଜାରିତ୍ୟକେ, ପରିବହି ମହା-
ମହା ଗଙ୍ଗାରେ ଘରବର ପାଦପଦରେ କରିବି
କରିବା ଓ ଦେବୁଷ୍ଟାରେ ଲୟାକାରାପଦର
ଦିବକ କରିଥିବା ବିଷ୍ଣୁର ସନ୍ଦର୍ଭ କରିମାନ
ପ୍ରଦର୍ଶି ହୋଇଅଛି । ମଲ୍ଲୁମୁଦ୍ରଣ ଟ ୦୪ ହୁଲ
ବାବମାଳକ ମହା କିଳମ୍ବେ ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣର
କରିମ ଦିନାଳ ସ୍ପୃହର ଅଭସଲଭ ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୦୪ ଥାର୍ଡ୍ ହୋଇଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାରେ ଏହା ସାଧାରଣକୁ କଣାର ଦିଆ
ଯାଉଅଛି କ । ୧ । ରେବାକାର ଅଧିନ
ମଦକ, ସବୁ ଓ ଗଢ଼ା ଅବହାର ଦୋବାଳ
ମାଳ ଏବଂ ତମତ୍ତା ପଣ୍ଡା ଓ କିଳମାଳ
ପ୍ରକାଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଦରକ, ବାମାର, କେତ୍ତା
ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଦୋବାଳ କରିବାର କାହାରେ
ଅଗମୀ ମର୍ତ୍ତ ମାସ ଜା ୨୦ ମେ ମୁଧକର ଦି
କାର୍ଯ୍ୟ କା ସମୟରେ କିଳ ସ୍ପୃନ୍ଦେନ୍ଦ୍ରିଯା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ତେୟ କଷାରେ ନୂତନ ।

ପରିବହି ଅଧିକ ଅଧିକ ।

୧୦୦ ପୃଷ୍ଠାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଆକୁପରିବ୍ୟୁ ଅଥ ସମ୍ବନ୍ଧର ପ୍ରାୟ କରିବିବୁ
ଦିବେଷ ବ୍ୟକ୍ତି ବେଗ୍ୟୋଗୀ ମର୍ତ୍ତ ଏକଟକା
କିଳ ପ୍ରେସଂକରିତାମାଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି
ପରାମର୍ଶକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାପରେ ଯାଏବୁ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କିଳମ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଦାର୍ଢିଯତାଭକ୍ତି ରମ୍ଯାମୁରି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୧୦୦ ଅଧିକ ।

ଦିବେଶବିଚାର ପ୍ରେସଂକରିତାମାଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ
ବିକ୍ରୟ ଦେଇଅଛି ୮୯ ୩୯ ବି
ମୋହନମାରେ ତାମାସଳ ୩୯ ।

NOTICE

THE

DWIBHASTI.

SECOND EDITION IS OUT
AND AVAILABLE FOR SALE.

To be had of the Printing
Company Cuttack.
Price four annas.

ଦିଭାଷ୍ଟି ।

ସ୍ମୃତି ସମ୍ବନ୍ଧର ପାପରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବିମୋହନ
ପ୍ରକାଶକ ଦୋବାଳରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନମାରେ ।

